

Globetrail Performance

Gebruiksaanwijzing en onderhoudslogboek

Gebruiksaanwijzing

Geachte cliënt,

we stellen het zeer op prijs dat u voor een Camper Van van Dethleffs heeft gekozen en danken u voor het in ons gestelde vertrouwen.

Deze gebruiksaanwijzing helpt u de Camper Van te leren kennen en hem te gebruiken. **Lees de veiligheidsinstructies in hoofdstuk 3 en volg deze beslist op.**

Neem zo nodig contact op met een van onze Dethleffs-servicepunten. De medewerkers van deze geautoriseerde werkplaatsen zijn het best met uw voertuig vertrouwd en staan gaarne te uwer beschikking. Onze lijst van Dethleffs-servicepunten in Europa wordt regelmatig geactualiseerd. De meest actuele uitgave kunt u bij onze klantenservice-afdeling of bij uw Dethleffs-dealer vinden.

Naast deze gebruiksaanwijzing krijgt u van ons

- **de servicemap met alle informatie met betrekking tot de inspectie-intervallen en controles op lekkage,**
- **de afzonderlijke gebruiksaanwijzingen voor het basisvoertuig en de verschillende inbouwapparaten.**

Wij zijn ervan overtuigd dat u aan uw Camper Van veel plezier zult beleven. Wij wensen u een goede reis.

U vindt Dethleffs GmbH & Co. KG ook op internet op het adres <http://www.dethleffs.nl>

Uw Dethleffs GmbH & Co. KG

Gelieve altijd de gebruiksaanwijzing van de chassisfabrikant in acht nemen.

De in deze gebruiksaanwijzing gebruikte begrippen met betrekking tot gewichtsspecificaties worden aan het einde van de gebruiksaanwijzing uitvoerig toegelicht (wettelijke informatie over gewichtsgerelateerde specificaties). Meer gedetailleerde informatie over gewichtsgegevens vindt u ook in de rubriek "Gewichtsinformatie" van onze website op <https://www.dethleffs.nl/footer/gewichten-en-laadvermogen/gewichtsinformatie>

Gebbruiksaanwijzing

Inhoudsopgave

Checklist voor ingebruikname van het voertuig..... 7

1 Garantie 9

1.1	Voorwaarden voor Dichtheidsgarantie	9
1.2	Controle op lekkage	10
1.2.1	Inspectieschema.....	10
1.2.2	Inspectieboekjes.....	11
1.3	Verdere inspecties.....	14
1.3.1	Inspectieschema Jaarlijkse inspectie	14
1.3.2	Inspectieschema chassis	15
1.3.3	Inspectieschema gascontrole.....	15
1.3.4	Inspectieboekjes.....	16
1.3.5	Inspectieboekjes elektrische inspectie.....	19

2 Inleiding..... 21

2.1	Algemeen.....	22
2.2	Milieu-instructies	22

3 Veiligheid..... 25

3.1	Brandveiligheid.....	25
3.1.1	Voorkomen van brand.....	25
3.1.2	Brandbestrijding	25
3.1.3	Bij brand.....	25
3.2	Algemeen.....	25
3.3	Verkeersveiligheid.....	26
3.4	Gebruik van een aanhanger	27
3.5	Gasinstallatie	28
3.5.1	Algemene instructies	28
3.5.2	Gasflessen.....	29
3.6	Elektrische installatie.....	30
3.7	Waterinstallatie.....	30

4 Voor het rijden..... 31

4.1	Eerste ingebruikname	31
4.2	Bijlading	31
4.2.1	Begrippen.....	32
4.2.2	Berekening van het laadvermogen.....	36
4.2.3	Ladingbeveiliging en ladingverdeling	37
4.3	Fietsenrek	42
4.4	Daklasten	43
4.5	Gebruik van een aanhanger	43
4.6	Aanhangerkoppeling	44
4.7	Opstap (Thule Slide Out Step G2)	44
4.8	Keukengedeelte	45
4.9	Gasdrukregelaar	46
4.10	Sneeuwkettingen	47
4.11	Verkeersveiligheid.....	47

5 Tijdens de rit..... 49

5.1	Rijden	49
5.2	Rijsnelheid	50

5.3	Remmen.....	50
5.4	Achteruitrijcamera	50
5.5	Veiligheidsgordels.....	51
5.5.1	Algemeen.....	51
5.5.2	Veiligheidsgordel juist dragen	51
5.6	Kinderbeveiligingssystemen	52
5.6.1	Kinderzitjes.....	52
5.6.2	Isofix-bevestigingssysteem voor kinderzitje	53
5.7	Bestuurdersstoel en passagiersstoel	55
5.8	Hoofdsteunen.....	56
5.9	Opstelling van de zitplaatsen.....	57
5.10	Vouwverduisteringen voor bestuurdersraam en passagiersraam	57
5.11	Buitendeuren	57
5.12	Brandstof tanken	58
5.13	Wegslepen	58

6 Camper opstellen..... 59

6.1	Handrem.....	59
6.2	Opstap	59
6.3	230-V-aansluiting.....	59
6.4	Koelkast.....	59

7 Wonen..... 61

7.1	Buitendeuren	61
7.1.1	Hor aan de woonruimtedeuren, tweedelig	61
7.2	Serviceluiken.....	62
7.2.1	Serviceluik fecaliëncassette	62
7.3	Ventileren.....	63
7.4	Ramen	64
7.4.1	Uitzetbaar raam	64
7.4.2	Vouwverduistering en hor.....	66
7.4.3	Vouwverduistering voor voorruit	66
7.4.4	Vouwverduisteringen voor bestuurdersraam en passagiersraam	67
7.5	Dakluiken	68
7.5.1	Kantel-dakluik	69
7.6	Stoelen draaien.....	71
7.7	Opbergruimten.....	72
7.7.1	Opbergcompartimenten in de tussenvloer.....	72
7.8	Tafels	73
7.8.1	Hangtafel met demonteerbare steunpoot	73
7.8.2	Uittrekbare keukenblokverlenging	74
7.9	Verlichting	75
7.9.1	Touch-spots aan opbergkasten onder het plafond.....	75
7.9.2	Lamp voor laadruimte achterin.....	76
7.9.3	Lichtschakelaar.....	76
7.10	Contactdozen.....	77

Inhoudsopgave

7.11	Bedden	78	10.5	Koelkast	124
7.11.1	Dwarsbed achter, opklapbaar tableau	78	10.5.1	Compressorkoelkast Thetford	124
7.11.2	Opstaphulp	80	11	Sanitaire inrichting	127
7.11.3	Extra bed (ombouw van de zitgroep)	81	11.1	Watervoorziening, algemeen	127
7.12	Multifunctionele rail	82	11.2	Waterinstallatie	128
8	Gasinstallatie	83	11.2.1	Watertank	128
8.1	Algemene instructies	83	11.2.2	Waterinstallatie vullen	129
8.2	Gasflessen	84	11.2.3	Water bijvullen	131
8.3	Gasafsluitkranen	85	11.2.4	Water aftappen	132
8.4	Gasdrukregelaar MonoControl	86	11.2.5	Waterhoeveelheid voor rijden verminderen	132
8.5	Gasdrukregelaar DuoControl CS (optionele uitrusting)	87	11.2.6	Waterinstallatie leegmaken	132
9	Elektrische installatie	91	11.3	Afvalwatertank	134
9.1	Algemene veiligheidsinstructies	91	11.4	Toiletruimte	134
9.2	Begrippen	91	11.4.1	Vouwwand	135
9.3	7"-paneel	92	11.4.2	Doucheruimte	136
9.4	System Control Unit (SCU)	93	11.4.3	Spiegelkast	137
9.5	Dethleffs Connect-app	94	11.4.4	Wasbak	138
9.6	12-V-boordnet	95	11.5	Toilet	139
9.6.1	Startaccu	95	11.5.1	Zwenkbaar toilet	139
9.6.2	Woonruimteaccu	96	11.5.2	Fecaliëncassette leegmaken	140
9.6.3	Energiebalans van de woonruimteaccu	97	11.5.3	Wintergebruik	141
9.7	Elektroblok (EBL 402)	98	11.5.4	Tijdelijke stilstand	142
9.7.1	Accu-scheidingsschakelaar	101	12	Verzorging	143
9.7.2	Accubewaking	101	12.1	Algemeen	143
9.7.3	Acculading	102	12.2	Uitwendige verzorging	143
9.8	230-V-boordnet	102	12.2.1	Wassen met hogedrukreiniger	143
9.8.1	230-V-aansluiting (CEE-contactdoos)	103	12.2.2	Voertuig wassen	144
9.8.2	230-V-voorziening aansluiten	103	12.2.3	Vensterruiten uit plexiglas	144
9.9	Zekeringen	105	12.2.4	Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof (GVK)	145
9.9.1	Zekeringen 12 V	105	12.2.5	Onderkant	145
9.9.2	Zekering 230 V	107	12.2.6	Motorruimte	146
10	Inbouwapparatuur	109	12.2.7	Ruitensproeierinstallatie en ruitwissers	146
10.1	Algemeen	109	12.2.8	Klimaatregeling	147
10.2	Verwarming en boiler (dieselgebruik)	110	12.2.9	Opstap	148
10.2.1	Juist verwarmen	111	12.3	Inwendige verzorging	148
10.2.2	Heteluchtverwarming en boiler Truma Combi D met digitaal bedieningspaneel CP plus	112	12.4	Keukeninrichting	149
10.2.3	Digitale besturing van Truma-apparaten	118	12.4.1	Algemene verzorgingsinstructies	149
10.2.4	Wandschoorsteen	118	12.4.2	Koelkast	149
10.3	Klimaatregeling Truma Aventa	119	12.5	Roestvrijstalen oppervlakken	150
10.3.1	Bediening en weergave op het apparaat	121	12.6	Kussens	150
10.4	Kookplaat	123	12.7	Waterinstallatie	152
10.4.1	Gaskooktoestel	123	12.7.1	Watertank reinigen	152
			12.7.2	Waterleidingen reinigen	153
			12.7.3	Waterinstallatie ontsmetten	153
			12.7.4	Afvalwatertank reinigen	154
			12.8	Verzorging bij gebruik van het voertuig in de winter	154

Inhoudsopgave

12.9	Stilstand	154	15	Storingsopsporing.....	171
12.9.1	Tijdelijke stilstand.....	154	15.1	Reminstallatie	171
12.9.2	Stilstand in de winter	156	15.2	Elektrische installatie.....	171
12.9.3	Ingebruikname van het voertuig na tijdelijke stilstand of na stilstand in de winter	157	15.3	Gasinstallatie.....	173
13	Klantenservice en onderhoud	159	15.4	Kookplaat	173
13.1	Officiële controles.....	159	15.5	Verwarming/boiler	174
13.2	Inspectiewerkzaamheden	160	15.5.1	Verwarming/boiler met digitaal bedieningspaneel CP plus	174
13.3	Onderhoudswerkzaamheden	160	15.6	Klimaatregeling.....	175
13.4	Vervangen van gloeilampen, buiten	160	15.7	Koelkast.....	176
13.5	Verlichting woonruimte.....	161	15.7.1	Algemeen.....	176
13.6	Reserveonderdelen	161	15.7.2	Thetford T2000.....	176
13.7	Typeplaatje voertuig	162	15.8	Watervoorziening.....	177
13.8	Waarschuwings- en aanwijzingsstickers.....	162	15.9	Opbouw	179
13.9	Dealers	162	16	Optionele uitrustingen	181
13.10	Reservesleutels.....	163	16.1	Gewichten van optionele uitrustingen.....	181
14	Wielen en banden.....	165	17	Technische gegevens.....	183
14.1	Algemeen.....	165	17.1	Technische gegevens	183
14.2	Keuze van de banden.....	166	18	Wettelijke bepalingen inzake gewichtsgegevens	185
14.3	Aanduidingen op de band.....	167			
14.4	Omgang met banden	167			
14.5	Wiel vervangen.....	167			
14.5.1	Algemene instructies	167			
14.5.2	Wiel vervangen.....	168			
14.5.3	Wiel vervangen bij aluminiumvelgen	169			
14.6	Bandenspanning.....	169			
				Trefwoordenlijst	189

Inhoudsopgave

Checklist voor ingebruikname van het voertuig

Voor de eerste ingebruikname van het voertuig de volgende instructies in acht nemen:

- ▶ **Wielmoeren/wielschroeven na 50 km aandraaien.**
- ▶ **Gebruiksaanwijzing lezen om lichamelijk letsel of materiële schade te voorkomen.**

Voor elke ingebruikname van het voertuig de volgende instructies in acht nemen:

- ▶ **Bandenspanning controleren.**
Zie sectie Bandenspanning.
- ▶ **Voertuig juist beladen. Daarbij de technisch toelaatbare maximum-massa niet overschrijden.**
Zie sectie Bijlading.
- ▶ **Accu's voor elke reis volledig opladen.**
Zie secties Startaccu en Woonruimteaccu.
- ▶ **Bij buitentemperaturen onder 0 °C het voertuig eerst opwarmen, dan de waterinstallatie vullen.**
Zie sectie Watervoorziening/watertank vullen.
- ▶ **Gasflessen alleen goed vastgesjord transporteren in de hiervoor bestemde gaskast.**
- ▶ **Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden.**
Zie secties Dakluiken en Ventileren.
- ▶ **Voordat u brandstof tankt de op gas werkende inbouwapparaten uitschakelen.**

Bij vorstgevaar de volgende instructies in acht nemen:

- ▶ **Bij vorstgevaar het voertuig altijd verwarmen.**
Zie sectie Verwarming.
- ▶ **Als het voertuig bij vorstgevaar niet wordt gebruikt, de volledige waterinstallatie leegmaken. Zorg ervoor dat de 12-V-voorziening op het paneel is uitgeschakeld. De waterpomp loopt anders warm en kan beschadigd worden. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Alle aftapkranen geopend laten. Zo wordt vorstschade aan de inbouwapparatuur en aan het voertuig vermeden.**
Zie sectie Waterinstallatie leegmaken.

Checklist voor ingebruikname van het voertuig

1 Garantie

1.1 Voorwaarden voor Dichtheidsgarantie

1. Dethleffs GmbH & Co. KG verleent de koper, naast de wettelijke garantie- en productaansprakelijkheidsclaims waarop hij aanspraak kan maken, naar wens een garantie van zes jaar dat de door hem gebouwde voertuigen zodanig zijn afgedicht dat er geen vocht van buiten naar binnen (interieur) kan dringen. Dit geldt voor uitbreidingen en opbouw van de firma Dethleffs. Garantieverplichtingen zijn niet van toepassing als de lekkage het gevolg is van onjuiste behandeling van ramen, deuren en dakluiken resp. van onjuist gerepareerde schade. Schade veroorzaakt door natuurkrachten (bijv. overstroming) is ook uitgesloten van de garantie. De garantieverlengingen gelden uitsluitend voor professionele reparaties. Conversie- en reductieclaims en reiskosten of andere indirecte kosten zijn uitgesloten van de garantie.
2. In geval van lekkage verplicht de firma Dethleffs GmbH & Co. KG zich ertoe om in het kader van deze garantievoorwaarden de defecte voertuigonderdelen kosteloos te repareren of de onderdelen te vervangen, afhankelijk van wat nodig is om de schade onmiddellijk te verhelpen. Het defect moet worden verholpen door de firma Dethleffs GmbH & Co. KG of door een erkende werkplaats volgens de richtlijnen van de firma Dethleffs GmbH & Co. KG.
3. Voorwaarde voor deze garantie is dat het voertuig voor een jaarlijkse inspectie wordt aangeboden aan een erkende werkplaats. Het voertuig moet jaarlijks worden aangeboden uiterlijk ± 6 maanden na de verjaardatum van de eerste registratie (resp. overdracht). Als de inspectie niet op tijd wordt uitgevoerd, vervalt de garantieclaim en kan deze niet worden hersteld door een inspectie op een later tijdstip.
Het bewijs van de uitgevoerde inspectie moet door de betreffende Dethleffs-dealer worden bevestigd door middel van een stempel, datum en handtekening op de daarvoor bestemde coupon in het garantieboekje van de firma Dethleffs GmbH & Co. KG. Daarnaast moet de voltooiing van de inspectie worden bevestigd in de GA Online.
4. **De garantie gaat in op de dag van de eerste registratie of overname van het voertuig door de eindgebruiker, uiterlijk 18 maanden na aflevering bij de handelaar, en is geldig voor de periode van bruikbaarheid van het voertuig, voor maximaal 6 jaar.** Als het voertuig voor het eerst is geregistreerd vóór de overname, wordt de datum van de eerste registratie van het voertuig beschouwd als de start van de garantie (ingangdatum van de garantie).
De garantieverplichtingen van de fabrikant worden niet beïnvloed door een verandering van eigenaar van het voorwerp van aankoop. De garantie vervalt als een van de in Clause 3 vermelde termijnen niet in acht is genomen. De garantieperiode wordt niet verlengd door het uitvoeren van garantiewerkzaamheden.
5. De onderdelen die tijdens een reparatie worden geïnstalleerd, vallen ook onder de garantie van deze bepalingen totdat de garantieverplichting van het voertuig vervalt.

6. De eigenaar moet eventuele lekkages binnen 14 dagen schriftelijk melden aan de firma Dethleffs GmbH & Co. KG of aan een Dethleffs-dealer. Het garantiecertificaat, voorzien van de bijbehorende garantiezegels, moet bij de kennisgeving worden gevoegd. Als het lek niet binnen de aangegeven periode wordt gemeld, vervalt het recht op garantie. Het lek wordt gerepareerd met toestemming van de firma Dethleffs GmbH & Co. KG.
7. De kosten van de inspectie zijn voor rekening van de garantiehouders.
8. Voor zover toegestaan door de wet, worden de rechtbanken met jurisdictie voor Isny erkend als bevoegde rechtbank.

1.2 Controle op lekkage

1.2.1 Inspectieschema

- ▷ Tijdens visuele inspecties van de buitenkant dient u te letten op beschadigingen en onvoldoende afdichting waardoor water van buiten naar binnen kan dringen.
- ▷ Bij visuele inspecties van het interieur dient u te letten op loopsporen, verkleuringen en watervlekken.
- ▷ Om onjuiste meetresultaten te voorkomen, dient u ervoor te zorgen dat de algemene luchtvochtigheid in het interieur correct is (ventileer vooraf indien nodig).

Pos.	Component	Activiteit	Info
1.1	Onderkant	Visuele inspectie	Alle openingen controleren en indien nodig opnieuw afdichten
1.2	Bestuurders-/passagiers-/schuif- en achterdeuren	Visuele inspectie	Afdichtrubber en afstelling van de deuren controleren
1.3	Dichtingslijsten, -randen, -rubber	Visuele inspectie	Afdichtrubber rondom hef-slaapdak (indien aanwezig) incl. voegen controleren
1.4	* Dakschade	Visuele inspectie	Op beschadigingen controleren
1.5	* Tentdoek	Visuele inspectie	Op beschadigingen controleren
1.6	Dakluiken/ramen/uitsnede * hef-slaapdak	Visuele inspectie; meting	Op beschadigingen controleren. Rondom de uitsnede in het interieur meten. Bij meet dan 20 % een referentiemeting op een andere plaats uitvoeren
1.7	Serviceopeningen	Visuele inspectie; meting	Alle serviceopeningen controleren, vulling Thetfordklep meten
1.8	Vloer	Visuele inspectie; meting	Op watersporen/pukkelvorming controleren: Op twee punten elk in het gebied van de achterdeuren en de schuifdeur meten; referentiemeting in het midden van het voertuig

* afhankelijk van de uitvoering

Wijzigingen van het inspectieschema voorbehouden.

1

Garantie

1.2.2 Inspectieboekjes

Overdracht

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

1e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

Controle op lekkage

Stempel werkplaats

Controle op lekkage 1e jaar:

- Geen defecten vastgesteld
- Vastgestelde defecten:

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

1

Garantie

2e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

Stempel werkplaats

Controle op lekkage 2e jaar:

- Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:
-

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

3e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

Stempel werkplaats

Controle op lekkage 3e jaar:

- Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:
-

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

1

Garantie

4e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage 4e jaar:

- Geen defecten vastgesteld
- Vastgestelde defecten: _____

Controle op lekkage

Stempel werkplaats

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

5e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage 5e jaar:

- Geen defecten vastgesteld
- Vastgestelde defecten: _____

Controle op lekkage

Stempel werkplaats

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

1

Garantie

6e jaar

Handtekening, datum en stempel van de Dethleffs-dealer:

Controle op lekkage

Stempel werkplaats

Controle op lekkage 6e jaar:

- Geen defecten vastgesteld
- Vastgestelde defecten: _____

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

1.3 Verdere inspecties

1.3.1 Inspectieschema Jaarlijkse inspectie

- ▷ De jaarlijkse inspectie is niet aan de 6-jarige controle op lekkage gebonden, maar moet niettemin elk jaar worden uitgevoerd.

Pos.	Component	Activiteit	Interval
1	Dakluiken	Binnenframes van de dakluiken demonteren en schroefverbindingen van de bevestigingsklemmen aandraaien	1e jaar
2	Koelkast, verwarming, boiler, kooktoestel, verlichting, sluitingen van serviceluiken en deuren, toilet, veiligheidsgordels	Functiecontrole	Jaarlijks
3	Ramen, dakluiken	Functiecontrole, afdichtingen met talk inwrijven	Jaarlijks
4	Rol gordijnen	Zichtcontrole	Jaarlijks
5	Dichtingslijsten, -randen, -rubber	Op beschadigingen controleren	Jaarlijks
6	Watervoorziening	Dichtheidscontrole (visuele controle) van de aansluitingen aan waterkranen, boiler en verdeeldoos	Jaarlijks

1 Garantie

Pos.	Component	Activiteit	Interval
7	Warmeluchtinstallatie	Functiecontrole, evt. rotor reinigen	Jaarlijks
8	elektrische installatie, buiten en binnen	Functiecontrole	Jaarlijks
9	Gasinstallatie	Officiële gaskeuring	Om de 2 jaar
10	Gewrichten, scharnieren, lui-ken, deuren	Smeren	Jaarlijks

Wijzigingen van het inspectieschema voorbehouden.

1.3.2 Inspectieschema chassis

- ▷ De chassisinspectie is niet aan de 6-jarige controle op lekkage gebonden, maar moet niettemin elk jaar worden uitgevoerd.

Pos.	Component	Activiteit	Interval
1	Extra steunen	Reinigen	Jaarlijks
2	Verlichting buiten	Functiecontrole	Jaarlijks
3	Wielbevestiging	Wielmoeren vastdraaien, wiel-lagers controleren	Jaarlijks
4	Kroonmoer aan het wiel	Stoel- en dummyzekering con-troleren	Jaarlijks
5	Banden en velgen	Luchtdrukcontrole (zie sec-tie 14.6); visuele controle op beschadiging, profieldiepte	Jaarlijks

Wijzigingen van het inspectieschema voorbehouden.

1.3.3 Inspectieschema gascontrole

- ▷ De gascontrole is in Duitsland wettelijk voorgeschreven en moet om de twee jaar worden uitgevoerd.
- ▷ Voor andere landen gelden de plaatselijk geldende voorschriften.

Pos.	Component	Activiteit	Interval
1	Gasinstallatie	Officiële gaskeuring	Om de 2 jaar
2	Gasfilter	Gasfilterpatronen vervangen als er zich sediment op de fil-terpatronen bevindt. Uiterlijk om de 2 jaar	Om de 2 jaar

1.3.4 Inspectieboekjes**Overdracht**

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

1e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 1e jaar:
 - Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

2e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 2e jaar:
 - Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

1

Garantie

3e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 3e jaar:
 - Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

4e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 4e jaar:
 - Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

1

Garantie

5e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 5e jaar:
 - Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

6e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de dealer:

- Chassisinspectie
- Jaarlijkse inspectie 6e jaar:
 - Geen defecten vastgesteld
 - Vastgestelde defecten:

Als op basis van de inspectie de noodzaak voor uitgebreidere werkzaamheden wordt vastgesteld, wordt de uitvoering afhankelijk gemaakt van het plaatsen van een bestelling door de klant. Houd ook rekening met de service-intervallen van de afzonderlijke fabrikanten van apparaten. Instructies vindt u in de bijgevoegde servicedocumenten.

1

Garantie

1.3.5 Inspectieboekjes elektrische inspectie

- ▷ De volledige 230-V-installatie moet om de drie jaar, of elk jaar bij frequent gebruik, worden geïnspecteerd door een gekwalificeerde elektricien conform VDE 0100.

3e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de elektricien:

Volledige 230-V-installatie gecontroleerd:

- Geen defecten vastgesteld
 Vastgestelde defecten:

6e jaar

Datum:

Handtekening en stempel van de elektricien:

Volledige 230-V-installatie gecontroleerd:

- Geen defecten vastgesteld
 Vastgestelde defecten:

1 Garantie

Voor ingebruikname deze gebruiksaanwijzing volledig lezen!

De gebruiksaanwijzing altijd in het voertuig meenemen. Alle veiligheidsbepalingen ook meegeven aan andere gebruikers.

- ▶ Het niet inachtnemen van dit teken kan personen in gevaar brengen.

- ▶ Het niet inachtnemen van dit teken kan leiden tot beschadigingen aan het voertuig.

- ▶ Dit teken verwijst naar aanbevelingen of bijzonderheden.

- ▶ Dit teken verwijst naar milieubewust handelen.

Deze gebruiksaanwijzing bevat secties, waarin uitrustingen van een bepaald model of optionele uitrustingen zijn beschreven. Deze secties zijn niet extra gekenmerkt. Het is mogelijk dat uw voertuig niet is uitgerust met deze optionele uitrustingen. De uitrusting van uw voertuig kan daarom bij sommige afbeeldingen en beschrijvingen afwijken.

Anderzijds kan uw voertuig zijn uitgerust met andere optionele uitrustingen, die niet worden beschreven in deze gebruiksaanwijzing.

De optionele uitrustingen zijn alleen dan beschreven als hierbij een nadere uitleg nodig is.

De apart bijgevoegde gebruiksaanwijzingen in acht nemen.

- ▶ De aanwijzingen "rechts", "links", "voor", "achter" zijn gerelateerd aan de rijrichting.
- ▶ Alle maten en gewichten zijn "circa"-gegevens.

Loopt het voertuig schade op door het niet inachtnemen van de in deze gebruiksaanwijzing aangegeven instructies, dan komt uw recht op garantie te vervallen.

Onze voertuigen worden voortdurend verder ontwikkeld. Wij vragen om uw begrip dat wijzigingen in vorm, uitrusting en techniek zijn voorbehouden. Uit de inhoud van deze gebruiksaanwijzing kunnen om deze redenen geen claims door de fabrikant worden aanvaard. Beschreven zijn de uitrustingen die tot op het moment van in druk gegeven bekend zijn.

Overname, vertaling en verveelvoudiging, ook van uittreksels, is zonder schriftelijke toestemming van de fabrikant niet toegestaan.

Voor een betere leesbaarheid wordt in deze gebruiksaanwijzing standaard de mannelijke vorm gebruikt. Deze formuleringen gelden in gelijke mate voor alle geslachten en richten zich tot iedereen op basis van gelijkwaardigheid.

2 Inleiding

2.1 Algemeen

Het voertuig is gebouwd volgens de stand de techniek en de erkende veiligheidstechnische regels. Desondanks kunnen personen letsel oplopen of het voertuig beschadigd worden, als de veiligheidsinstructies in deze gebruiksaanwijzing niet in acht genomen worden.

Het voertuig voor eerste ingebruikname voorzien van de wettelijk verplichte uitrusting (bijv. verbandtrommel, waarschuwingsvest, gevarendriehoek enz.). Bij reizen naar het buitenland de overeenkomstige voorschriften voor de uitrusting in acht nemen.

Het voertuig alleen in technisch onberispelijke staat gebruiken. De gebruiksaanwijzing in acht nemen.

Storingen, die de veiligheid van personen of van het voertuig aantasten, meteen door vaklieden laten verhelpen. Om verdere schade te voorkomen bij storingen de schademinimaliseringsplicht van de gebruiker in acht nemen.

De reminstallatie en gasinstallatie van het voertuig alleen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren en repareren.

Veranderingen aan de opbouw mogen alleen worden aangebracht met toestemming van de fabrikant.

Het voertuig is uitsluitend bedoeld voor het transport van personen. Reisbagage en toebehoren mogen niet zwaarder zijn dan de technisch toelaatbare maximummassa.

Houdt u zich aan de door de fabrikant voorgeschreven termijnen voor keuring en inspectie.

2.2 Milieu-instructies

- ▷ Verstoort de rust in de natuur niet en houdt de natuur schoon.
- ▷ In principe geldt: Afvalwater in iedere vorm en huisvuil horen niet thuis in de straatgoot of in de vrije natuur.
- ▷ Afvalwater aan boord alleen opvangen in de afvalwatertank of desnoods in andere daarvoor geschikte reservoirs.
- ▷ Afvalwatertank en fecaliëncassette alleen leegmaken op daarvoor aangegeven sanitairstations op campings of staanplaatsen. Bij verblijf in steden en gemeentes de regelgeving bij de staanplaatsen in acht nemen of naar sanitairstations vragen.
- ▷ Afvalwatertank zo vaak mogelijk leegmaken, ook wanneer deze nog niet helemaal vol zit (hygiëne).
Afvalwatertank en evt. aftapleiding zo mogelijk na het leegmaken met vers water uitspoelen.
- ▷ De fecaliëncassette nooit te vol laten raken. De fecaliëncassette onmiddellijk leegmaken wanneer de niveauaanduiding oplicht of eerder.
- ▷ Huisvuil ook op reis sorteren in glas, blik, plastic en groen afval. Bij de betreffende gastgemeente vragen naar de afvalverwerkingsmogelijkheden. Huisvuil mag niet worden gedeponeerd in de vuilnisbakken op parkeerplaatsen.
- ▷ De afvalbakken zo vaak mogelijk in de tonnen of containers leegmaken, die daarvoor zijn bedoeld. Zo kunnen onaangename luchtjes worden vermeden en blijft er niet te veel afval aan boord.

2

Inleiding

- ▷ Voertuigmotor bij stilstand niet onnodig laten draaien. Een koude motor stoot in stationaire gang zeer veel schadelijke stoffen uit. De bedrijfstemperatuur van de motor wordt het snelst bereikt door te rijden.
- ▷ Voor het toilet milieuvriendelijke en biologisch goed afbreekbare chemische producten gebruiken in geringe doseringen.
- ▷ Voor langere verblijven in steden en gemeentes parkeerplaatsen opzoeken die speciaal voor campers zijn aangewezen. Bij de betreffende stad of gemeente naar parkeermogelijkheden informeren.
- ▷ Staanplaatsen altijd in schone toestand achterlaten.

2 Inleiding

3 Veiligheid

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan belangrijke veiligheidsinstructies. De veiligheidsinstructies dienen ter bescherming van personen en voorwerpen.

3.1 Brandveiligheid

3.1.1 Voorkomen van brand

- ▶ Kinderen nooit alleen in het voertuig laten.
- ▶ Brandbare materialen weg houden van verwarmings- en kookapparaten.
- ▶ Nooit draagbare verwarmings- of kookapparaten gebruiken.
- ▶ Alleen geautoriseerde vaklieden mogen de elektrische installatie, de gasinstallatie of de inbouwapparatuur wijzigen.

3.1.2 Brandbestrijding

- ▶ Informeer u over de land- en locatiespecifieke voorschriften voor brandbestrijding op de plaats waar u verblijft en houd de vereiste gereedschappen bij de hand.

3.1.3 Bij brand

- ▶ Alle inzittenden evacueren.
- ▶ Elektrische voorziening uitschakelen en van het elektriciteitsnet isoleren.
- ▶ Hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.
- ▶ Alarm slaan en brandweer roepen.
- ▶ Brand bestrijden, indien dit zonder risico mogelijk is.

- ▷ Van de plaats en de bediening van de nooduitgangen op de hoogte stellen.
- ▷ Vluchtwegen vrijhouden.
- ▷ Gebruiksaanwijzing van de brandblusser in acht nemen.

3.2 Algemeen

- ▶ De zuurstof binnen in het voertuig wordt door ademen of door het gebruik van op gas werkende inbouwapparaten verbruikt. Daarom moet de verbruikte lucht voortdurend worden ververs. Met het oog hierop zijn in het voertuig kunstmatige ventilatieopeningen (bijv. dakluiken met kunstmatige ventilatie, paddestoeldakventilators of vloerventilators) ingebouwd. Kunstmatige ventilatieopeningen noch van binnen noch van buiten afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren. Er dreigt verstikingsgevaar door een verhoogd CO₂-gehalte.
- ▶ Let op de doorgangshoogte van de deuren.

3 Veiligheid

- ▷ Voor de inbouwapparatuur (verwarming, kookplaat, koelkast enz.) alsmede voor het basisvoertuig (motor, remmen enz.) zijn de betreffende gebruiksaanwijzingen en bedieningshandleidingen maatgevend. Absoluut in acht nemen.
- ▷ Als er toebehoren of optionele uitrustingen worden aangebouwd, kunnen de afmetingen, het gewicht alsmede het rijgedrag van het voertuig veranderen. De aanbouwoonderdelen moeten deels in de voertuigpapieren worden geregistreerd.
- ▷ Alleen velgen en banden gebruiken, die voor het voertuig zijn toegelaten. Informatie over de grootte van de toegelaten velgen en banden ontleen aan de voertuigpapieren of bij de geautoriseerde dealers en servicepunten opvragen.
- ▷ Bij het parkeren van het voertuig de handrem vast aantrekken.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig alle deuren en ramen sluiten. Als het voertuig is uitgerust met serviceluisen, ook de serviceluisen sluiten.
- ▷ Wettelijk verplichte uitrusting (bijv. verbandtrommel, waarschuwingsvest, gevarendriehoek enz.) altijd meenemen. Bij reizen naar het buitenland gelden de overeenkomstige voorschriften van het gastland.
- ▷ Met het voertuig pas op de openbare weg rijden, als de chauffeur een voor deze voertuigklasse geldig rijbewijs bezit.
- ▷ Bij de verkoop van het voertuig alle gebruiksaanwijzingen van het voertuig en de inbouwapparatuur meegeven aan de nieuwe eigenaar.

3.3 Verkeersveiligheid

- ▶ Voor het begin van de rit de werking van signalerings- en verlichtingsinrichting, de besturing en de remmen controleren.
- ▶ Na langere stilstand (ca. 10 maanden) reminstallatie en gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Voor het begin van de rit de verduisteringen aan de voorruit, het bestuurders- en passagiersraam openen, vergrendelen en vastmaken.
- ▶ Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen. Tijdens de rit moeten de draaibare stoelen in de rijrichting vergrendeld blijven.
- ▶ Voor het begin van de rit alle bewegende delen en alle losse voorwerpen veilig opbergen.
- ▶ Voor het begin van de rit de televisie vergrendelen.
- ▶ Tijdens de rit mogen personen zich alleen ophouden op de toegelaten zitplaatsen (zie hoofdstuk 5). Het toegelaten aantal zitplaatsen kan worden afgeleid uit de voertuigpapieren.
- ▶ Op zitplaatsen geldt de verplichting tot het dragen van veiligheidsgordels.
- ▶ Kinderen onder de 13 jaar, die kleiner zijn dan 150 cm, tijdens de rit met een geschikt en officieel goedgekeurd kinderbeveiligingssysteem beveiligen.

3 Veiligheid

- ▶ Kinderbeveiligingssystemen uitsluitend op de daarvoor bestemde zitplaatsen bevestigen.
- ▶ Het basisvoertuig betreft een kleine vrachtwagen. Rijstijl dienovereenkomstig aanpassen.
- ▶ Bij onderdoorgangen, tunnels e.d. rekening houden met de totale hoogte van het voertuig rekening (inclusief daklasten).
- ▶ In de winter moet voor het begin van de rit het dak sneeuw- en ijsvrij zijn.
- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken (zie sectie 14.6).
- ▶ De verwarming niet gebruiken op tankstations. Explosiegevaar!
- ▶ De verwarming niet gebruiken in gesloten ruimten. Verstikkingsgevaar!

- ▷ Voor het begin van de rit de bijlading in het voertuig gelijkmatig verdelen (zie hoofdstuk 4).
- ▷ Bij het beladen van het voertuig en tijdens pauzes in de rit, bijvoorbeeld bij het overladen van bagage of levensmiddelen, de technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as in acht nemen (zie voertuigpapieren).
- ▷ Voor het begin van de rit alle laden en luiken sluiten en vergrendelen.
- ▷ Voor het begin van de rit ramen en dakluiken sluiten.
- ▷ Voor het begin van de rit alle serviceluiken sluiten en de klepsloten vergrendelen.
- ▷ Voor het begin van de rit de antenne in de parkeerstand brengen.
- ▷ Bij de eerste rit en altijd na het vervangen van een wiel de wielschroeven/wielmoeren na 50 km aandraaien. Later van tijd tot tijd controleren op goed vastzitten.
- ▷ Banden mogen niet ouder zijn dan 6 jaar omdat het materiaal mettertijd broos wordt (zie hoofdstuk 14).
- ▷ Banden, wielophanging en besturing zijn blootgesteld aan een bijkomende belasting, als er sneeuwkettingen zijn gemonteerd. Met sneeuwkettingen langzaam (maximaal 50 km/u) en alleen over straten rijden die volledig met sneeuw zijn bedekt. Het voertuig kan anders beschadigd worden.

3.4 Gebruik van een aanhanger

- ▶ Bij het aan- of afkoppelen van een aanhanger is voorzichtigheid geboden. Ongeval- en verwondingsgevaar!
- ▶ Tijdens het rangeren voor het aan- of afkoppelen mag niemand zich tussen de camper en de aanhanger bevinden.

3.5 Gasinstallatie

3.5.1 Algemene instructies

- ▶ De gebruiker van de gasinstallatie is verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van periodieke controles en het in acht nemen van de onderhoudsintervallen.
- ▶ Voor het begin van de rit, bij het verlaten van het voertuig of als de gastoestellen niet gebruikt worden, alle gasafsluitkranen en de hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten.
- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage moeten alle op gas werkende apparaten uitgeschakeld zijn (al naargelang uitvoering: verwarming, kookplaat, bakoven, grill, koelkast). Explosiegevaar!
- ▶ Wanneer een op gas werkend apparaat wordt gebruikt, het apparaat niet in gesloten ruimtes (bijv. garages) in gebruik nemen. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasinstallatie alleen door een geautoriseerde werkplaats laten onderhouden, repareren of wijzigen.
- ▶ De gasinstallatie voor de ingebruikname en conform de nationale bepalingen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren. Dit geldt ook voor niet aangemelde voertuigen. Bij wijzigingen aan de gasinstallatie de gasinstallatie meteen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Ook de gasdrukregelaar, de gaslangen en de gasafvoerbuizen moeten worden gecontroleerd. De gasdrukregelaar en de gaslangen moeten overeenkomstig de nationaal vastgestelde periodes (maximaal na 10 jaar) worden vervangen. De eigenaar van het voertuig is verantwoordelijk voor het initiatief van de maatregel.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen. Dichtheid gasvoerende delen en leidingen met lekzoek-spray controleren. Niet met open vuur controleren.
- ▶ Op inwendige aansluitstukken mogen alleen de daarvoor bestemde apparaten aangesloten zijn. Een apparaat niet buiten het voertuig gebruiken wanneer het op een inwendig aansluitstuk is aangesloten.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Koken tijdens de rit is verboden.
- ▶ Kooktoestellen en bakovens op gas niet gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.
- ▶ Als er meerdere gastoestellen voorhanden zijn, dan is voor ieder apparaat een gasafsluitkraan vereist. Wanneer gastoestellen niet worden gebruikt, moet de betreffende gasafsluitkraan worden gesloten.
- ▶ Ontstekingsbeveiligingen moeten na uitgaan van de gasvlam binnen een minuut sluiten. Daarbij is een klik te horen. Werking zo nu en dan controleren.

3 Veiligheid

- ▶ De ingebouwde gastoestellen zijn uitsluitend ontworpen voor gebruik met propaangas, butaangas of een mengsel van beide gassen. De gasdrukregelaar alsmede alle ingebouwde gastoestellen zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Propaangas is gasvormig tot -42 °C, butaangas daarentegen slechts tot 0 °C. Bij lagere temperaturen is er geen gasdruk meer aanwezig. Butaangas is niet geschikt voor gebruik in de winter.
- ▶ De gaskast is door zijn functie en constructie een ruimte met opening naar buiten. De standaard ingebouwde kunstmatige ventilatie nooit afdekken of dichtzetten. Ontsnappend gas kan anders niet naar buiten worden weggeleid.
- ▶ De gaskast mag niet als opbergruimte worden gebruikt.
- ▶ De gaskast beveiligen tegen de toegang van onbevoegden. Daarvoor de toegang afsluiten.
- ▶ De hoofdafsluitkraan op de gasfles moet toegankelijk zijn.
- ▶ Alleen apparaten op gas aansluiten die voor een gasdruk van 30 mbar zijn bedoeld.
- ▶ De gasafvoerbuis moet aan de verwarming en aan de schoorsteen goed afsluiten en stevig vastzitten. De gasafvoerbuis mag niet beschadigd zijn.
- ▶ De rookgassen moeten onbelemmerd naar buiten kunnen stromen en de verse lucht moet onbelemmerd toe kunnen treden. Daarom de gasafvoerschoorsteen en inlaatopeningen schoon houden en vrijhouden (bijv. van sneeuw en ijs). De onderrand van het voertuig mag niet met flappen of door sneeuwwallen worden afgesloten.

3.5.2 Gasflessen

- ▶ Volle of lege gasflessen buiten het voertuig alleen met gesloten hoofdafsluitkraan en voorzien van beschermkap hanteren.
- ▶ Gasflessen alleen in de gaskast meenemen.
- ▶ Gasflessen in de gaskast verticaal plaatsen.
- ▶ Gasflessen beveiligd tegen draaien en kantelen vastbinden.
- ▶ Gasslang spanningsvrij op de gasfles aansluiten.
- ▶ Als de gasflessen niet op de gasslang zijn aangesloten, altijd de beschermkap aanbrengen.
- ▶ Hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten voordat de gasdrukregelaar of de gasslang van de gasfles wordt verwijderd.
- ▶ Afhankelijk van de aansluiting de gasslang met de hand of een geschikte speciale sleutel van de gasfles afschroeven en weer op de gasfles schroeven. De schroefverbinding van de gasfles heeft meestal een linkse schroefdraad. Niet te vast aandraaien.
- ▶ Voor het gebruik in voertuigen uitsluitend een speciale gasdrukregelaar met veiligheidsventiel gebruiken. Andere gasdrukregelaars zijn niet toegelaten en voldoen niet aan de hoge eisen.
- ▶ Alleen gasflessen van 11 kg of 5 kg gebruiken. (Gasflessen kunnen verschillen afhankelijk van het land.)

3

Veiligheid

- ▶ Voor buitengasflessen zo kort mogelijke slangen gebruiken (max. 150 cm).
- ▶ Blokkeer nooit de ventilatieopeningen in de vloer onder de gasflessen.

3.6 Elektrische installatie

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
- ▶ Voordat er werkzaamheden worden uitgevoerd aan de elektrische installatie, alle apparaten en lichten uitschakelen, de accu afklemmen en het voertuig van het net scheiden.
- ▶ Alleen originele zekeringen met juiste waarden gebruiken.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Zekeringen nooit overbruggen of repareren.

3.7 Waterinstallatie

- ▶ Staand water in de watertank of in waterleidingen wordt na korte tijd ondrinkbaar. Daarom voor ieder gebruik van het voertuig de waterleidingen en de watertank grondig reinigen. Na ieder gebruik van het voertuig de watertank en alle waterleidingen volledig leegmaken.
- ▶ Bij een stilstand van meer dan een week de waterinstallatie vóór gebruik van het voertuig ontsmetten (zie sectie 12.7.3).

- ▶ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. Zorg ervoor dat de 12-V-voorziening op het paneel is uitgeschakeld. De waterpomp loopt anders warm en kan beschadigd worden. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.

4 Voor het rijden

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staat belangrijke informatie over wat u voor het begin van de rit in acht moet nemen en welke handelingen u voor de rit moet uitvoeren.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u een checklist, waarin de belangrijkste punten nog eens zijn samengevat.

4.1 Eerste ingebruikname

- ▶ Bij de eerste rit en altijd na het vervangen van een wiel de wielschroeven/wielmoeren na 50 km aandraaien. Later van tijd tot tijd controleren op goed vastzitten.

Bij de camper wordt een sleutelset met sleutels voor het basisvoertuig en sleutels voor de opbouw geleverd.

Altijd een reservesleutel bewaren buiten het voertuig. Het betreffende sleutelnummer noteren. Bij verlies kunnen onze geautoriseerde dealers en werkplaatsen u verder helpen.

Verdere instructies in hoofdstuk 13.

4.2 Bijlading

- ▶ Overbelasting van het voertuig en de assen kan bijvoorbeeld leiden tot een slechtere stuurrespons (veranderd rijgedrag), tot overbelasting van de banden en daarmee tot een verhoogd risico op klapbanden of tot een langere remweg. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen.
Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa, kunt u het voertuig wegen/controleren op openbare weegschalen of bij verschillende handelaren.
- ▶ De voertuigpapieren vermelden de technisch toelaatbare maximummassa resp. de massa inclusief optionele uitrustingen af fabriek (feitelijke massa van het voertuig), maar niet het gewicht van het beladen voertuig (zie sectie 4.2.1). Voor uw eigen veiligheid raden wij aan het beladen voertuig (met alle voorwerpen en personen die op reis in het voertuig mee getransporteerd worden) voor het begin van de rit op een weegbrug te wegen.

4

Voor het rijden

- ▶ Een onevenwichtige belading of overbelasting heeft een negatief effect op het rijgedrag. Een zware lading achteraan leidt met name tot een vermindering van de belasting op de vooras ten gevolge van de hefboomwerking en dus bijvoorbeeld tot een verlies aan tractie, een slechtere stuursrespons (gewijzigd rijgedrag), een overbelasting van de banden en bijgevolg een verhoogd risico op klapbanden. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen. Een gelijkmatig verdeelde belasting over het gehele voertuig leidt tot een optimaal rijgedrag onderweg. Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en de technisch toelaatbare maximummassa op de as, bestaat de mogelijkheid het voertuig te wegen/controleren op openbare weegschalen of bij bepaalde handelaars.
- ▶ De snelheid aan de bijlading aanpassen. Bij zware bijlading wordt de remweg langer.

- ▷ De in de voertuigpapieren aangegeven technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as door de bijlading mogen niet worden overschreden.
- ▷ Ingebouwd toebehoren en optionele uitrustingen reduceren het laadvermogen.
- ▷ Bij het beladen erop letten dat het zwaartepunt van de bijlading zich direct onder de bodem van het voertuig bevindt. De rij-eigenschappen van het voertuig kunnen anders wijzigen.

- ▷ Als het voertuig tijdens het rijden in de praktijk de door de fabrikant opgegeven technisch toelaatbare maximummassa overschrijdt, heeft dit juridische gevolgen zoals een boete of verlies van de verzekering.

4.2.1 Begrippen

- ▷ In de techniek is het begrip "massa" tegenwoordig in de plaats van het begrip "gewicht" gekomen. In het algemene taalgebruik is "gewicht" echter nog het gangbare begrip. Voor een beter begrip wordt daarom in de volgende secties het begrip "massa" alleen in vaststaande formuleringen gebruikt.

Technisch toelaatbare maximummassa

De technisch toelaatbare maximummassa is een door de fabrikant vastgestelde waarde die het voertuig ook in beladen toestand niet mag overschrijden (bv. 3.500 kg). Informatie over de technisch toelaatbare maximummassa van het door u gekozen model vindt u in de registratiedocumenten en op het fabrieksplaatje van de carrosseriefabrikant dat op het voertuig is aangebracht.

4 Voor het rijden

1	TYP	Dethleffs SmbH&Co. KG
2		
3	FIN	DET
4		
5		1 - KG
6		2 - KG
7		3 - KG
8		
9		

Afb. 1 Fabrieksplaat

- 1 Type
- 2 Afkorting fabrikant en opbouwnummer
- 3 Technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig
- 4 Vrij
- 5 Toegelaten asbelasting achter
- 6 Toegelaten asbelasting voor
- 7 Technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig met aanhanger
- 8 Chassisnummer basisvoertuig
- 9 Serienummer

De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand is de som van de **feitelijke massa van het voertuig** en de **bijlading**.

De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand (toegelaten totale massa) is door de fabrikant in de voertuigpapieren aangegeven.

Feitelijke massa van het voertuig

De feitelijke massa van het voertuig is de som van de massa in rijklare toestand en het gewicht van de optionele uitrusting af fabriek.

Massa in rijklare toestand

De massa in rijklare toestand is het gewicht van het rijklare standaardvoertuig (zonder in de fabriek aangebrachte optionele uitrusting).

De massa in rijklare toestand bestaat uit:

- Leeg gewicht (massa van het lege voertuig) met de in de fabriek ingebouwde standaarduitrusting (zonder in de fabriek aangebrachte optionele uitrusting)
- Gewicht van de bestuurder
- Gewicht van de basisuitrusting
- Smeervetten, oliën en koelvloeistoffen die gevuld zijn
- Tot 100 % gevulde verswatertank
- Tot 100 % gevulde aluminium gasfles
- Tot 90 % gevulde brandstoftank

Als gewicht van de bestuurder wordt altijd 75 kg berekend, onafhankelijk van hoeveel de bestuurder feitelijk weegt.

De basisuitrusting bestaat uit alle uitrustingen en vloeistoffen die voor een veilig en reglementair gebruik van het voertuig noodzakelijk zijn. Het gewicht van de basisuitrusting bevat:

- Een gevuld verswatersysteem
- Een gevuld verwarmingssysteem
- De voedingskabels voor de 230-V-voorziening
- Een gevuld toiletspoelsysteem
- Het inbouw pakket voor een extra accu, als een extra accu mogelijk is

De afvalwatertank en de fecaliëncassette zijn leeg.

4

Voor het rijden

Voorbeeld voor de berekening van de basisuitrusting

Watertank met 20 l (tijdens de rit)	20 kg
Gasfles (11 kg _{gas} + 14 kg _{fles})	+ 25 kg
230-V-voedingskabel	+ 4 kg
Inbouwpakket extra accu	+ 20 kg
Totaal	= 69 kg

De massa in rijklare toestand en de feitelijke massa van het voertuig worden door de fabrikant in de voertuigpapieren vermeld.

Resterend laadvermogen

Om het resterende laadvermogen te bepalen, is het belangrijk dat u de feitelijke gewogen massa van uw voertuig kent. Daarom bepalen wij eerst bij de afwerking van uw voertuig het feitelijke gewicht van uw voertuig door het aan het einde van de productielijn te wegen. Dit omvat de massa in rijklare toestand plus het gewicht van alle bestelde en in de fabriek geïnstalleerde optionele uitrustingen.

Op basis van deze feitelijke gewogen massa kunt u het resterende laadvermogen voor bagage of andere accessoires berekenen.

Voorbeeld:

Technisch toelaatbare maximummassa	- Feitelijke gewogen massa	- Massa van de passagiers	= Resterend laadvermogen
3500 kg	- 3000 kg	- 225 kg (3 x 75 kg)	= 275 kg

- ▷ Houd er rekening mee dat de berekening in de fabriek van het resterende laadvermogen voor de massa van de bestuurder (inbegrepen in de feitelijke gewogen massa) en de massa van de passagiers gebaseerd is op een vast gewicht van 75 kg per zitplaats. Door afwijkende carrosseriegewichten kan het feitelijke resterende laadvermogen van uw voertuig worden beïnvloed.
- ▷ Het feitelijke gewicht van uw in de fabriek gewogen voertuig kan enigszins variëren als gevolg van de weersomstandigheden en bv. de daarmee gepaard gaande opname of afgifte van vocht. Alle latere wijzigingen aan uw voertuig, bv. door de extra inbouw van accessoires bij de handelaar of andere aan- en/of ombouwwerkzaamheden, zullen het meegedeelde feitelijke gewogen gewicht van het voertuig en daarmee ook het resterende laadvermogen extra beïnvloeden. De handelaar is verantwoordelijk voor het voorkomen van overschrijding van de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand, vanaf het moment van ophalen in de fabriek en tot moment van aflevering aan de klant, en vervolgens de eigenaar/gebruiker van het voertuig vanaf het moment van overdracht door de handelaar. Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa, kunt u het voertuig wegen/controleren op openbare weegschalen of bij verschillende handelaren.

4 Voor het rijden

- ▷ Wij zullen uw handelaar de feitelijke massa van uw voertuig dat door ons in de fabriek is gewogen en het resterende laadvermogen mededelen wanneer wij de factuur uitreiken. Deze is verplicht de informatie aan u door te geven. Indien dit niet is gebeurd, kunt u contact opnemen met uw handelaar en de informatie opvragen. Onze weegschalen voldoen aan alle wettelijke en standaardisen en worden regelmatig onderhouden, getest en geijkt. Toch kan een kleine tolerantie technisch niet worden vermeden. Bovendien kan het gewicht van het voertuig licht variëren door weersinvloeden en bv. de daarmee gepaard gaande opname of afgifte van vocht. Het feitelijk gewicht van het voertuig kan daarom afwijken van het opgegeven werkelijke gewicht.

De bijlading bestaat uit:

- Conventionele belasting
- Optionele uitrusting
- Persoonlijke uitrusting

- ▷ Het laadvermogen van het voertuig kan verhoogd worden door de feitelijke massa te verminderen. Hiervoor is het bijvoorbeeld toegestaan om de vloeistofreservoirste legen of de gasflessen te verwijderen.

Verklaringen bij de afzonderlijke bestanddelen van de bijlading vindt u in de volgende tekst.

Conventionele belasting

De conventionele belasting is het gewicht waarmee de fabrikant voor de passagiers rekening heeft gehouden.

Conventionele belasting betekent: Voor iedere zitplaats waarin de fabrikant heeft voorzien, wordt 75 kg berekend, onafhankelijk van het feitelijke gewicht van de passagiers. De bestuurdersplaats is al in de massa in rijklare toestand opgenomen en mag niet worden meegerekend.

Het aantal zitplaatsen is door de fabrikant in de voertuigpapieren aangegeven.

Optionele uitrusting

De optionele uitrusting omvat alle uitrusting die niet tot de standaarduitrusting behoort en die onder de verantwoordelijkheid van de fabrikant op het voertuig wordt aangebracht.

- Aanhangerkoppeling
- Fietsenrek of motorhouder
- Satellietinstallatie

De gewichten van de verschillende optionele uitrusting moeten bij de fabrikant nagevraagd worden.

Persoonlijke uitrusting

De persoonlijke uitrusting omvat alle voorwerpen die in het voertuig worden vervoerd en die niet onder de conventionele belasting en de optionele uitrusting vallen. Bij de persoonlijke uitrusting worden bijvoorbeeld gerekend:

- Levensmiddelen
- Servies
- Televisie
- Radio
- Kleding
- Beddengoed
- Speelgoed
- Boeken
- Toiletartikelen
- Water in de boiler

Bovendien worden tot de persoonlijke uitrusting gerekend, onafhankelijk van de opbergplek:

- Dieren
- Fietsen
- Boten
- Surfplanken
- Sportuitrustingen

Voor de persoonlijke uitrusting moet de fabrikant conform de geldende bepalingen met tenminste een gewicht rekening houden dat volgens de volgende formule wordt berekend:

Formule Minimumgewicht M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Verklaring N = max. aantal personen inclusief bestuurder, zoals door de fabrikant opgegeven

L = totale lengte van het voertuig in meters

4.2.2 Berekening van het laadvermogen

- ▶ De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand nooit overschrijden!
- ▶ In de voertuigpapieren staat de technisch toelaatbare maximummassa of de massa inclusief in de fabriek aangebrachte optionele uitrustingen (de feitelijke massa) vermeld, maar niet het gewicht van het beladen voertuig (zie sectie 4.2.1). Voor uw eigen veiligheid raden wij aan het beladen voertuig (met alle voorwerpen en personen die op reis in het voertuig mee getransporteerd worden) voor het begin van de rit op een weegbrug te wegen.

Het laadvermogen (zie sectie 4.2.1) is het verschil in gewicht tussen

- de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en
- de feitelijke massa van het voertuig.

Voorbeeld voor het bepalen van het laadvermogen

	Te berekenen massa in kg	Berekening
Technisch toelaatbare maximummassa volgens de voertuigpapieren	3500	
Feitelijke massa van het voertuig inclusief standaarduitrusting volgens de voertuigpapieren	- 3070	
Levert als toegelaten bijlading op	430	
Forfaitaire waarde van 10 kg per meter van de lengte van het voertuig (bijvoorbeeld: 7,00 m)	- 70	
Conventionele belasting, bijv. 3 personen à 75 kg	- 225	
Optionele uitrusting en toebehoren	- 40	
Blijft over voor de persoonlijke lading	= 95	

De lading wordt op basis van verordening (EU) nr. 1230/2012 berekend.

De berekening van het laadvermogen op basis van het verschil tussen de technisch toelaatbare maximummassa en de door de fabrikant opgegeven feitelijke massa van het voertuig is echter slechts een theoretische waarde.

Alleen als het voertuig op een openbare weegschaal wordt gewogen met gevulde tanks (brandstof en water), gevulde gasflessen en volledige optionele uitrusting (en toebehoren) kan het daadwerkelijke laadvermogen worden bepaald.

Daarbij als volgt te werk gaan:

- Het voertuig eerst alleen met de voorwielen op de weegbrug rijden en laten wegen.
- Het voertuig vervolgens met de achterwielen op de weegbrug rijden en laten wegen.

De afzonderlijke waarden geven de huidige asbelastingen aan. Deze zijn belangrijk voor de juiste belading van het voertuig (zie sectie 4.2.3). De som van de waarden is het huidige gewicht van het voertuig.

Het verschil tussen de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en het gewogen gewicht van het voertuig is het feitelijke laadvermogen.

Aan de hand daarvan kan weer worden bepaald welk gewicht voor de persoonlijke uitrusting resteert:

- Het gewicht van de meerrijdende personen bepalen en van de waarde voor het feitelijke laadvermogen aftrekken.

Het resultaat is het gewicht dat aan persoonlijke uitrusting daadwerkelijk kan worden bijgeladen.

4.2.3 Ladingbeveiliging en ladingverdeling

- ▶ De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand uit veiligheidsoverwegingen nooit overschrijden.
- ▶ De lading gelijkmatig op de linker- en rechterzijde van het voertuig verdelen.

4

Voor het rijden

- ▶ De lading gelijkmatig over beide assen verdelen. Neem daarbij de technisch toelaatbare maximummassa op de as in acht die in de voertuigpapieren wordt vermeld. Bovendien de toegelaten draagkracht van de banden in acht nemen (zie hoofdstuk 14).
- ▶ Zware lasten achter de achteras kunnen de vooras door hefboomwerking ($\frac{1}{2}$) ontlasten. Dit geldt in het bijzonder bij een lange overhang achter, als een motor op de houder aan de achterkant wordt getransporteerd of als de opbergruimte achter zwaar is beladen. De ontlasting van de vooras heeft vooral een negatieve invloed op de rij-eigenschappen bij voertuigen met vooraandrijving.
- ▶ Alle voorwerpen zo opbergen dat deze niet kunnen wegglijden.
- ▶ Zware voorwerpen (voortent, conserven e. d.) in de buurt van de as opbergen. Voor het opbergen van zware voorwerpen zijn vooral diepergelegen opbergruimten geschikt, waarvan de deuren niet in de rijrichting kunnen worden geopend.
- ▶ Lichtere voorwerpen (wasgoed) in de opbergkast onder het plafond opbergen.
- ▶ Verdeel voorwerpen (ladingen) gelijkmatig in compartimenten en kasten.
- ▶ Het fietsenrek alleen met fietsen beladen.

- ▷ Laden mogen met maximaal 15 kg beladen worden.
- ▷ Let op de maximale belasting van opbergkasten onder het plafond. De maximale belasting per strekkende meter opbergkast onder het plafond bedraagt 8 kg.
Houd bij het beladen rekening met de betreffende lengte van de opbergkast onder het plafond en bereken de maximale belasting.
Voorbeeld voor een opbergkast onder het plafond van 0,5 m lang:
8 kg maximale belasting per strekkende meter x 0,5 m lengte van het opbergcompartiment = 4 kg belasting mogelijk.

- ▷ Let altijd op de maximaal toelaatbare belasting van de garage of bergruimte achterin. De aangegeven maximaal toelaatbare belasting van de garage of bergruimte achterin kan worden beïnvloed door de keuze van verdere optionele uitrusting zoals aanhangerkoppelingen of verlengingen van het voertuigframe. De technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as mogen in geen enkel geval worden overschreden. Vooral bij het opbergen of bevestigen van zware accessoires aan de achterzijde of accessoires die zwaar beladen zijn (zoals motor- of fietsendragers) moet de asbelasting worden gecontroleerd en in acht worden genomen. Gelieve er daarom rekening mee te houden dat de maximale belasting niet volledig mag worden benut, indien daardoor de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand of de technisch toelaatbare maximummassa op de as zou worden overschreden.
- ▷ Meer informatie over de juiste belading vindt u in de secties "Technisch toelaatbare maximummassa" (bladzijde 32) en "Technisch toelaatbare maximummassa op de as (asbelasting)" (bladzijde 40).

4 Voor het rijden

Grote opbergruimtes bieden ook plaats aan zware voorwerpen. De asbelasting van de voor- en achteras wordt daardoor in sommige gevallen overschreden.

De afzonderlijke assen mogen echter onder geen beding te zwaar worden beladen. Daarom is het belangrijk op welke afstand tot de assen de lading wordt opgeborgen.

Neem bij het beladen van het voertuig de volgende aanwijzingen in acht om veilig te kunnen rijden:

- De bagage en andere voorwerpen die in het voertuig worden vervoerd, moeten gelijkmatig over de linker- en rechterkant van het voertuig worden verdeeld.
- Zware of volumineuze voorwerpen moeten zo dicht mogelijk bij de grond worden geplaatst in daarvoor bestemde opbergboxen en in de buurt van de assen, en worden beveiligd tegen wegglijden.
- Lichte en andere voorwerpen kunnen worden geplaatst in kasten en opbergruimten.
- Zorg er altijd voor dat de deuren en kleppen van de kasten en opbergruimten goed beveiligd zijn.
- Gebruik alleen geschikte spansystemen om de voorwerpen te beveiligen tegen wegglijden. Controleer voor het vertrek nogmaals alle bevestigingen.

- ▶ Een ongelijkmatige belading heeft een negatief effect op het rijgedrag. Een zware lading achteraan leidt met name tot een vermindering van de belasting op de vooras ten gevolge van de hefboomwerking en dus bijvoorbeeld tot een verlies aan tractie, een slechtere stuurrespons (gewijzigd rijgedrag), een overbelasting van de banden en bijgevolg een verhoogd risico op klapbanden. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen. Een gelijkmatig verdeelde belasting over het gehele voertuig leidt tot een optimaal rijgedrag onderweg.

- ▷ De technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as mogen niet worden overschreden. Vooral bij het opbergen of bevestigen van zware accessoires aan de achterzijde of accessoires die zwaar beladen zijn (zoals motor- of fietsendragers) moet de asbelasting worden gecontroleerd en in acht worden genomen. Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en de technisch toelaatbare maximummassa op de as, bestaat de mogelijkheid het voertuig te wegen/controleren op openbare weegschalen of bij bepaalde handelaars.
- ▷ Voor enkele modellen wordt door de opbouwfabrikant voor kasten, laden, bergruimten of andere bergruimten een maximale belasting aangegeven. Dit is te zien op de ter plaatse aangebrachte stickers en moet altijd in acht worden genomen. De technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as mogen in geen enkel geval worden overschreden. Gelieve er daarom rekening mee te houden dat de aangegeven maximale belasting niet volledig mag worden benut, indien daardoor de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand of de technisch toelaatbare maximummassa op de as zou worden overschreden.
- ▷ Meer informatie over de juiste belading vindt u in de secties "Technisch toelaatbare maximummassa" (bladzijde 32) en "Technisch toelaatbare maximummassa op de as (asbelasting)" (bladzijde 40).

4 Voor het rijden

Om de lading juist te verdelen, zijn een weegbrug, een meetlint, een rekenapparaat en een beetje tijd nodig.

Met twee eenvoudige formules kan worden berekend wat voor effect het gewicht van de lading op de assen heeft:

Formules $A \times G : R =$ gewicht op de achteras
Gewicht op de achteras - $G =$ gewicht op de vooras

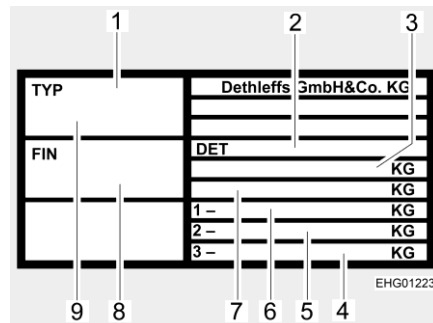
Verklaring A = afstand tussen opbergruimte en vooras in cm
G = gewicht van de lading in de opbergruimte in kg
R = wielbasis van het voertuig (afstand tussen de assen) in cm

- De afstanden buiten het voertuig horizontaal van het midden van het voorwiel naar het midden van de opbergruimte of het midden van het achterwiel meten.

Technisch toelaatbare maximummassa op de as (asbelasting)

De technisch toelaatbare maximummassa op de as of het asstel (hierna "asbelasting" genoemd) is de voertuig- en asspecifieke belasting die door de wielen van een as of asstel op het wegdek mag worden overgebracht. De asbelasting is een door de fabrikant vastgestelde waarde die het voertuig ook in beladen toestand nooit mag overschrijden. Informatie over de asbelasting van uw voertuig vindt u in de registratiedocumenten en op het fabrieksplaatje van de carrosseriefabrikant dat op het voertuig is aangebracht.

Afb. 2 Fabrieksplaat

- 1 Type
- 2 Afkorting fabrikant en opbouwnummer
- 3 Technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig
- 4 Vrij
- 5 Toegelaten asbelasting achter
- 6 Toegelaten asbelasting voor
- 7 Technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig met aanhanger
- 8 Chassisnummer basisvoertuig
- 9 Serienummer

- Als de technisch toelaatbare maximummassa op de as wordt overschreden, kan het voertuig beschadigd raken (bv. door een gebroken as of klapbanden) en kan het rijden aanzienlijk worden belemmerd. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen. Daarom raden wij aan het beladen voertuig inclusief alle passagiers voor het begin van de reis te wegen, zodat de naleving van de asbelasting en de technisch toelaatbare maximummassa altijd gewaarborgd is. U kunt het voertuig wegen/controleren op openbare weegschalen of bij verschillende handelaren.

4 Voor het rijden

- ▷ Gelieve er rekening mee te houden dat de asbelasting op de respectieve assen of asstellen kan verschillen. Lees daarom zorgvuldig de informatie in de registratiedocumenten.
- ▷ Als het voertuig tijdens het rijden in de praktijk de door de fabrikant opgegeven technisch toelaatbare maximummassa op de as overschrijdt, dreigen juridische gevolgen zoals een boete of verlies van de verzekering.
- ▷ Het is mogelijk dat de chassisfabrikant van uw voertuig een minimale belasting van de vooras voorschrijft om een optimaal rijgedrag te verkrijgen. Houd daarom altijd rekening met de informatie hierover in de gebruiksaanwijzing van de chassisfabrikant.
- ▷ Meer informatie over de juiste belading vindt u in de sectie "Ladingbeveiliging en ladingverdeling" (bladzijde 37).

Asbelasting berekenen:

- De afstand tussen opbergruimte en vooras (A) met het gewicht van de lading in de opbergruimte (G) vermenigvuldigen en het resultaat door de wielbasis (R) delen. Daaruit volgt het gewicht waarmee de lading in de opbergruimte de achteras belast. Dit gewicht en de opbergruimte noteren.
- In een tweede stap het gewicht in de opbergruimte (G) van het zojuist berekende gewicht aftrekken. Als de uitkomst daarbij een **positieve** waarde is (voorbeeld 1), betekent dat de vooras met deze som **ontlast** wordt. Als de uitkomst een **negatieve** waarde is (voorbeeld 2), betekent dat de vooras **belast** wordt. Deze waarde eveneens noteren.
- Op deze manier alle opbergruimten van het voertuig berekenen.
- In een laatste stap alle voor de achteras berekende gewichten bij de achterasbelasting optellen en alle voor de vooras berekende gewichten bij de voorasbelasting optellen of ervan aftrekken.
Hoe achter- en voorasbelasting worden berekend, is in sectie 4.2.2 beschreven.

Als de berekende waarde de toegelaten asbelasting overschrijdt, moet de lading anders worden opgeborgen.

Als de vooras te sterk wordt ontlast, verslechtert de grip van de banden op de rijbaan (tractie), vooral bij voertuigen met voorasaandrijving. Ook in dit geval de lading anders opbergen.

Voorbeeld berekening

		Voorbeeld 1	Voorbeeld 2
Afstand naar de vooras	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Gewicht in de opbergruimte	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Wielbasis van het voertuig	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belasting op de achteras (bij de asbelasting optellen)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Gewicht in de opbergruimte		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Ontlasting bij de vooras (van de asbelasting aftrekken)		38,5 (kg)	
Belasting van de vooras (bij de asbelasting optellen)			-11,5 (kg)

Verhoging en vermindering van de technisch toelaatbare maximummassa

Bij een verhoging van de technisch toelaatbare maximummassa, wordt de technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig, de technisch toelaatbare maximummassa op de as en daarmee het resterende laadvermogen voor bagage, kampeeruitrusting enz. meestal verhoogd door een wijziging van het chassis.

In tegenstelling tot een verhoging van de technisch toelaatbare maximummassa vermindert een vermindering van de technisch toelaatbare maximummassa de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van het voertuig, de technisch toelaatbare maximummassa op de as en bijgevolg het resterende laadvermogen voor bagage, kampeeruitrusting enz. In de regel vindt er geen technische wijziging van het chassis plaats.

- ▷ Een verhoging of vermindering van de technisch toelaatbare massa kan invloed hebben op het toegestane aantal zitplaatsen, het chassis en de asbelasting. Neem bij vragen contact op met de verantwoordelijke technische keuringsinstantie.
- ▷ De nieuwe technisch toelaatbare totale massa (vanwege een verhoging / vermindering van de technisch toelaatbare maximummassa) van het voertuig kan leiden tot wijzigingen in de wettelijke eisen. Dit geldt met name voor de wettelijke voorschriften uit de wegenverkeerswet, het wegenverkeersreglement en de belasting- en verzekeringsvoorschriften. Een verhoging van de technisch toelaatbare maximummassa tot meer dan 3500 kg kan bv. gevolgen hebben voor de rijbewijsklasse of ertoe leiden dat andere snelheidsbeperkingen of doorrij- en inhaalverboden gelden. Ook de eisen voor het betalen van toltarieven kunnen veranderen als gevolg van de nieuwe technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand. Informeer u daarom over de geldende wettelijke regelingen m.b.t. de nieuwe technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van het voertuig en win hierover advies in bij de bevoegde instanties. Gelieve er rekening mee te houden dat de nationale voorschriften in het land van uw bestemming en de landen die voor doorreis worden aangedaan, kunnen afwijken van de voorschriften in uw eigen land.
- ▷ Meer informatie over het resterende laadvermogen vindt u in de sectie "Resterend laadvermogen" (bladzijde 34).

4.3 Fietsenrek

- ▶ Bij het beladen van het fietsenrek dient te worden gelet op de technisch toelaatbare maximummassa op de as en de technisch toelaatbare maximummassa.
- ▶ Een totale breedte van 2,55 m mag niet worden overschreden. De bevestigingen voor de fietsen instellen. Het uitstekende gedeelte aan de zijkant en naar achteren moet overeenkomstig de voorschriften van het land worden gekenmerkt.
- ▶ Het fietsenrek alleen met fietsen beladen.
- ▶ Niet meer fietsen (max. 50 kg) vervoeren dan het toegestane aantal voor het gebruikte fietsenrek.
- ▶ De bevestiging van de fietsen op het fietsenrek na de eerste 10 km rijden en vervolgens bij iedere rustpauze controleren.
- ▶ Fietsenrek niet als bagagerek of als ladder gebruiken.

4 Voor het rijden

- ▷ Het nummerbord en de achterlichten mogen niet worden afgedekt.
- ▷ Ritten met uitgekapt fietsenrek zonder fietsen zijn niet toegestaan.
- ▷ Voor elke rit controleren:
Is het fietsenrek zonder fietsen correct ingeklapt?
Zijn de fietsen met het koord van het fietsenrek veilig aan het fietsenrek bevestigd?

4.4 Daklasten

- ▶ Dak niet te zwaar beladen. Met toenemende daklast verslechteren het rijgedrag en het remgedrag.

- ▷ De maximaal toelaatbare dakbelasting bedraagt 50 kg.
- ▷ Daklasten veilig met spanriemen vastbinden. Geen rubberen expander gebruiken.
- ▷ Rekening houden met de totale hoogte van het voertuig bij beladen dakdrager.

- ▷ In de bestuurderscabine goed zichtbaar een notitie met de totale hoogte aanbrengen. Bij bruggen en doorgangen hoeft dan niet meer gerekend te worden.

4.5 Gebruik van een aanhanger

- ▶ Bij het aan- of afkoppelen van een aanhanger is voorzichtigheid geboden. Ongeval- en verwondingsgevaar!
- ▶ Tijdens het rangeren voor het aan- of afkoppelen mag niemand zich tussen de camper en de aanhanger bevinden.
- ▶ Rekening houden met de toelaatbare oplegdruk en achterasbelasting van de camper. Oplegdruk en achterasbelasting mogen niet worden overschreden. Voor de waarden van de oplegdruk en achterasbelasting zie het kentekenbewijs van het voertuig en de papieren van de aanhangerkoppeling.

- ▷ Aanhanger met oplooprem: Aanhanger niet met opgelopen rem aan- of afkoppelen.
- ▷ Aanhangerkoppeling met afneembare trekhaak: Als de trekhaak verkeerd gemonteerd is, kan de aanhanger losbreken. Gebruiksaanwijzing van de aanhangerkoppeling in acht nemen.

- ▷ Voor de maximaal toelaatbare oplegdruk de voertuigpapieren van het basisvoertuig raadplegen.

4 Voor het rijden

4.6 Aanhangerkoppeling

- ▶ Raadpleeg bij de montage van een aanhangerkoppeling de voertuigpapieren voor de maximale oplegdruk en de technisch toelaatbare getrokken maximummassa.
- ▶ Na 1.000 bedrijfsuren de bevestigingsschroeven van de aanhangerkoppeling aandraaien.

- ▷ Fietsenrek en aanhangerkoppeling mogen niet tegelijkertijd worden gebruikt.

- ▷ Als de aanhangerkoppeling in de fabriek wordt bevestigd, is de aanhangerkoppeling in de voertuigpapieren opgenomen. De aangewezen documenten altijd in het voertuig meenemen.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

Afb. 3 Aanhangerkoppeling (afneembaar)

Registratie in de voertuigpapieren

Aanbouw door uw dealer of uw servicepunt laten monteren. Deze regelen ook alle formaliteiten voor u.

4.7 Opstap (Thule Slide Out Step G2)

- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Houd afstand tijdens het in- of uitklappen van de opstap.
- ▶ De opstap pas betreden, als deze volledig is uitgeklaapt. Verwondingsgevaar!
- ▶ Indien nodig, de opstap reinigen om slipgevaar (sneeuw, ijs, modder, enz.) te vermijden.
- ▶ Als de voertuigmotor loopt en de opstap is uitgeklaapt, klinkt een waarschuwingstoon. Schuif de opstap in dit geval naar binnen. De waarschuwingstoon stopt als de opstap wordt ingeklapt. Na een koude start van de voertuigmotor kan het enkele seconden duren voordat de waarschuwingstoon klinkt, die aangeeft dat de opstap nog is uitgeschoven.
- ▶ Maximaal toegestane belasting van de opstap in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.

4 Voor het rijden

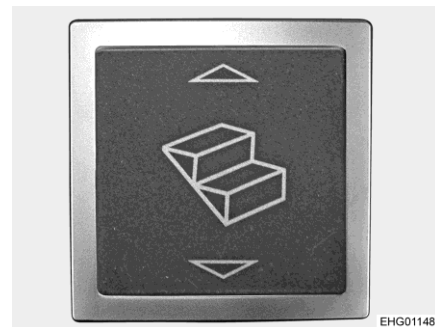
▷ De bewegende onderdelen van de opstap (Afb. 4) niet invetten of oliën (zie hoofdstuk 12).

▷ De wipknop voor het bedienen van de opstap is binnen in het voertuig bij de woonruimtedeuren geplaatst.

Afb. 4 Opstap

Afb. 5 Wipknop voor opstap (ingangsbereik)

Inklappen of uitklappen:

- Druk op de wipknop (Afb. 5) in het ingangsbereik. De opstap komt horizontaal naar buiten.

4.8 Keukengedeelte

▶ Bij een ongeval of hard remmen kunnen rondvliegende voorwerpen de inzittenden van het voertuig verwonden. Voor het rijden alle bewegende voorwerpen vergrendelen en alle losse voorwerpen verwijderen en veilig opbergen.

4 Voor het rijden

4.9 Gasdrukregelaar

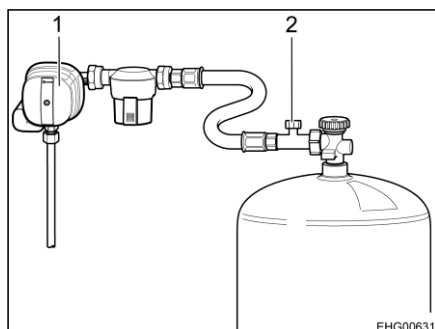

- ▶ Het gebruik van op gas werkende apparaten tijdens de rit is alleen toegestaan als de gasinstallatie daarvoor is uitgerust. Slangbreukbeveiliging en een crashsensor verhinderen dat bij een ongeluk gas kan uitstromen.

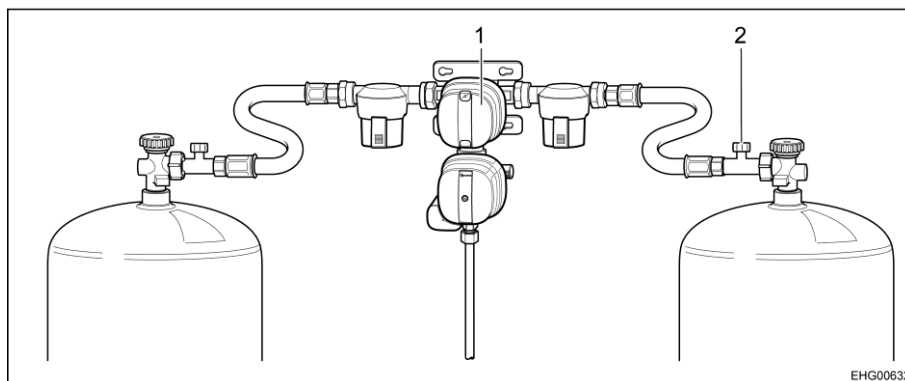
- ▶ De afzonderlijk meegeleverde gebruiksaanwijzing van de fabrikant van de gasdrukregelaar in acht nemen.

Standaard is de gasdrukregelaar MonoControl ingebouwd. Als optionele uitrusting kan ook de gasdrukregelaar DuoControl worden ingebouwd.

- 1 Crashsensor
- 2 Slangbreukbeveiliging

Afb. 6 Gasdrukregelaar (MonoControl)

Afb. 7 Gasdrukregelaar (DuoControl)

- 1 Crashsensor
- 2 Slangbreukbeveiliging

- ▶ Indien nodig, contact opnemen met de erkende dealers of servicepunten om vragen op te helderen.

4 Voor het rijden

4.10 Sneeuwkettingen

- ▷ Sneeuwkettingen alleen monteren, als de afstand tussen banden en voertuigcarrosserie ten minste 50 mm bedraagt.
- ▷ Banden, wielophanging en besturing zijn blootgesteld aan een bijkomende belasting, als er sneeuwkettingen zijn gemonteerd. Met sneeuwkettingen langzaam (maximaal 50 km/u) en alleen over straten rijden die volledig met sneeuw zijn bedekt. Het voertuig kan anders beschadigd worden.
- ▷ Montagevoorschrift van de fabrikant van de sneeuwkettingen in acht nemen.
- ▷ Geen sneeuwkettingen op aluminiumvelgen aanbrengen.

Het gebruik van sneeuwkettingen is onderworpen aan de bepalingen van de afzonderlijke landen.

- Sneeuwkettingen altijd rond de aandrijfwielen aanbrengen.
- De spanning van de sneeuwkettingen controleren na enige meters te hebben gereden.

4.11 Verkeersveiligheid

- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken (zie sectie 14.6).
- ▶ De aanbouwdelen kunnen worden blootgesteld aan zware omstandigheden (storm, ijs, trillingen, enz.) en moeten ondanks de zorgvuldige constructie en productie scherp worden gecontroleerd. Daarom regelmatig en vóór lange ritten controleren of de aanbouwdelen goed vastzitten.

Voor het begin van de rit de checklist doornemen:

Basisvoertuig

Nr.	Controles	Gecontroleerd
1	Alle voertuigpapieren zijn aan boord	
2	Banden of bandenspanning in correcte toestand	
3	Voertuigverlichting, rem- en achteruitrijlichten functioneren	
4	Oliepeil van motor, transmissie en servostuur gecontroleerd	
5	Koelvloeistof en ruitenwisservloeistof gevuld	
6	Remmen functioneren	
7	Remmen reageren gelijkmatig	
8	Voertuig blijft tijdens het remmen in het spoor	

4

Voor het rijden

Woonopbouw buiten

Nr.	Controles	Gecontroleerd
9	Dak sneeuw- en ijsvrij (in de winter)	
10	Buitenaansluitingen afgekoppeld en leidingen opgeborgen	
11	Aangebouwde hefsteunen ingeklapt en bevestigd	
12	Wielkeggen verwijderd en opgeborgen	
13	Opstap ingeklapt (letten op waarschuwingstoon)	
14	Service luiken gesloten en vergrendeld	
15	Ingang deur achter afgesloten	
16	Totale hoogte van het voertuig, incl. beladen dakdrager vastgesteld en genoteerd. Informatie m.b.t. de hoogte in de bestuurderscabine binnen handbereik bewaren	

Woonopbouw binnen

17	Ramen en dakluik gesloten en vergrendeld	
18	Losse delen opgeborgen of bevestigd	
19	Open tableaux afgeruimd	
20	Koelkastdeur vergrendeld	
21	Alle laden en luiken gesloten	
22	Kinderzitjes alleen op de hiervoor toegelaten zitplaatsen gemonteerd	
23	Draaistoelvergrendeling voor bestuurdersstoel en passagiersstoel vergrendeld	
24	Verduisteringen in de bestuurderscabine geopend en vergrendeld	
25	Alle lichten uitgeschakeld	
26	Wasbak ingeklapt	
27	Spiegel in de toiletruimte eraf gehaald ▷ De spiegel is magnetisch bevestigd. Om eraf te halen, een beetje naar u toe trekken.	

Gasinstallatie

28	Gasflessen in de gaskast tegen verdraaien vastbinden	
29	Als de gasflessen niet op de gasslang zijn aangesloten, altijd de beschermkap aanbrengen	

Elektrische installatie

30	Accuspanning/accucapaciteit (in %) van de start- en woonruimte-accu (zie hoofdstuk 9) controleren. Wordt op het paneel een te lage accuspanning/accucapaciteit getoond, dan moet de betreffende accu worden bijgeladen. Let op de instructies in hoofdstuk 9 ▷ Begin de reis met volledig opgeladen startaccu en woonruimteaccu.	
----	---	--

5 Tijdens de rit

Hoofdstukoverzicht

Dit hoofdstuk bevat instructies voor het rijden met de Camper Van.

5.1 Rijden

- ▶ Het basisvoertuig is een kleine vrachtwagen (bestelwagen). Rijstijl dienooreenkomstig aanpassen.
- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Bij het starten van de voertuigmotor kunnen waarschuwingssignalen klinken, zoals het waarschuwingssignaal "opstap uitgeklaapt". Onder bepaalde omstandigheden (koude start in de winter) kan het na het starten van de voertuigmotor tot 15 seconden duren voordat deze waarschuwingssignalen klinken.
- ▶ Aan de zitplaatsen waarvoor gebruik tijdens de rit is toegelaten, is een veiligheidsgordel gemonteerd. De veiligheidsgordel tijdens de rit altijd dragen.
- ▶ Nooit tijdens de rit de veiligheidsgordel losmaken.
- ▶ Meerrijdende personen moeten op hun plaatsen blijven zitten.
- ▶ De deurvergrendeling mag niet geopend worden.
- ▶ Remmen met schokken vermijden.
- ▶ Bij gebruik van een navigatietoestel het reisdoel alleen wijzigen als het voertuig staat. Daarom een parkeerplaats of een veilige stopplaats opzoeken, als het reisdoel moet worden gewijzigd.

- ▷ Op slechte wegen langzaam rijden.

- ▷ Als deze aanwijzingen niet opgevolgd worden en daardoor een ongeluk of schade ontstaat, aanvaardt de fabrikant geen aansprakelijkheid.
- ▷ De in hoofdstuk 3 beschreven veiligheidsinstructies moeten worden nageleefd.

5 Tijdens de rit

5.2 Rijsnelheid

- ▶ Het voertuig is met een krachtige motor uitgerust. Zo staan in moeilijke verkeerssituaties voldoende reserves ter beschikking. Het hoge vermogen maakt een hoge eindsnelheid mogelijk en vereist zeer goede rijcapaciteiten.
- ▶ Het voertuig is zeer gevoelig voor wind. Bijzonder gevaar levert plotseling optredende zijwind.
- ▶ Ongelijkmatige of eenzijdige belading verandert het rijgedrag.
- ▶ Op onbekende wegen kunnen moeilijke verhoudingen van de rijbanen heersen en verrassende verkeerssituaties optreden. Pas daarom voor uw eigen veiligheid de rijsnelheid telkens aan de verkeerssituatie en de omgeving aan.
- ▶ De nationale wettelijke snelheidsbeperkingen aanhouden.

5.3 Remmen

- ▶ Gebreken aan de reminstallatie meteen laten verhelpen door een geautoriseerde werkplaats.

Voor het begin van iedere rit

Voor iedere rit door test-remmen controleren:

- Functioneren de remmen?
- Reageren de remmen gelijkmatig?
- Blijft het voertuig tijdens het remmen in het spoor?

5.4 Achteruitrijcamera

1 Achteruitrijcamera

Afb. 8 Achteruitrijcamera

De achteruitrijcamera (Afb. 8,1) bevindt zich achterin aan de bovenkant van het voertuig.

Wanneer de achteruitversnelling wordt ingeschakeld, gaat de achteruitrijcamera vanzelf aan.

Het beeld van de achteruitrijcamera wordt vervolgens weergegeven op een beeldscherm in het midden van het instrumentenpaneel.

5 Tijdens de rit

5.5 Veiligheidsgordels

5.5.1 Algemeen

Het voertuig is in de woonruimte bij de zitplaatsen, waar volgens de wet een veiligheidsgordel is voorgeschreven, met veiligheidsgordels uitgerust. Voor het dragen van gordels gelden de van toepassing zijn de nationale bepalingen.

- ▶ Voor de rit de gordels omdoen en tijdens de rit omlaten.
- ▶ Gordels niet beschadigen of klemmen. Laat beschadigde veiligheidsgordels vervangen door een geautoriseerde werkplaats.
- ▶ De gordelbevestigingen, het oprolautomatisme en de gordel sloten niet wijzigen.
- ▶ Iedere veiligheidsgordel alleen gebruiken voor een volwassen persoon.
- ▶ Voorwerpen niet samen met een persoon vastbinden.
- ▶ Veiligheidsgordels zijn niet toereikend voor personen met een lichaamslengte van minder dan 150 cm. In dat geval extra voorzieningen gebruiken. Letten op keuringscertificaat.
- ▶ Kinderbeveiligingssysteem uitsluitend op de daarvoor bestemde zitplaatsen bevestigen. Het wordt ten sterkste aangeraden kinderbeveiligingssysteem bij voorkeur op de tweede zitrij aan te brengen.
- ▶ Gebruikte veiligheidsgordels na een ongeluk (laten) vervangen.
- ▶ Tijdens de rit de rugleuning van de stoel niet al te ver naar achter leunen. De werking van de veiligheidsgordel is anders niet meer gegarandeerd.

5.5.2 Veiligheidsgordel juist dragen

- ▶ De gordel niet verdraaien. De gordel moet plat tegen het lichaam liggen.
- ▶ Voor het dragen van de veiligheidsgordel een correcte zithouding aannemen.

De veiligheidsgordel wordt juist gedragen, wanneer de heupgordel onder de buik en over het heupgewricht loopt. De schoudergordel moet over de borst en de schouder (niet over de hals) lopen. De gordel moet hierbij altijd strak tegen het lichaam liggen. Kleding met een dikke voering moet daarom voor het rijden worden uitgetrokken.

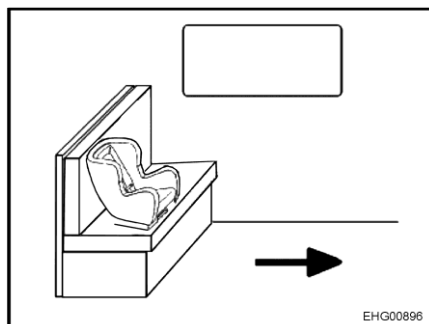
5 Tijdens de rit

5.6 Kinderbeveiligingssystemen

5.6.1 Kinderzitjes

- ▶ Kinderen onder de 13 jaar, die kleiner zijn dan 150 cm, tijdens de rit met een geschikt en officieel goedgekeurd kinderbeveiligingssysteem beveiligen.
- ▶ Kinderbeveiligingssystemen uitsluitend op de daarvoor bestemde zitplaatsen bevestigen. Het wordt ten sterkste aangeraden kinderbeveiligingssystemen bij voorkeur op de tweede zitrij aan te brengen.
- ▶ Een naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem nooit op een stoel met een ingeschakelde frontairbag gebruiken. Dit kan de dood tot gevolg hebben of tot ernstig letsel leiden bij kinderen.
- ▶ Kinderen voor het begin van de rit vastmaken en erop letten dat de kinderen tijdens de rit vastgemaakt blijven.
- ▶ Als in het voertuig een passagiers-airbag is ingebouwd, dan mag er op de passagiersstoel geen naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem ("Reboard-systemen") worden gebruikt. De waarschuwingsbordjes van het voertuig in acht nemen.
- ▶ Indien het noodzakelijk is, een baby te laten meerijden in een autostoeltje dat tegen de rijrichting in op de passagiersstoel moet worden geplaatst, moeten de airbags voor de passagiersstoel worden uitgeschakeld via het setupmenu van het basisvoertuig. Als de airbags uitgeschakeld zijn, moet er een controlelicht in het instrumentenpaneel branden (zie de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig). Voor het begin van de rit controleren of het controlelicht brandt. De passagiersstoel helemaal naar achteren schuiven, zodat het kinderzitje het dashboard niet raakt.

Afb. 9 Kinderzitje op zitbank

Op de zitbank (Afb. 9) is alleen een kinderzitje aan de gangzijde toegestaan. De hangtafel losmaken.

Toegelaten zitplaatsen

- ▶ Wanneer een kinderzitje van de categorie "universal" (u) moet worden gebruikt: Controleren of het kinderzitje is toegelaten voor de zitplaatsen van het voertuig. Voor de vereiste informatie de oranje ECE-goedkeuring van het kinderzitje raadplegen.
- ▶ De instructies en informatie voor de kinderzitjes in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht nemen.

5 Tijdens de rit

▷ De volgende tabel komt uit de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

Groep	Gewicht van het kind	Dubbele zitbank voor passagiers		Zitplaatsen op de zitbank achterin
		Frontairbag passagier geactiveerd	Frontairbag passagier gedeactiveerd	
Groep 0	Tot 10 kg	x	u	x
Groep 0+	Tot 13 kg	x	u	u
Groep 1	naar achteren gericht	x	u	u
	naar voren gericht	u	x	u
Groep 2	15 tot 25 kg	u	x	u
Groep 3	22 tot 36 kg	u	x	u

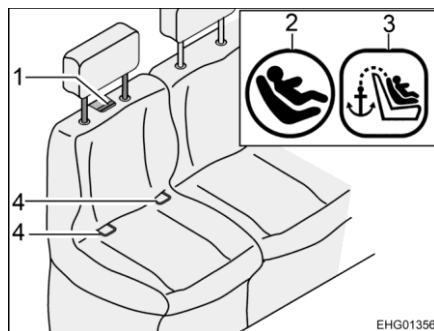
u: Zitplaats is geschikt voor de inbouw van een kinderzitje van de categorie "universal"

x: Zitplaats is niet geschikt voor de inbouw van een kinderzitje van deze groep

5.6.2 Isofix-bevestigingssysteem voor kinderzitje

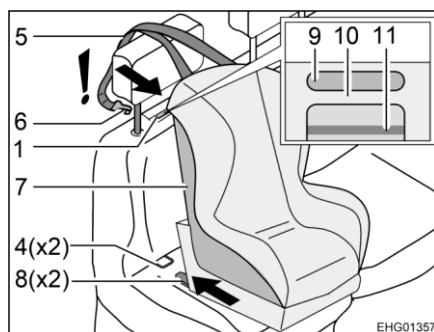
Inbouwplaats

Het Isofix-bevestigingssysteem is op de zitbank aan de gangzijde ingebouwd.

Afb. 10 Stoel met Isofix

- 1 Top Tether
- 2 Isofix-symbool
- 3 Symbool positie van de Top Tether
- 4 Bevestigingsbeugel

Afb. 11 Bevestiging met Isofix

- 5 Top Tether-gordel
- 6 Bevestigingshaak
- 7 Kinderzitje
- 8 Bevestigingsarm
- 9 Slobgat
- 10 Rand
- 11 Groef

5 Tijdens de rit

- ▶ Alleen kinderzitjes die voor het Isofix-bevestigingssysteem met Top Tether geschikt en aangeduid zijn, aan het Isofix-bevestigingssysteem bevestigen!
- ▶ Veiligheidsinstructies en inbouw instructies van de fabrikant van het kinderzitje in acht nemen!

Voertuigstoelen die geschikt zijn voor Isofix zijn voorzien van een Isofix-symbool (Afb. 10,2). De locatie van de Top Tether wordt ook met een symbool (Afb. 10,3) aangeduid.

Kinderzitjes met i-Size kunnen worden gebruikt. De aanduiding i-Size bevindt zich op het kinderzitje.

De aanduiding i-Size betekent:

- De classificatie van kinderzitjes conform de i-Size-norm R 129 vindt plaats op basis van lichaamslengte.
- Voor kinderen tot een leeftijd van 15 maanden moeten naar achteren gerichte kinderbeveiligingssystemen worden gebruikt.
- Voor de bescherming van het kinderzitje tegen zijdelingse aanrijdingen gelden hogere veiligheidsnormen.
- Het kinderbeveiligingssysteem wordt altijd met Isofix bevestigd.
- Onbepaalde toelating voor alle voertuigstoelen met de aanduiding i-Size. Naslaan in de lijst met voertuigtypen is niet vereist.

Montage:

- Zitbank compleet inschuiven. Hiertoe verstelbare beugel onder het zitkussen optillen.
- Bevestigingsarmen (Afb. 11,8) in bevestigingsbeugel (Afb. 10,4) laten vastklikken. U moet hierbij een duidelijke klik horen.
- Met een flinke ruk controleren of het kinderzitje (Afb. 11,7) vastzit.
- Top Tether-gordel (Afb. 11,5) over de hoofdsteun van de voertuigstoel leiden.
- Bevestigingshaak (Afb. 11,6) van de Top Tether (Afb. 10,1) inhaken. Hiertoe bevestigingshaak door groef (Afb. 11,11) en slobgat (Afb. 11,9) halen en aan de rand (Afb. 11,10) vasthaken.

Demontage gebeurt in omgekeerde volgorde.

5 Tijdens de rit

5.7 Bestuurdersstoel en passagiersstoel

- ▶ Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen.
- ▶ De stoelen tijdens de rit in de rijrichting vergrendeld laten en niet verdraaien.

- ▷ De instructies en informatie voor de bestuurdersstoel en passagiersstoel in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht nemen.

Rijstand

Bestuurders- en passagiersstoel moeten tijdens de rit in de rijrichting gedraaid en vergrendeld zijn.

- Beide armleuningen omhoogzetten.
- Stoel naar achteren of in de middelste stand schuiven.
- Stoel naar binnen in de rijrichting draaien en vergrendelen.

- ▷ Het draaien van de stoelen in opgesteld voertuig is in hoofdstuk 7 beschreven.

- 1 Hendel (lengterichting instellen)
- 2 Kartelgreep (rugleuning instellen)
- 3 Kartelwiel (armleuning instellen)

Afb. 12 Bedieningselementen rugleuning en lengterichting

Afstand tot de pedalen

De bestuurdersstoel zo instellen dat u de pedalen gemakkelijk kunt intrappen.

- Hendel (Afb. 12,1) naar boven trekken.
- Stoel naar voren of naar achteren schuiven.
- Hendel loslaten. De stoel moet hoorbaar vergrendelen.

Rugleuning

De helling van de rugleuning van de bestuurdersstoel zo instellen dat het stuurwiel met licht gebogen armen vastgehouden kan worden.

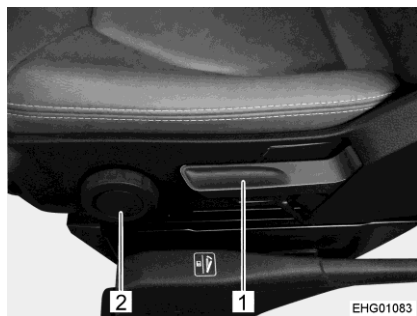
- Kartelgreep (Afb. 12,2) draaien. Afhankelijk van de draairichting helt de rugleuning naar voren of achteren.

Armleuning

De armleuningen kunnen traploos in de hoogte versteld worden.

- Kartelwiel (Afb. 12,3) draaien. Afhankelijk van de draairichting helt de armleuning naar boven of onderen.

5 Tijdens de rit

- 1 Hendel (zithoogte instellen)
- 2 Kartelgreep (zithelling instellen)

Afb. 13 Bedieningselementen zitvlak

Helling van het zitvlak

Helling van het zitvlak zo instellen dat de dijen zonder druk op het zitvlak liggen.

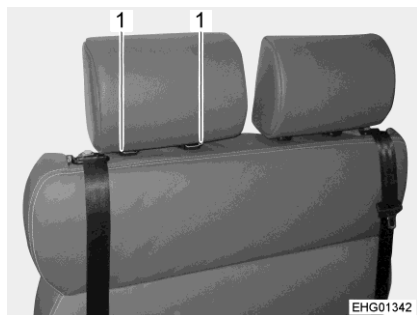
- Kartelgreep (Afb. 13,2) draaien tot de gewenste positie is bereikt.

Zithoogte

Zithoogte zo instellen dat de benen een lichte buiging maken.

- Hendel (Afb. 13,1) naar boven trekken of naar beneden drukken tot de gewenste positie is bereikt.

5.8 Hoofdsteunen

- 1 Ontgrendelingsknop

Afb. 14 Hoofdsteun (zitbank)

Hoofdsteun voor het begin van de rit zo instellen dat het achterhoofd ongeveer op oorhoogte wordt ondersteund.

Hoofdsteun instellen:

- Beide ontgrendelingsknoppen (Afb. 14,1) naar voren schuiven en hoofdsteun omhoog trekken of omlaag duwen totdat hij in de gewenste vergrendelpositie in de geleidehulzen vastklikt.

5 Tijdens de rit

5.9 Opstelling van de zitplaatsen

- ▶ Tijdens de rit mogen personen zich alleen ophouden op de toegelaten zitplaatsen. Het toegelaten aantal zitplaatsen kan worden afgeleid uit de voertuigpapieren.
- ▶ Tijdens de rit is het verboden op de langzitbanken te zitten.
- ▶ Op zitplaatsen geldt de verplichting tot het dragen van veiligheidsgordels.

Zitplaatsen die tijdens de rit kunnen worden gebruikt, zijn voorzien met een veiligheidsgordel.

5.10 Vouwverduisteringen voor bestuurdersraam en passagiersraam

- ▶ Tijdens de rit moeten de vouwverduisteringen voor het bestuurders- en passagiersraam geopend, vergrendeld en geborgd zijn.

Vergrendelen:

- Vouwverduisteringen voor de zijruiten voorzichtig helemaal terugschuiven.
- Vouwverduisteringen vastmaken.

5.11 Buitendeuren

- ▶ Alleen met vergrendelde buitendeuren rijden.

- ▷ De beugels van de achterdeuren kunnen worden ontgrendeld om ze helemaal open te zetten. Ongeremd openslaande deuren kunnen aan de zijkant tegen het voertuig knallen en de carrosserie beschadigen. Achterdeuren langzaam helemaal openzetten en voldoende afstand tot de carrosserie houden.

- ▷ Het vergrendelen van de deuren kan verhinderen, dat de deuren vanzelf open gaan, bijv. bij een ongeval.
- ▷ Vergrendelde deuren verhinderen tevens het ongewenste binnendringen van buitenaf, bijv. als u voor een verkeerslicht stopt. Door vergrendelde deuren kunnen echter hulpverleners in noodgeval het interieur van het voertuig moeilijk bereiken.
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de deuren vergrendelen.
- ▷ De deuren zijn bestanddeel van het basisvoertuig. Het openen en sluiten van de deuren is in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig beschreven.

5 Tijdens de rit

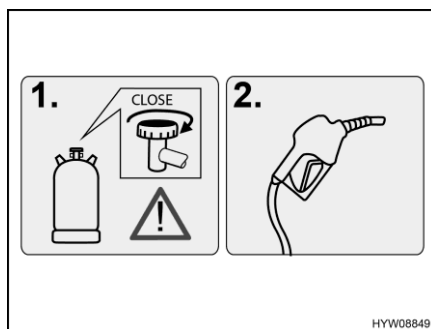
5.12 Brandstof tanken

- ▶ Bij het tanken moet alle apparatuur die gas gebruikt zijn uitgeschakeld. Explosiegevaar!

- ▷ De brandstofvulopening is bestanddeel van het basisvoertuig.
- ▷ De brandstofvulopening is gekenmerkt met het opschrift "Diesel".

Afb. 15 Waarschuwing (brandstofvulopening)

De positie van de brandstofvulopening is te vinden in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

5.13 Wegslepen

- ▶ Sleep het voertuig niet weg, wanneer de contactsleutel in het contactslot zich niet laat draaien. De besturing is dan vergrendeld.

- ▷ Wanneer de motor van het voertuig niet loopt of het boordnet een storing heeft, werken de stuurbeheersing en de rem niet. Voor het sturen en remmen is een aanzienlijke krachtsinspanning nodig.

- ▷ Neem bovendien de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht.
- ▷ Voor het wegslepen gelden de van toepassing zijnde nationale bepalingen.

Wanneer het voertuig weggesleept moet worden, kan het voertuig het beste op een transporter of een aanhanger vervoerd worden. Wanneer dat niet mogelijk is, raden wij aan om bij het wegslepen altijd een sleepstang te gebruiken. De sleepstang moet toegelaten zijn voor het gewicht van het voertuig.

6 Camper opstellen

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor het opstellen van het voertuig in campingmodus.

6.1 Handrem

Bij het parkeren van het voertuig de handrem vast aantrekken.

6.2 Opstap

Voor het uitstappen uit het voertuig de opstap helemaal uitklappen. Wanneer de opstap wordt uitgeklaapt terwijl de motor nog draait, klinkt er een waarschuwingstoon.

6.3 230-V-aansluiting

Het voertuig kan op een 230-V-voorziening worden aangesloten (zie hoofdstuk 9).

6.4 Koelkast

Voertuig op 230-V-voorziening aansluiten (indien mogelijk), zodat de woonruimteaccu niet wordt ontladen.

6 Camper opstellen

7 Wonen

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor het wonen in het voertuig.

7.1 Buitendeuren

- ▶ Alleen met vergrendelde buitendeuren rijden.

- ▷ Het vergrendelen van de deuren kan verhinderen, dat de deuren vanzelf open gaan, bijv. bij een ongeval.
- ▷ Vergrendelde deuren verhinderen tevens het ongewenste binnendringen van buitenaf, bijv. als u voor een verkeerslicht stopt. Door vergrendelde deuren kunnen echter hulpverleners in noodgeval het interieur van het voertuig moeilijk bereiken.
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de deuren vergrendelen.
- ▷ De deuren zijn bestanddeel van het basisvoertuig. Het openen en sluiten van de deuren is in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig beschreven.

7.1.1 Hor aan de woonruimtedeuren, tweedelig

- ▷ De hor helemaal openen voordat de woonruimtedeuren worden gesloten.
- ▷ Greeplijst bij het sluiten en openen met beide handen vastpakken. Zo is het risico kleiner dat de hor scheef in de geleidingen komt te zitten.
- ▷ Bij het openen en sluiten van de hor niet op het horgaas drukken.
- ▷ Honden en katten bij de hor vandaan houden.
- ▷ Voor het verlaten van het voertuig de hor altijd volledig in de houders terugplaatsen.

- ▷ De opbouwfabrikant biedt geen garantie indien de beschadiging van het gaas door derden of eigen schuld veroorzaakt is.

De hor bestaat uit twee delen: Een deel dekt de deuropening af en een korter deel dekt de opening boven de keukenkast af.

7

Wonen

- 1 Greeplijst (hor boven keukenkast)
- 2 Greeplijst (hor voor deuropening)

Afb. 16 Hor (woonruimtedeur)

Hor uitschuiven:

- Hor boven de keukenkast met beide handen aan de greeplijst (Afb. 16,1) tot aan de aanslag eruit trekken.
- Hor uit de deurhouder met beide handen aan de greeplijst (Afb. 16,2) eruit trekken, totdat beide greeplijsten tegen elkaar aan zitten.

Hor terugschuiven:

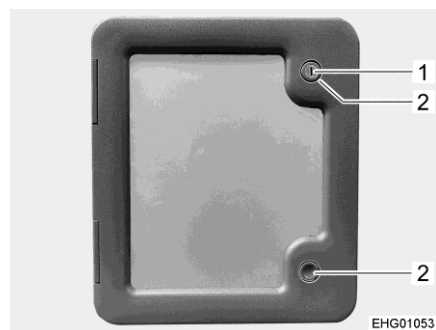
- Beide greeplijsten uit elkaar trekken.
- Greeplijst (Afb. 16,2) met beide handen vastpakken en hor met lichte druk terugschuiven in de deurhouder.
- Greeplijst (Afb. 16,1) met beide handen vastpakken en hor terugschuiven in de houder aan de zijkant.

7.2 Serviceluiken

- ▷ Voor het begin van de rit het serviceluik sluiten en vergrendelen.

7.2.1 Serviceluik fecaliëncassette

- 1 Cilinderslot
- 2 Drukslot

Afb. 17 Serviceluik fecaliëncassette

Openen:

- Sleutel in cilinderslot (Afb. 17,1) van het drukslot steken en een kwartslag draaien.
- Sleutel eruit trekken.
- Beide druksloten (Afb. 17,2) tegelijkertijd met de duimen indrukken en serviceluik openen.

7 Wonen

- Sluiten:
- Servicelukkig sluiten en dichtdrukken.
 - Sleutel in cilinderslot (Afb. 17,1) steken en een kwartslag draaien.
 - Sleutel eruit trekken.

7.3 Ventileren

- ▶ De zuurstof binnen in het voertuig wordt door ademen of door het gebruik van op gas werkende inbouwapparaten verbruikt. Daarom moet de verbruikte lucht voortdurend worden verversd. Hiervoor beschikt het voertuig over openingen voor kunstmatige ventilatie (bijv. dakluiken met kunstmatige ventilatie, paddestoeldakventilator of vloerventilator). Kunstmatige ventilatieopeningen noch van binnen noch van buiten afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren. Er dreigt verstikkingsgevaar door een verhoogd CO₂-gehalte.

- ▷ Bij bepaalde weersomstandigheden kan ondanks toereikende ventilatie condenswater ontstaan aan metalen voorwerpen (bijv. schroefverbindingen aan de bodem van het voertuig).
- ▷ Bij opengewerkte plaatsen (bijv. paddestoeldakventilatoren, dakluikranden, contactdozen, vulopeningen, luiken enz.) kunnen bijkomende koudebruggen ontstaan.

- ▷ Wanneer het voertuig langere tijd niet wordt gebruikt:
 - Iedere 3 weken de binnenruimte goed ventileren.
 - Matras uit het voertuig halen en droog bewaren.
 - Luchtontvochtiger (granulaat) opstellen. Aanwijzingen van de fabrikant in acht nemen.

Wanneer het interieur langere tijd aan een verhoogde luchtvochtigheid wordt blootgesteld, bestaat de kans op vorming van vochtplekken en schimmel.

Condenswater

Door regelmatig en doelgericht ventileren voor een continue luchtverversing zorgen. Alleen op deze manier wordt verhinderd, dat zich bij koeler weer condenswater en als gevolg daarvan schimmel vormt. Als verwarming, luchtverdeling en ventilatie op elkaar zijn afgestemd, kan in koele seizoenen een aangenaam woonklimaat worden gecreëerd. Om tocht te vermijden de luchtuitstroomopeningen op het dashboard sluiten en de luchtverdeling van het basisvoertuig op circulatielucht zetten.

Het voertuig bij langere stilstand af en toe goed doorluchten, met name in de zomer, omdat er warmteophoping mogelijk is. Daarbij niet alleen het interieur, maar ook de van buitenaf toegankelijke opbergruimten ventileren. Wanneer het voertuig in een gesloten ruimte is ondergebracht (bijv. garage), ook de staanplaats ventileren. Optredend condenswater kan schimmelvorming tot gevolg hebben.

7.4 Ramen

- ▷ De ramen zijn uitgerust met verduisteringsrollo of vouwverduistering en met rolhor of vouwbare hor. De vouwverduistering en de vouwbare hor bestaan uit dun weefsel. Om de vouwverduistering of de hor niet te beschadigen, de vouwverduistering of de hor voorzichtig aan de greep in de uitgangspositie terugbrengen.
- ▷ Rolgordijnen niet gedurende langere tijd gesloten houden, anders kan er materiaalvermoeidheid optreden.
- ▷ De afsluitstaaf van het rolgordijn bij het openen en sluiten in het midden vastpakken. Wanneer de afsluitstaaf niet in het midden wordt vastgepakt, kan het rolgordijn klem komen te zitten en beschadigd raken.
- ▷ Als het verduisteringsrollo of de vouwverduistering helemaal is gesloten, kan er bij sterke zonnestraling warmteopbouw tussen het verduisteringsrollo/de vouwverduistering en het raam optreden. Het raam kan beschadigd worden.
Daarom bij sterke zonnestraling het verduisteringsrollo/de vouwverduistering maar voor 2/3 sluiten.
Daarnaast het raam in de stand "continue ventilatie" brengen.
- ▷ Voor het begin van de rit de ramen sluiten.
- ▷ Al naargelang het weer de ramen zo ver sluiten, dat er geen vocht kan binnendringen.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de ramen sluiten.
- ▷ Binnen in het dubbele plexiglasraam kan zich bij sterke temperatuurverschillen of extreme weersomstandigheden een lichte aanslag van condenswater vormen. Het raam is zo geconstrueerd dat condenswater bij een stijgende buitentemperatuur gemakkelijk kan verdampen. Voor beschadiging van het dubbele plexiglasraam door condenswater hoeft men niet te vrezen.
- ▷ Als er zonlicht op de kussenstoffen valt, dan worden de kussenstoffen in de loop de tijd lichter. Als tegelijkertijd de temperatuur in het voertuig sterk stijgt, dan wordt de kleurverandering versneld.
Daarom wordt aangeraden de kussens bij sterke zonnestraling af te dekken.

7.4.1 Uitzetbaar raam

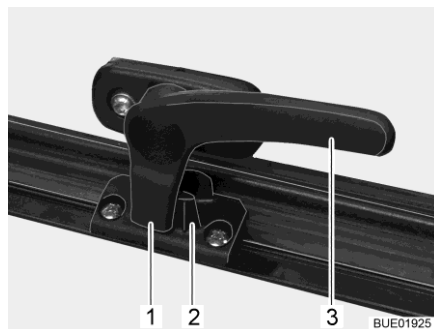

- ▷ Bij het openzetten van de uitzetbare ramen erop letten dat er geen vervormingen optreden. Uitzetbare ramen gelijkmatig openen en sluiten.
- ▷ Alvorens de schuifdeur te openen of te sluiten het uitzetbare raam in de schuifdeur sluiten en vergrendelen. Het venster kan anders door schokken beschadigd raken.

- ▷ De rechterkant van het voertuig heeft vanwege de schuifdeur geen uitzetbaar raam.

7 Wonen

- 1 Vergrendelingsneus
- 2 Raamvergrendeling
- 3 Vergrendelingshendel

Afb. 18 Vergrendelingshendel (stand "gesloten")

De uitzetbare ramen hebben twee standen: "vergrendeld" en "continue ventilatie".

Openen: ■ De vergrendelingshendel (Afb. 18,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.

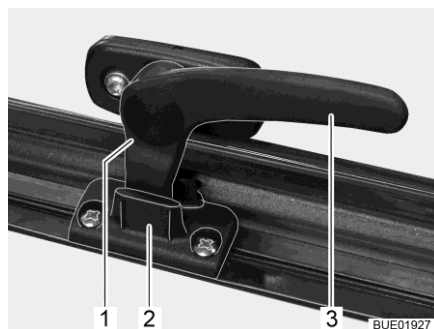
■ Uitzetbaar raam tot de gewenste stand openen.

Het uitzetbaar raam blijft vergrendeld in de gewenste stand.

Sluiten: ■ Uitzetbaar raam zover uitzetten, tot de vergrendeling is opgeheven.

■ Het uitzetbaar raam sluiten.

■ De vergrendelingshendel (Afb. 18,3) een kwartslag naar het raamkozijn draaien. De vergrendelingsneus (Afb. 18,1) ligt aan de binnenzijde van de raamvergrendeling (Afb. 18,2).

- 1 Vergrendelingsneus
- 2 Raamvergrendeling
- 3 Vergrendelingshendel

Afb. 19 Vergrendelingshendel (stand "continue ventilatie")

Continue ventilatie

Met de vergrendelingshendel kan het uitzetbaar raam in twee verschillende standen worden gezet:

- In de stand "continue ventilatie" (Afb. 19)
- In de stand "gesloten" (Afb. 18).

Om het uitzetbaar raam in de stand "continue ventilatie" te brengen:

■ De vergrendelingshendel (Afb. 19,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.

■ Het uitzetbaar raam licht naar buiten duwen.

■ De vergrendelingshendel een kwartslag naar het raamkozijn draaien. De vergrendelingsneus (Afb. 19,1) daarbij in de uitsparing van de raamvergrendeling (Afb. 19,2) schuiven.

Het uitzetbare raam mag tijdens de rit niet in de stand "continue ventilatie" staan.

Bij regen kan er spatwater in de woonruimte binnendringen, als het uitzetbare raam in de stand "continue ventilatie" staat. Daarom de uitzetbare ramen volledig sluiten.

7.4.2 Vouwverduistering en hor

De ramen zijn uitgerust met vouwverduistering en hor. Vouwverduistering en hor zijn los van elkaar of tegelijk bedienbaar. Als deze tegelijk worden bediend, worden de grepen magnetisch bij elkaar gehouden.

- 1 Greep hor
- 2 Greep vouwverduistering

Afb. 20 Vouwverduistering en hor

Vouwverduistering
openen/sluiten:

- Greep (Afb. 20,2) in het midden vastpakken en voorzichtig naar beneden/boven trekken. De vouwverduistering blijft in elke gewenste stand staan.

Hor openen/sluiten:

- Greep (Afb. 20,1) in het midden vastpakken en voorzichtig naar beneden/boven trekken. De hor blijft in elke gewenste stand staan.

7.4.3 Vouwverduistering voor voorruit

- 1 Ontgrendelingsgreep

Afb. 21 Vouwverduistering (voorruit)

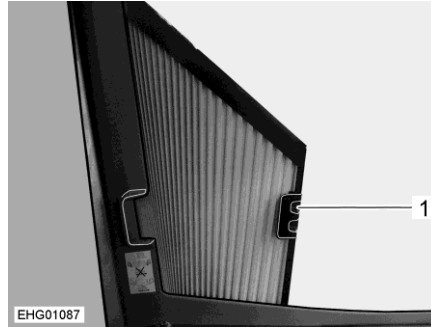
Vouwverduistering sluiten:

- Ontgrendelingsgrepen (Afb. 21,1) indrukken en ingedrukt houden.
- De vouwverduistering voor de voorruit bij de greep naar het midden van het raam trekken.
- De tweede vouwverduistering voor de voorruit op dezelfde wijze sluiten. Een magneetsluiting houdt de beide delen van de vouwverduistering in het midden samen.

Vouwverduistering openen:

- Ontgrendelingsgrepen (Afb. 21,1) indrukken en ingedrukt houden.
- De beide helften van de vouwverduistering voor de voorruit bij de greep tot de aanslag naar buiten schuiven.
- Ontgrendelingsgrepen (Afb. 21,1) loslaten en laten vastklikken.

7.4.4 Vouwverduisteringen voor bestuurdersraam en passagiersraam

1 Ontgrendelingsgreep

Afb. 22 Vouwverduistering (bestuurders-/passagiersraam)

Vouwverduistering sluiten:

- Ontgrendelingsgrepen (Afb. 22,1) indrukken en ingedrukt houden.
- De vouwverduisteringen voor het bestuurdersraam en het passagiersraam aan de greep naar de andere raamzijde trekken en met de magneetstrips vastzetten.

Vouwverduistering openen:

- Ontgrendelingsgrepen (Afb. 22,1) indrukken en ingedrukt houden.
- De vouwverduisteringen voor het bestuurdersraam en het passagiersraam aan de greep tot aan de aanslag inschuiven.
- Ontgrendelingsgrepen (Afb. 22,1) loslaten en laten vastklikken.

7.5 Dakluiken

- ▶ De ventilatieopeningen van de kunstmatige ventilatie altijd open houden. Kunstmatige ventilatieopeningen nooit afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren.

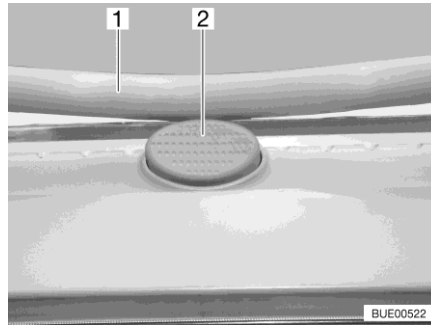
- ▷ De dakluiken zijn uitgerust met verduisteringsrollo of vouwverduistering en met rolhor of vouwbare hor. Verduisteringsrollo en rolhor springen na het losmaken van de vergrendeling door trekkracht automatisch terug in de uitgangspositie. Om het trekmechanisme niet te beschadigen het verduisteringsrollo of rolhor vasthouden en langzaam in de uitgangspositie terugbrengen. De vouwverduistering en de vouwbare hor bestaan uit dun weefsel. Om de vouwverduistering of de hor niet te beschadigen, de vouwverduistering of de hor voorzichtig aan de greep in de uitgangspositie terugbrengen.
- ▷ Rolgordijnen niet gedurende langere tijd gesloten houden, anders kan er materiaalvermoeidheid optreden.
- ▷ Als het verduisteringsrollo resp. de vouwverduistering helemaal is gesloten, kan er bij sterke zonnestraling warmteophoping tussen het verduisteringsrollo/de vouwverduistering en het dakluik optreden. Het dakluik kan beschadigd worden. Daarom bij sterke zonnestraling het verduisteringsrollo/de vouwverduistering maar voor 2/3 sluiten. Het dakluik iets openen of in ventilatiestand brengen.
- ▷ Al naargelang het weer de dakluiken zo ver sluiten, dat er geen vocht kan binnendringen.
- ▷ Niet op de dakluiken gaan staan.
- ▷ Voor het begin van de rit de dakluiken sluiten.
- ▷ Voor het begin van de rit de vergrendeling van de dakluiken controleren.
- ▷ Voor het begin van de rit de verduisteringsrollo's en de vouwverduisteringen openen.
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de dakluiken sluiten.
- ▷ Als er zonlicht op de kussenstoffen valt, dan worden de kussenstoffen in de loop de tijd lichter. Als tegelijkertijd de temperatuur in het voertuig sterk stijgt, dan wordt de kleurverandering versneld. Daarom wordt aangeraden de kussens bij sterke zonnestraling af te dekken.

7.5.1 Kantel-dakluik

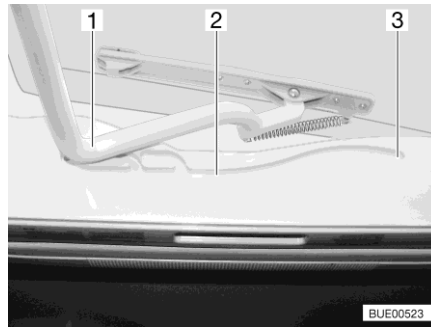

- ▷ Bij regen kan water in de woonruimte binnendringen als het kantel-dakluik in ventilatiestand staat. Daarom het kantel-dakluik volledig sluiten.

- 1 Beugels
- 2 Vergrendelingsknop

Afb. 23 Vergrendelingsknop (kantel-dakluik)

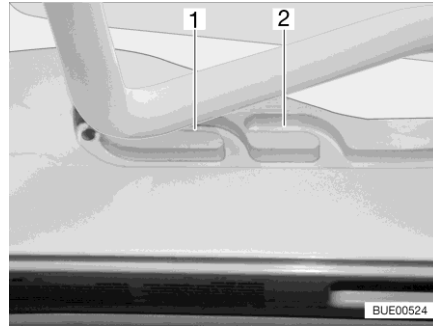

- 1 Beugels
- 2 Geleiding
- 3 Stand "Dakluik geopend"

Afb. 24 Geleiding (kantel-dakluik)

Het kantel-dakluik wordt aan één kant omhoog gezet.

- Openen:
- De vergrendelingsknop (Afb. 23,2) indrukken en de beugel (Afb. 23,1) met beide handen naar beneden trekken.
 - De beugel (Afb. 24,1) in de geleidingen (Afb. 24,2) tot in de achterste positie trekken (stand "Dakluik geopend", Afb. 24,3).
- Sluiten:
- De beugel (Afb. 24,1) met beide handen licht naar boven drukken.
 - De beugel in de geleidingen terugschuiven.
 - De beugel met beide handen naar boven drukken, tot de beugel boven de vergrendelingsknop (Afb. 23,2) ligt.

- 1 Slechtweer-stand
- 2 Middelste stand

Afb. 25 Geleiding (ventilatiestand)

Ventilatiestand

Het kantel-dakluik kan in twee ventilatiestanden worden gezet: Stand voor slecht weer (Afb. 25,1) en middelste stand (Afb. 25,2).

- De vergrendelingsknop (Afb. 23,2) indrukken en de beugel (Afb. 23,1) met beide handen naar beneden trekken.
- De beugel in de geleidingen (Afb. 24,2) tot de gewenste stand trekken.
- De beugel licht naar boven drukken en in de gekozen geleiding (Afb. 25,1 of 2) schuiven.

Vouwverduistering

Om de vouwverduistering te sluiten en te openen:

- Sluiten: ■ De vouwverduistering aan de greep uittrekken en in gewenste stand loslaten. De vouwverduistering blijft in deze positie staan.
- Openen: ■ De vouwverduistering aan de greep langzaam in uitgangspositie schuiven.

Hor

Om de hor te sluiten en te openen:

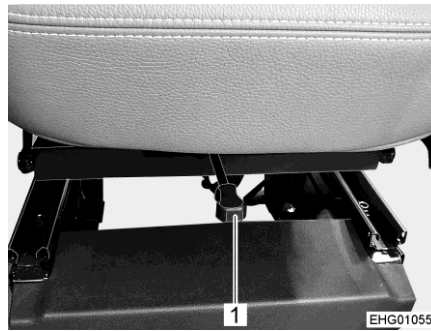
- Sluiten: ■ De hor met de greep naar de tegenoverliggende greep van de vouwverduistering trekken.
- Openen: ■ De greep aan de hor achteraan indrukken. De vergrendeling wordt ontgrendeld.
- De hor met de greep langzaam terugschuiven.

7.6 Stoelen draaien

- ▶ Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen. Tijdens de rit moeten de draaibare stoelen in de rijrichting vergrendeld blijven.

De hendel voor het draaien van de stoel bevindt zich onderaan de stoel in het midden.

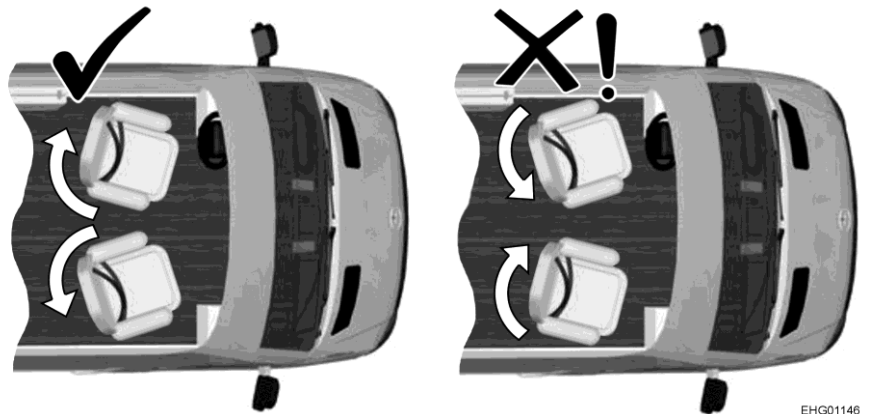

1 Hendel (stoel draaien)

Afb. 26 Bestuurdersstoel en passagiersstoel

Draaien:

- Bij bestuurders-/passagiersstoel beide armleuningen omhoogzetten.
- De bestuurders-/passagiersstoel naar achteren of in de middelste stand schuiven.
- De hendel (Afb. 26,1) voor het draaien van de stoel opzij trekken. De stoel wordt uit de vergrendeling gehaald.

Afb. 27 Draairichting bestuurders-/passagiersstoel in acht nemen

- Stoel naar binnen richting de binnenruimte van het voertuig draaien tot de gewenste stand is bereikt.

7.7 Opbergruimten

- ▶ Veiligheidsinstructies (sticker) in acht nemen die erop wijzen wanneer een ruimte niet als opbergruimte mag worden gebruikt (bijv. gasfleskasten of ruimten in de nabijheid van elektrische leidingen).
- ▶ Bij belading de technisch toelaatbare maximummassa op de voor- en achteras en de technisch toelaatbare maximummassa in acht nemen (zie sectie 4.2.3).
- ▶ In de woonruimte geen vloeistoffen meenemen die gezondheidsschadelijke gassen afgeven.
- ▶ Vloeistofreservoirs goed afsluiten en tegen verschuiven en omvallen beveiligen.
- ▶ Zware voorwerpen altijd veilig in het voetengedeelte opbergen en tegen verschuiven beveiligen. Lichtere voorwerpen kunnen ook veilig in hogere bereiken worden opgeborgen.

- ▷ Geen vochtige kleding in kasten of opbergruimten bewaren.

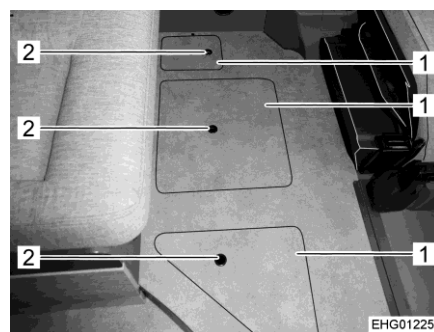
- ▷ Bij het opbergen van de spullen in acht nemen hoe goed de verschillende voorwerpen toegankelijk moeten zijn en hoe vaak ze gebruikt worden.

In het voertuig zijn de volgende opbergmogelijkheden beschikbaar:

- Dubbele bodem
- Hangkasten
- Open spanvakken in het bovenste gedeelte

7.7.1 Opbergcompartimenten in de tussenvloer

De opbergcompartimenten zijn toegankelijk via deksels onder de tafel.

- 1 Deksel
- 2 Greepopening

Afb. 28 Opbergcompartimenten in de tussenvloer

- Openen: ■ Vinger in de greepopening (Afb. 28,2) steken en deksel (Afb. 28,1) naar boven optillen.

7 Wonen

▶ Het deksel zo snel mogelijk weer sluiten. Anders bestaat er struikelgevaar door het openstaande vloeropbergvak.

Sluiten: ■ Deksel (Afb. 28,1) in het frame in de vloer plaatsen.

7.8 Tafels

Afhankelijk van de uitrusting is in het voertuig een uitklapbare tafelbladverlenging of een hangtafel met deelbare steunpoot geïnstalleerd.

7.8.1 Hangtafel met demonteerbare steunpoot

▷ De maximaal toegelaten belasting van de uitgezwenkte tafelbladverlenging bedraagt 3 kg.

Afb. 29 Hangtafel met demonteerbare steunpoot

- 1 Tafelbladverlenging
- 2 Knop (vergrendeling)
- 3 Onderste houder
- 4 Steunpoot (onderste deel)
- 5 Steunpoot (bovenste deel)
- 6 Tafelblad

Het tafelblad kan door het naar buiten klappen van een tafelbladverlenging worden vergroot.

- Vergroten: ■ De knop (Afb. 29,2) van de vergrendeling naar beneden trekken en de tafelbladverlenging (Afb. 29,1) naar buiten klappen.
- Verkleinen: ■ De tafelbladverlenging (Afb. 29,1) onder het tafelblad (Afb. 29,6) draaien tot de vergrendeling hoorbaar vastklikt.

De hangtafel kan door de demonteerbare steunpoot als bed-onderstel worden gebruikt.

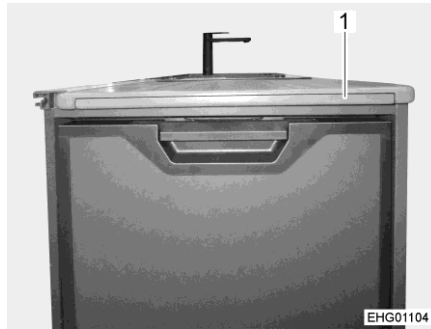
- Tot bed-onderstel ombouwen: ■ Het tafelblad (Afb. 29,6) vooraan ca. 45° optillen.
- Het onderste deel van de steunpoot (Afb. 29,4) naar beneden uittrekken en terzijde leggen.
- Het tafelblad uit de bovenste houder nemen.
- Het tafelblad in een hoek van 45° met de houders in de onderste houder (Afb. 29,3) haken en met het bovenste deel van de steunpoot (Afb. 29,5) op de bodem neerzetten.

7.8.2 Uittrekbare keukenblokverlenging

- ▷ De keukenblokverlenging is niet berekend op hoge belastingen. Keukenbloktableau niet voor grote, zware voorwerpen gebruiken.

Het keukenblok kan aan het korte einde boven de koelkast worden verlengd met een uittrekbare plaat.

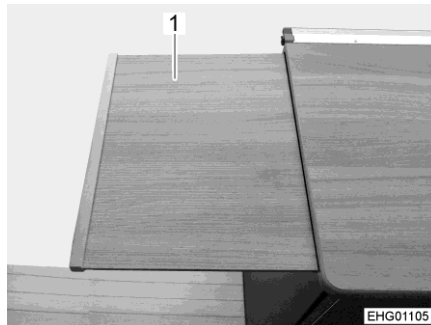

1 Keukenblokverlenging (ingeschoven)

Afb. 30 Keukenblokverlenging, ingeschoven

Keukenblokverlenging eruit trekken:

- Keukenblokverlenging (Afb. 30,1) tot aan de aanslag eruit trekken.

1 Keukenblokverlenging (uitgeschoven)

Afb. 31 Keukenblokverlenging, uitgeschoven

Keukenblokverlenging inschuiven:

- Keukenblokverlenging (Afb. 31,1) tot aan de aanslag inschuiven.

7 Wonen

7.9 Verlichting

In het voertuig bevinden zich verschillende soorten lampen:

- LED-spots in het dakgedeelte
- LED-banden als indirecte verlichting aan de onder- en bovenkant van de opbergkasten onder het plafond (behalve in de badkamer)
- LED-band als voortentverlichting
- LED-band als indirecte verlichting van het ingangplatform
- LED-touch-spots aan de onderkant van de keuken-opbergkast onder het plafond

Alle verlichting is opgebouwd uit LEDs.

De verlichting kan via de Dethleffs Connect-app of het 7"-paneel individueel worden aangestuurd en er kunnen verschillende verlichtingsscenario's worden opgeslagen.

Het is ook mogelijk om de verlichting individueel te regelen via lichtschakelaars en bij bepaalde lampen rechtstreeks via touch-bediening.

7.9.1 Touch-spots aan opbergkasten onder het plafond

Afb. 32 Touch-spot

De touch-spots worden afzonderlijk met de hand bediend.

- Touch-spot inschakelen: ■ Kort op het midden van de touch-spot tikken.
- Touch-spot uitschakelen: ■ Kort op het midden van de touch-spot tikken.

7.9.2 Lamp voor laadruimte achterin

Afb. 33 Lamp voor laadruimte achterin

De lamp bevindt zich aan de rechter bedkast.

- Lamp inschakelen:
- Links op de lamp tikken.
 - Als de achterdeuren open zijn: Midden op de lamp tikken.
- Lamp uitschakelen:
- Rechts op de lamp tikken.

7.9.3 Lichtschakelaar

Naast het 7"-paneel en de Dethleffs Connect-app kan de verlichting ook worden in- en uitgeschakeld en gedimd met lichtschakelaars.

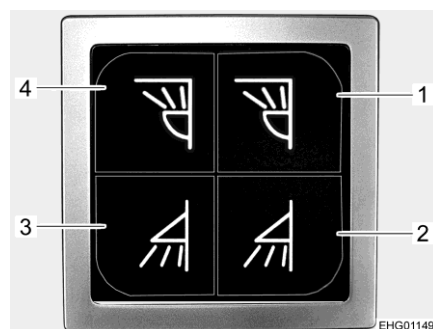
- Lamp inschakelen:
- Lichtschakelaar kort indrukken.
- Lamp dimmen:
- Lichtschakelaar indrukken en ingedrukt houden tot gewenste sterkte is bereikt.
- Lamp uitschakelen:
- Lichtschakelaar kort indrukken.

Lichtschakelaars basisverlichting

Lichtschakelaars voor het in- en uitschakelen van de basisverlichting bevinden zich rechts in het kozijn van de woonruimtedeuren en aan de keukenonderkast.

Meervoudige lichtschakelaar

De meervoudige lichtschakelaar is in de keukenonderkast ingebouwd.

Afb. 34 Meervoudige lichtschakelaar

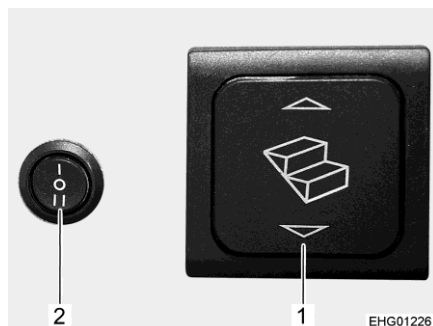
- 1 Indirecte verlichting naar boven, achterste gedeelte
- 2 Indirecte verlichting naar onderen, achterste gedeelte
- 3 Indirecte verlichting naar onderen, voorste gedeelte
- 4 Indirecte verlichting naar boven, voorste gedeelte

Lichtschakelaar voortentverlichting

De lichtschakelaar voor de voortentverlichting bevindt zich rechts in het kozijn van de woonruimtedeuren.

Lichtschakelaar indirecte verlichting ingangplatform

De lichtschakelaar voor de indirecte verlichting van het ingangplatform bevindt zich naast de wipschakelaar voor de opstap in het gedeelte van de woonruimte-deur.

- 1 Wipschakelaar opstap
- 2 Wipschakelaar indirecte verlichting ingangplatform

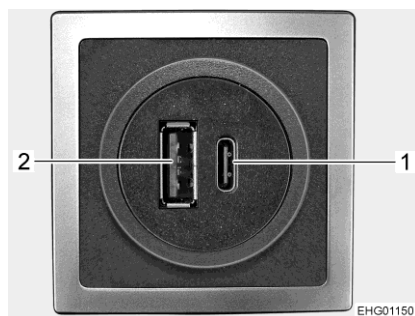
Afb. 35 Lichtschakelaar en schakelaar opstap

Lichtschakelaar toiletruimte

De lichtschakelaar bevindt zich aan de onderkant van de spiegelkast.

7.10 Contactdozen

In het voertuig zijn meerdere contactdozen voor gebruik en voor het laden van elektrische apparaten ingebouwd. De contactdozen kunnen afzonderlijk of als combinatie zijn ingebouwd.

- 1 USB-C-bus
- 2 USB-A-bus

Afb. 36 USB-aansluiting

USB-aansluiting

Via de USB-aansluiting kunnen de accu's van apparaten met een laadstroom van maximaal 2,5 A worden geladen.

230-V-contactdoos

Standaard huishoudelijke apparaten kunnen op een 230-V-contactdoos worden aangesloten.

7

Wonen

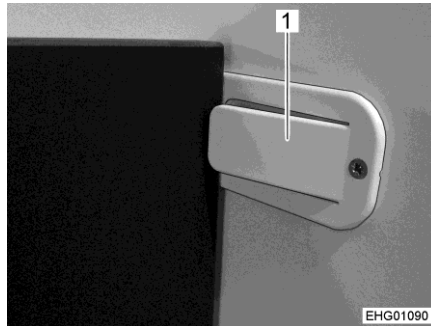
7.11 Bedden

7.11.1 Dwarsbed achter, opklapbaar tableau

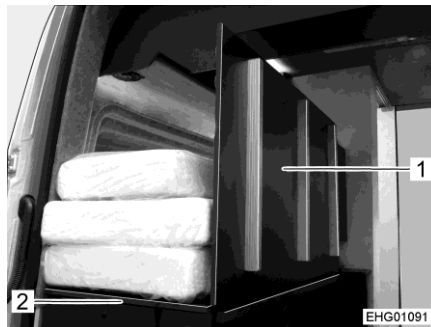
- ▶ Voor gebruik van het dwarsbed achter ervoor zorgen dat het veiligheidsnet aangebracht is.
- ▶ Ramen en achterdeuren alleen dan openen als het veiligheidsnet aangebracht is.
- ▶ Achterdeuren en ramen niet openen als het veiligheidsnet niet aangebracht is. In dat geval is alleen de ventilatiestand van de ramen toegestaan. Ervoor zorgen dat de handgrepen in de ventilatiestand vergrendeld zijn.

Het dwarsbed achter heeft verwijderbare matrassen. Het middelste tableau voor de matrassen kan zijwaarts naar boven worden geklapt, zodat er in het achterste gedeelte een doorgang ontstaat. De tableaux zijn van schotelveren voorzien.

1 Vergrendeling

Afb. 37 Vergrendeling, linker tableau

1 Middelste tableau
2 Linker tableau

Afb. 38 Middelste tableau naar boven geklapt

7 Wonen

Afb. 39 Tableau

Afb. 40 Kussenindeling voor matrassen

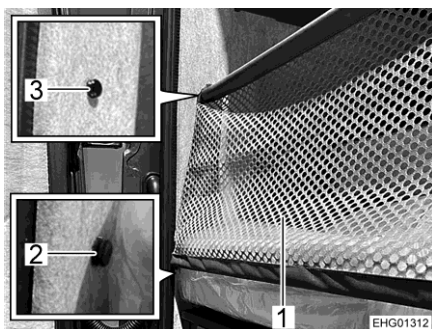
- Bed opbouwen:
- Vergrendeling (Afb. 37,1) aan het middelste tableau (Afb. 38,1) losmaken.
 - Middelste tableau (Afb. 38,1) 90° naar beneden zwenken en op de tegenoverliggende onderkast leggen.
 - Matrassen volgens kussenindeling (Afb. 40) over voorbereid tableau (Afb. 39) verdelen.

- Bed demonteren:
- Matrassen op linker tableau (Afb. 38,2) opstapelen.
 - Middelste tableau (Afb. 38,1) 90° naar boven zwenken en met vergrendeling (Afb. 37,1) borgen.

Veiligheidsnet

- ▶ Het veiligheidsnet dient als uitvalbeveiliging. Als bij gebruik van het dwarsbed achter achterdeuren en ramen worden geopend, moet het veiligheidsnet altijd worden aangebracht.
- ▶ Achterdeuren en ramen niet openen als het veiligheidsnet niet aangebracht is. In dat geval is alleen de ventilatiestand van de ramen toegestaan. Ervoor zorgen dat de handgrepen in de ventilatiestand vergrendeld zijn.

Afb. 41 Veiligheidsnet

- 1 Veiligheidsnet
- 2 Vergrendelingsbout, onder
- 3 Vergrendelingsbout, boven

- Veiligheidsnet aanbrengen:
- Veiligheidsnet (Afb. 41,1) zowel links als rechts aan de onderste vergrendelingsbout (Afb. 41,2) bevestigen.
 - Veiligheidsnet zowel links als rechts aan de bovenste vergrendelingsbout (Afb. 41,3) bevestigen.

Veiligheidsnet verwijderen:

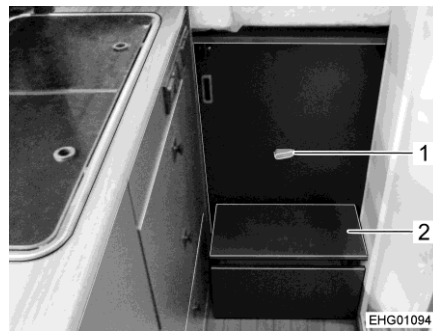
- Veiligheidsnet (Afb. 41,1) links en rechts van de bovenste vergrendelingsbout (Afb. 41,3) losmaken. Daarvoor aan de zijbeugels van het veiligheidsnet trekken.
- Veiligheidsnet links en rechts van de onderste vergrendelingsbout (Afb. 41,2) losmaken. Daarvoor het veiligheidsnet omlaag trekken.
- Veiligheidsnet opbergen.

7.11.2 Opstaphulp

De opstap naar het achterste bed wordt gemakkelijker gemaakt door een klappbare opstaphulp.

Inbouwplaats

De opstaphulp bevindt zich zijdelings in een uitsparing in de achterwand van de badkamer (onder de bedzijde met het omhoogklapbare tableau).

- 1 Draaigreep
- 2 Opstapje

Afb. 42 Opstaphulp

Opstaphulp opbouwen:

- Transportbeveiliging (lederen band) van de opstaphulp losmaken.
- Opstaphulp uit de uitsparing trekken.
- Draaigreep (Afb. 42,1) horizontaal zetten.
- Opstapje (Afb. 42,2) uitklappen.

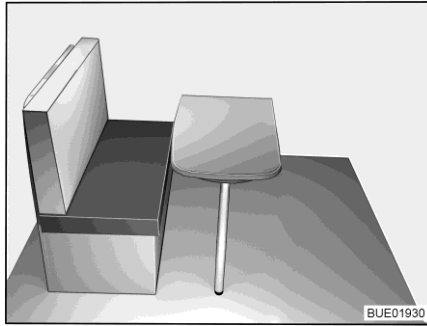
Opstaphulp verwijderen:

- Opstapje (Afb. 42,2) inklappen.
- Opstapje vergrendelen. Hiervoor de draaigreep (Afb. 42,1) naar beneden draaien.
- Opstaphulp in de uitsparing schuiven.
- Opstaphulp met behulp van de lederen band borgen.

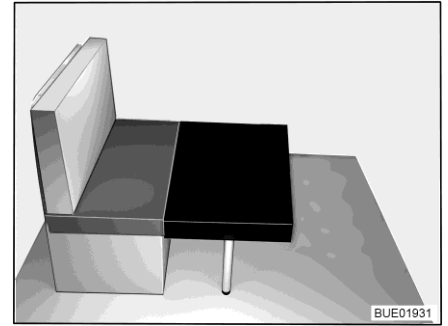
7.11.3 Extra bed (ombouw van de zitgroep)

- ▷ Al naargelang de uitrusting kan de zitgroep tot een extra slaapplaats worden omgebouwd.
- ▷ Voor de ombouw van de tafel tot bed-onderstel: Zitkussens optillen of naar boven klappen, zodat het tafelblad niet tegen de zitkussens aanstoot wanneer het wordt bewogen.

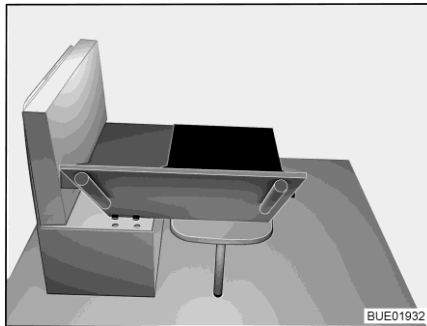

Afb. 43 Voor de ombouw

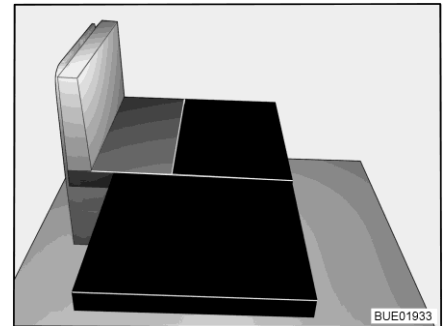

Afb. 44 Ombouw (1)

- Indien aanwezig het vouwtafeltje naar beneden klappen.
- De hangtafel tot bed-onderstel ombouwen (zie sectie 7.8.1).
- Het kleine extra kussen voor het zitkussen van de zitbank op de tafel leggen (zie Afb. 44).

Afb. 45 Ombouw (2)

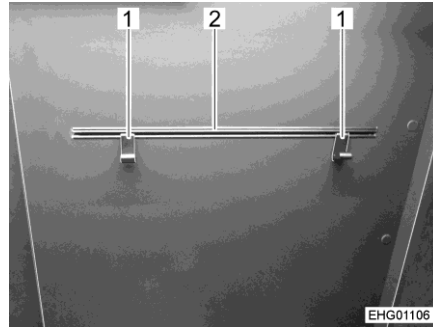
Afb. 46 Na de ombouw

- Tapeinden aan de onderkant van de kussensteun in de uitsparingen aan de zitbank steken. Hiertoe zitkussens een beetje optillen.
- Steunpoten van de kussensteun uitklappen. Kussensteun op de steunpoten leggen.
- Groot extra kussen op kussensteun leggen (zie Afb. 46).

7.12 Multifunctionele rail

- ▷ De multifunctionele rail is niet gemaakt voor hoge belastingen. Geen zware voorwerpen aan de multifunctionele rail hangen.
- ▷ Voor het begin van de rit alle hangende elementen (ook de kledinghaakjes) verwijderen en veilig opbergen.

- 1 Kledinghaakjes
- 2 Multifunctionele rail

Afb. 47 Multifunctionele rail

Boven de kookplaat in het keukengedeelte bevindt zich een multifunctionele rail (Afb. 47,2).

De multifunctionele rail heeft een aluminiumprofiel, waaraan verschillende hangelementen kunnen worden gehangen.

Voorbeelden van hangelementen (selectie):

- Leeslamp
- Kruidenpot
- Kledinghaakje (Afb. 47,1)
- Tableau

- ▷ De hangelementen zijn als toebehoren verkrijgbaar in de after-sales-service.

8 Gasinstallatie

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de gasinstallatie van het voertuig. De bediening van de op gas werkende apparaten van het voertuig is in hoofdstuk 10 beschreven.

8.1 Algemene instructies

- ▶ De gebruiker van de gasinstallatie is verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van periodieke controles en het in acht nemen van de onderhoudsintervallen.
- ▶ Voor het begin van de rit, bij het verlaten van het voertuig of als de gastoestellen niet gebruikt worden, alle gasafsluitkranen en de hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten.
- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage moeten alle op gas werkende apparaten uitgeschakeld zijn (al naargelang uitvoering: verwarming, kookplaat, bakoven, grill, koelkast). Explosiegevaar!
- ▶ Wanneer een op gas werkend apparaat wordt gebruikt, het apparaat niet in gesloten ruimtes (bijv. garages) in gebruik nemen. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasinstallatie alleen door een geautoriseerde werkplaats laten onderhouden, repareren of wijzigen.
- ▶ De gasinstallatie voor de ingebruikname en conform de nationale bepalingen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren. Dit geldt ook voor niet aangemelde voertuigen. Bij wijzigingen aan de gasinstallatie de gasinstallatie meteen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Ook de gasdrukregelaar, de gaslangen en de gasafvoerbuizen moeten worden gecontroleerd. De gasdrukregelaar en de gaslangen moeten overeenkomstig de nationaal vastgestelde periodes (maximaal na 10 jaar) worden vervangen. De eigenaar van het voertuig is verantwoordelijk voor het initiatief van de maatregel.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen. Dichtheid gasvoerende delen en leidingen met lekzoek-spray controleren. Niet met open vuur controleren.
- ▶ Op inwendige aansluitstukken mogen alleen de daarvoor bestemde apparaten aangesloten zijn. Een apparaat niet buiten het voertuig gebruiken wanneer het op een inwendig aansluitstuk is aangesloten.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Koken tijdens de rit is verboden.
- ▶ Kooktoestellen en bakovens op gas niet gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.
- ▶ Als er meerdere gastoestellen voorhanden zijn, dan is voor ieder apparaat een gasafsluitkraan vereist. Wanneer gastoestellen niet worden gebruikt, moet de betreffende gasafsluitkraan worden gesloten.

- ▶ Ontstekingsbeveiligingen moeten na uitgaan van de gasvlam binnen een minuut sluiten. Daarbij is een klik te horen. Werking zo nu en dan controleren.
- ▶ De ingebouwde gastoestellen zijn uitsluitend ontworpen voor gebruik met propaangas, butaangas of een mengsel van beide gassen. De gasdrukregelaar alsmede alle ingebouwde gastoestellen zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Propaangas is gasvormig tot -42 °C, butaangas daarentegen slechts tot 0 °C. Bij lagere temperaturen is er geen gasdruk meer aanwezig. Butaan-gas is niet geschikt voor gebruik in de winter.
- ▶ De gaskast is door zijn functie en constructie een ruimte met opening naar buiten. De standaard ingebouwde kunstmatige ventilatie nooit afdekken of dichtzetten. Ontsnappend gas kan anders niet naar buiten worden weggeleid.
- ▶ De gaskast mag niet als opbergruimte worden gebruikt.
- ▶ De gaskast beveiligen tegen de toegang van onbevoegden. Daarvoor de toegang afsluiten.
- ▶ De hoofdafsluitkraan op de gasfles moet toegankelijk zijn.
- ▶ Alleen apparaten op gas aansluiten die voor een gasdruk van 30 mbar zijn bedoeld.
- ▶ De gasafvoerbuis moet aan de verwarming en aan de schoorsteen goed afsluiten en stevig vastzitten. De gasafvoerbuis mag niet beschadigd zijn.
- ▶ De rookgassen moeten onbelemmerd naar buiten kunnen stromen en de verse lucht moet onbelemmerd toe kunnen treden. Daarom de gasafvoerschoorsteen en inlaatopeningen schoon houden en vrijhouden (bijv. van sneeuw en ijs). De onderrand van het voertuig mag niet met flappen of door sneeuwwallen worden afgesloten.

8.2 Gasflessen

- ▶ Volle of lege gasflessen buiten het voertuig alleen met gesloten hoofdafsluitkraan en voorzien van beschermkap hanteren.
- ▶ Gasflessen alleen in de gaskast meenemen.
- ▶ Gasflessen in de gaskast verticaal plaatsen.
- ▶ Gasflessen beveiligd tegen draaien en kantelen vastbinden.
- ▶ Gasslang spanningsvrij op de gasfles aansluiten.
- ▶ Als de gasflessen niet op de gasslang zijn aangesloten, altijd de beschermkap aanbrengen.
- ▶ Hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten voordat de gasdrukregelaar of de gasslang van de gasfles wordt verwijderd.
- ▶ Afhankelijk van de aansluiting de gasslang met de hand of een geschikte speciale sleutel van de gasfles afschroeven en weer op de gasfles schroeven. De schroefverbinding van de gasfles heeft meestal een linkse schroefdraad. Niet te vast aandraaien.
- ▶ Voor het gebruik in voertuigen uitsluitend een speciale gasdrukregelaar met veiligheidsventiel gebruiken. Andere gasdrukregelaars zijn niet toegelaten en voldoen niet aan de hoge eisen.

8 Gasinstallatie

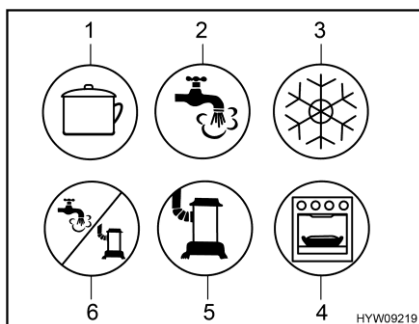

- ▶ Alleen gasflessen van 11 kg of 5 kg gebruiken. (Gasflessen kunnen verschillen afhankelijk van het land.)
- ▶ Voor buitengasflessen zo kort mogelijke slangen gebruiken (max. 150 cm).
- ▶ Blokkeer nooit de ventilatieopeningen in de vloer onder de gasflessen.

- ▷ Schroefverbindingen van gasflessen hebben in de regel een linkse schroefdraad.
- ▷ Voor apparaten op gas moet de gasdruk tot 30 mbar worden gereduceerd.
- ▷ De niet-verstelbare gasdrukregelaar direct op het flesventiel aansluiten met veiligheidsventiel.
De gasdrukregelaar reduceert de gasdruk van de gasfles tot de bedrijfsdruk van de gastoestellen.
- ▷ Voor het vullen en aansluiten van de gasflessen in Europa levert de toeberehandhandel de betreffende Euro-vulsets c.q. Euro-flessensets.
- ▷ Informatie bij de handelspartners of het servicepunt.

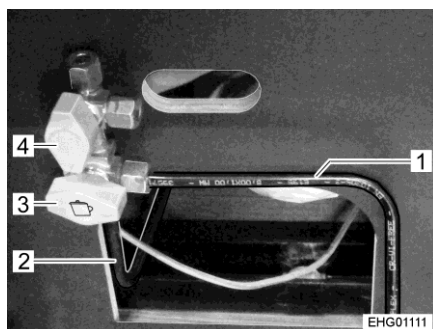
8.3 Gasafsluitkranen

- 1 Kookplaat
- 2 Warmwater
- 3 Koelkast
- 4 Bakoven/grill
- 5 Verwarming
- 6 Warmwater/verwarming

Afb. 48 Mogelijke symbolen van de gasafsluitkranen

In het voertuig is voor ieder gastoestel een gasafsluitkraan (Afb. 48) ingebouwd. De gasafsluitkranen bevinden zich achter een klepje onder de zitbank.

- 1 Leiding naar het gastoestel
- 2 Gastoevoerleiding
- 3 Gasafsluitkraan (gaskooktoestel), geopend
- 4 Gasafsluitkraan (reserve), gesloten

Afb. 49 Stand gasafsluitkranen (voorbeeld)

Gasafsluitkraan openen:

- Gasafsluitkraan van het betreffende gastoestel parallel (Afb. 49,3) met de leiding (Afb. 49,1) instellen die naar het gastoestel leidt.

Gasafsluitkraan sluiten:

- Gasafsluitkraan van het betreffende gastoestel dwars (Afb. 49,4) op de leiding instellen die naar het gastoestel leidt.

8.4 Gasdrukregelaar MonoControl

- ▷ De regelaar en de slangleidingen moeten uiterlijk 10 jaar na de productie-datum vervangen worden. Dit is de verantwoordelijkheid van de gebruiker.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

De MonoControl-regelaar is geschikt voor alle in de handel verkrijgbare gasflessen met vloeibaar gas (propan/butaan) met een druk van 0,7 tot 16 bar.

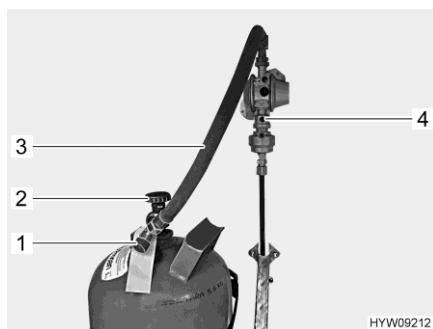
De MonoControl-regelaar houdt de gasdruk voor op gas werkende apparaten constant.

Bij voertuigen met een MonoControl-regelaar is het gebruik van op gas werkende apparaten tijdens het rijden in heel Europa toegestaan.

Bij een ongeval onderbreekt de crashsensor in de MonoControl-regelaar de gas-toevoer.

De gasflessen zijn met hogedrukslangen aangesloten. Een slangbreukbeveiliging voorkomt dat er gas vrijkomt wanneer de slang beschadigd raakt.

Het gebruik van apparaten op gas tijdens de rit is in heel Europa toegestaan, als het voertuig is uitgevoerd met een gasdrukregelaar met crashsensor en hogedrukslangen met slangbreukbeveiliging.

- 1 Toets voor slangbreukbeveiliging
- 2 Hoofdafsluitkraan
- 3 Slang
- 4 Resetknop

Afb. 50 Gasfles met MonoControl

Constructie van de installatie

De MonoControl-regelaar bestaat uit een drukregelaar en crashsensor.

Crashsensor

De crashsensor sluit de gastoevoer af bij heftige schokken (bijv. een ongeval). De crashsensor kan in gebruik worden genomen door de groene resetknop (Afb. 50,4) in te drukken.

Slangbreukbeveiliging

De slangbreukbeveiliging sluit de gastoevoer af wanneer de aangesloten slang (Afb. 50,3) breekt. De groene toets (Afb. 50,1) indrukken om de slangbreukbeveiliging te activeren.

Gasflessen vervangen

- ▶ Bij het vervangen van de gasfles niet roken en geen open vuur ontsteken.
- ▶ Na het vervangen van de gasfles controleren of bij de aansluitpunten gas ontsnapt. Hiervoor het aansluitpunt met lekzoek-spray inspuiten. De toebereidende handelaar biedt deze middelen aan.

Gasflessen vervangen:

- Hoofdafsluitkraan (Afb. 50,2) aan de lege gasflessen sluiten. Let op de richting van de pijl.
- Gas slang van de lege gasflessen schroeven (in de regel linkse schroefdraad).
- Bevestigingsriemen losmaken en lege gasflessen uitnemen.
- Gevulde gasflessen in de gaskast zetten en met de bevestigingsriemen vastzetten.
- Gas slang op gevulde gasflessen aansluiten (in de regel linkse schroefdraad).
- Hoofdafsluitkraan aan de gasflessen openen.
- Groene toets van de slangbreukbeveiliging (Afb. 50,1) indrukken.

8.5 Gasdrukregelaar DuoControl CS (optionele uitrusting)

- ▷ De regelaar en de slangleidingen moeten uiterlijk 10 jaar na de productiedatum vervangen worden. Dit is de verantwoordelijkheid van de gebruiker.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

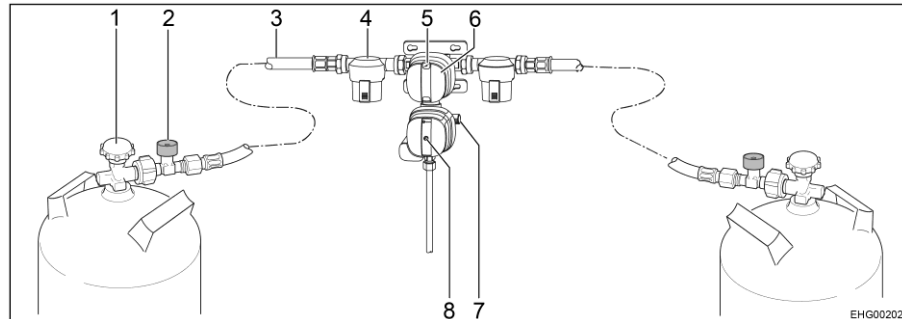
DuoControl CS is een veiligheids-gasdrukregelaar met automatische omschakeling voor een gasinstallatie met twee flessen en met crashsensor. De DuoControl-regelaar schakelt automatisch de gastoevoer om van de bedrijfsfles naar de reservefles, als de bedrijfsfles leeg of niet meer bedrijfsklaar is. Daarbij kunnen de gasverbruikers aanblijven. De DuoControl-regelaar is geschikt voor alle in de handel verkrijgbare gasflessen met vloeibaar gas (propana/butaan) met een druk van 0,7 tot 16 bar.

De DuoControl-regelaar waarborgt een constante gasdruk voor de op gas werkende apparaten, om het even welke gasfles gas levert.

Bij een ongeval onderbreekt de crashsensor in de DuoControl-regelaar de gastoevoer.

De gasflessen zijn met hogedrukslangen aangesloten. Een slangbreukbeveiliging voorkomt dat er gas vrijkomt wanneer de slang beschadigd raakt.

Het gebruik van apparaten op gas tijdens de rit is in heel Europa toegestaan, als het voertuig is uitgevoerd met een gasdrukregelaar met crashsensor en hogedrukslangen met slangbreukbeveiliging.

Afb. 51 Veiligheidsgasdrukregelaar DuoControl CS

- 1 Hoofdafsluitkraan
- 2 Slangbreukbeveiliging
- 3 Hogedrukslang
- 4 Gasfilter
- 5 Statusaanduiding - bedrijfsfles/reservefles (groen/rood)
- 6 Draaiknop voor omschakeling bedrijfsfles/reservefles
- 7 Schroefkap (testaansluiting)
- 8 Resetknop van de crashsensor (geel)

Constructie van de installatie

De DuoControl-regelaar bestaat uit een omschakelventiel en een crashsensor. De DuoControl-regelaar is tussen de hogedrukslangen (Afb. 51,3) met slangbreukbeveiliging (Afb. 51,2) gemonteerd. Met de draaiknop (Afb. 51,6) op het omschakelventiel kan worden bepaald welke gasfles als bedrijfsfles en welke als reservefles wordt gebruikt.

De status van de gasvoorziening kan van het kijkglas (Afb. 51,5) worden afgelezen:

- Groen: Bedrijfsfles
- Rood: Reservefles

Gebruik met slechts één gasfles is toegestaan, maar in dat geval moet de open aansluiting met een blinddeksel worden afgesloten.

Crashsensor

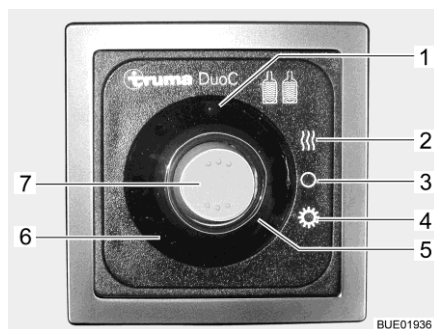
De crashsensor sluit de gastoevoer af bij heftige schokken (bijv. een ongeval). De stand van de gele resetknop (Afb. 51,8) geeft de bedrijfstoestand van de crashsensor aan:

- Als de gele resetknop (Afb. 51,8) is ingedrukt, is de crashsensor bedrijfsklaar.
- Als de gele resetknop (Afb. 51,8) uitsteekt, is de crashsensor niet bedrijfsklaar. Ingebruikname zie hieronder.

Slangbreukbeveiliging

De slangbreukbeveiliging (Afb. 51,2) sluit de gastoevoer af wanneer de aangesloten slang breekt. De groene toets indrukken om de slangbreukbeveiliging te activeren.

8 Gasinstallatie

- 1 Geel controlelicht EisEx (indien aanwezig)
- 2 Stand wintergebruik
- 3 Stand UIT
- 4 Stand zomergebruik
- 5 Rood controlelicht bedrijfsfles leeg
- 6 Groen controlelicht toevoer uit bedrijfsfles
- 7 Wipschakelaar

Afb. 52 Bedieningspaneel (DuoControl)

Bedieningspaneel

Het bedieningspaneel geeft de status van de bedrijfsfles weer. Wanneer het groene controlelicht (Afb. 52,6) brandt, is de bedrijfsfles vol. Wanneer het rode controlelicht (Afb. 52,5) brandt, is de bedrijfsfles leeg. De gasvoorziening vindt dan plaats via de reservefles.

Wanneer de DuoControl-regelaar over een verwarming (EisEx) beschikt en deze verwarming actief is, brandt het gele controlelicht EisEx (Afb. 52,1).

Ook kan via het bedieningspaneel (Afb. 52) zomergebruik of wintergebruik worden ingesteld.

- Zomergebruik instellen: ■ Wipschakelaar (Afb. 52,7) naar beneden drukken (stand zomergebruik (Afb. 52,4)).
- Wintergebruik instellen: ■ Wipschakelaar (Afb. 52,7) boven indrukken (stand wintergebruik (Afb. 52,2)).
- Regelaar in gebruik nemen: ■ Gasflessen aansluiten.
- Met de draaiknop (Afb. 51,6) op het omschakelventiel de gasfles kiezen waaruit als eerste gas genomen moet worden (bedrijfsfles). De draaiknop altijd tot aanslag draaien.
- Hoofdafsluitkraan (Afb. 51,1) aan de gasfles openen.
- Groene toets van de slangbreukbeveiliging (Afb. 51,2) ca. 5 seconden lang indrukken. In het kijkglas (Afb. 51,5) verschijnt de groene markering.
- Als de crashsensor is geactiveerd (de gele resetknop (Afb. 51,8) steekt uit): Gele resetknop (Afb. 51,8) stevig indrukken, iets met de klok mee draaien en 5 seconden lang indrukken. Ervoor zorgen dat de resetknop in de ingedrukte stand blijft ("bedrijfsklaar").
- Als het niet mogelijk is om het systeem zoals beschreven te resetten: Torx-inzetstuk T20 met het meegeleverde schroefhulpmiddel gebruiken om de draaibeweging te ondersteunen.
- Regelaar uitschakelen: ■ Wipschakelaar (Afb. 52,7) in de stand UIT (Afb. 52,3) zetten. De controlelichten gaan uit.
- Hoofdafsluitkraan (Afb. 51,1) aan de gasfles sluiten.

Gasflessen vervangen

- ▶ Bij het vervangen van de gasflessen niet roken en geen open vuur ontsteken.
- ▶ Na het vervangen van gasflessen controleren of er bij de aansluitpunten geen gas uitstroomt. Hiervoor het aansluitpunt met lekzoek-spray inspuiten. De toebehorenhandel biedt deze middelen aan.

- ▷ Het meegeleverde schroefhulpmiddel gebruiken om de hogedrukslang open af te schroeven. Het schroefhulpmiddel maakt het vereiste aandraaimoment mogelijk en voorkomt dat de schroefverbinding door verkeerd gereedschap wordt beschadigd.
- ▷ Als er gasfilters aanwezig zijn, bij het vervangen van de gasflessen ook steeds het filterpad vervangen.

Wanneer het groene controlelicht (Afb. 52,6) tijdens gebruik uitgaat en het rode controlelicht (Afb. 52,5) gaat branden, is de bedrijfsfles leeg en moet deze worden vervangen. In het kijkglas (Afb. 51,5) van de bijbehorende gasfles verschijnt de rode markering. De reservefles voorziet de gasverbruikers verder van gas.

Een lege gasfles kan ook vervangen worden terwijl apparaten op gas in gebruik zijn.

Gasfles vervangen:

- Draaiknop (Afb. 51,6) tot de aanslag in de richting draaien van de gasfles die op dat moment wordt gebruikt. Die gasfles wordt dan de bedrijfsfles en de lege gasfles wordt de reservefles. De markering in het kijkglas (Afb. 51,5) verandert van rood in groen.
- Hoofdafsluitkraan (Afb. 51,1) aan de lege gasfles sluiten. Let op de richting van de pijl.
- Hogedrukslang van de lege gasfles schroeven (in de regel linkse schroefdraad).
- Bevestigingsriemen losmaken en lege gasfles uitnemen.
- Gevulde gasfles in de gaskast zetten en met de bevestigingsriemen vastzetten.
- Hogedrukslang op gevulde gasfles aansluiten (in de regel linkse schroefdraad).
- Hoofdafsluitkraan aan de gasfles openen.
- Groene toets van de slangbreukbeveiliging (Afb. 51,2) indrukken.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de elektrische installatie van het voertuig. De bediening van de op elektriciteit werkende apparaten van de woonopbouw is in hoofdstuk 10 beschreven.

9.1 Algemene veiligheidsinstructies

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
- ▶ Alle elektrische apparaten (bijv. mobiele telefoons, zend-ontvangapparatuur, televisies of DVD-spelers), die naderhand in het voertuig zijn ingebouwd en tijdens de rit in gebruik zijn, moeten over een CE-kenmerk beschikken en verifieerbaar getest zijn conform ECE-R10. Neem hiervoor contact op met een erkende werkplaats.

Alleen zo is een goed functioneren van het voertuig tijdens de rit gegarandeerd. Anders is het mogelijk, dat de airbag wordt geactiveerd of de boordelektronica wordt gestoord.

- ▷ Er kunnen vertragingen optreden bij de uitgifte of het verder leiden van elektrische impulsen na de start van het voertuig.
De besturing van het basisvoertuig geeft het signaal D+ pas af wanneer de motor zijn volledige vermogen heeft bereikt. Dit kan (bijvoorbeeld bij een koude start in de winter) tot 15 seconden duren.
Om deze reden worden waarschuwingssignalen (zoals "opstap uitgekapt") onder omstandigheden met vertraging afgegeven.
Ook het automatisch inklappen van een SAT-antenne kan worden vertraagd.
- ▷ Tijdens onweer voor de zekerheid de 230-V-aansluiting ontkoppelen en de antennes induwen ter bescherming van de elektrische apparaten.

9.2 Begrippen

Rustspanning

De rustspanning is de spanning van de accu in rusttoestand, d.w.z. er wordt geen stroom opgenomen en de accu niet geladen.

- ▷ Voor de meting moet de batterij tot rust zijn gekomen. Daarom: Nadat deze voor het laatst is opgeladen of na de laatste stroomontname door verbruikers circa 2 uur wachten, totdat de rustspanning wordt gemeten.

Ruststroom

Sommige elektrische verbruikers, zoals bijv. klok en controlelichten hebben continu elektrische stroom nodig; deze worden daarom ook wel als stille verbruikers aangeduid. Deze ruststroom stroomt ook bij uitgeschakeld apparaat.

Diepontlading

Diepontlading van de accu dreigt wanneer een accu door ingeschakelde verbruikers en door ruststroom volledig wordt ontladen en de rustspanning onder 12 V daalt.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu.

Capaciteit

Als capaciteit wordt de hoeveelheid elektriciteit aangeduid, die een accu kan opnemen.

De capaciteit van een accu wordt in ampère-uren (Ah) aangegeven. In de regel wordt daarbij de zogenaamde K20-waarde gebruikt.

De K20-waarde geeft aan, hoeveel stroom een accu over een periode van 20 uur kan afgeven, zonder dat deze wordt beschadigd, of hoeveel stroom er nodig is, om een lege accu binnen 20 uur te laden.

Wanneer een accu bijv. 20 uur lang 4 ampère kan afgeven, heeft deze een capaciteit van $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$.

Wanneer er meer stroom stroomt, wordt de ontlaadtijd van de accu evenredig gereduceerd.

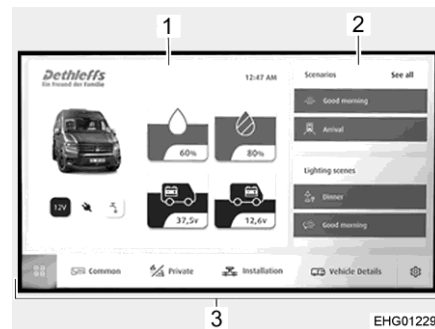
Externe invloeden zoals temperatuur en leeftijd veranderen het opnamevermogen van de accu. Capaciteitsgegevens hebben betrekking op nieuwe, bij ruimtetemperatuur gebruikte accu's.

▷ Capaciteitsgegevens hebben afhankelijk van de accutechnologie een omrekeningsfactor van 1,3 tot 1,7, die de daadwerkelijke capaciteit met deze waarde laat dalen.

9.3 7"-paneel

Het 7"-paneel is onderdeel van het bussysteem, waarmee het voertuig is uitgerust. (Andere componenten van het bussysteem zijn de EBL 402, de SCU-systeembesturing en de Dethleffs Connect-app). Op het 7"-paneel kunnen verschillende functies worden weergegeven, gecontroleerd en geregeld. Het 7"-paneel kan met de Dethleffs Connect-app worden verbonden.

Afb. 53 7"-paneel, startscherm (voorbeeld)

Inbouwplaats

Het 7"-paneel bevindt zich boven de passagiersstoel.

Startscherm

Het startscherm (Afb. 53) toont de volgende informatie:

- Laadtoestand van de accu's
- Vulstand van verswater- en afvalwatertank
- Informatie van de Dethleffs Connect-app
- Hoofdmenu

Via de knoppen van het hoofdmenu kunnen andere submenu's worden geopend.

9 Elektrische installatie

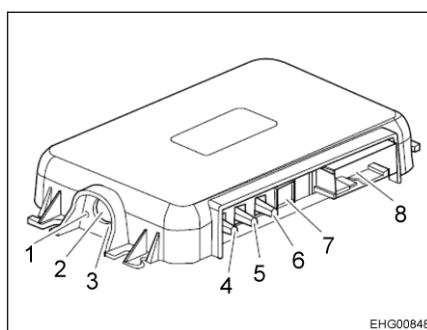
9.4 System Control Unit (SCU)

- ▷ Onder de volgende link vindt u FAQ's over de bediening van de SCU en de Dethleffs Connect-app:
<https://www.dethleffs.nl>
De FAQ's worden steeds uitgebreid.

- ▷ Neem contact op met een erkende werkplaats als de SCU uitvalt/defect is.

De SCU voert de centrale besturings- en bewakingsfuncties in het voertuig uit. De besturings- en bewakingsfuncties worden bediend via het 7"-paneel of via de Dethleffs Connect-app. Op de SCU zelf is de bediening beperkt tot het activeren van het verbindingsproces (pairing).

- 1 Indicatie-LED (groen)
- 2 Koppelingstoets voor het verbinden met een apparaat met Bluetooth
- 3 Indicatie-LED (blauw)
- 4 Aansluiting Bluetooth-antenne (curry)
- 5 Aansluiting GPS-antenne (blauw)
- 6 Aansluiting LTE-antenne (bordeaux)
- 7 Aansluiting diagnose
- 8 Aansluiting voertuig-communicatie

Afb. 54 System Control Unit

Actief gebruik

Het 7"-paneel geeft de volgende gegevens weer:

- 12 V aan/uit
- Indicatie 230 V
- Indicatie waterpomp aan/uit (alleen als 12 V aan)
- Indicatie startaccu
- Weergave woonruimteaccu met lithiumbatt. (optioneel) in %
- Instellingen
- Menubalk

- ▷ Na langere afwezigheid kan het tot 2 minuten duren totdat het 7"-paneel actuele gegevens weergeeft (zie energiespaarmodus).

Noodbedrijf

Als de voertuigfuncties niet meer via het 7"-paneel of de Dethleffs Connect-app kunnen worden aangestuurd, kan het noodbedrijf handmatig worden geactiveerd. In noodbedrijf zijn de volgende functies actief:

- 12-V-voorziening
- Lampen via lichtschakelaar
- Waterpomp

- ▷ Tijdens het noodbedrijf van het voertuig heeft het display van de SCU geen functie. In noodbedrijf kunnen accu- en watervulstanden niet worden opgeroepen.

Voorwaarden voor noodbedrijf:

- Geen externe stroomvoorziening aangesloten
- Motor uitgeschakeld
- Alle waterkranen gesloten

▷ Voor de activering van het noodbedrijf zorgen dat alle waterkranen in het voertuig gesloten zijn.

Als niet alle waterkranen gesloten zijn, kan de pomp leeglopen en water kan ongecontroleerd naar buiten stromen. Er kan materiële schade ontstaan.

Noodbedrijf activeren:

- Toegang krijgen tot het elektroblok.
- Accu-scheidingsschakelaar ("Batterie Ein/Aus" (accu Aan/Uit)) vier keer achter elkaar uit- en weer inschakelen.
- Accu-scheidingsschakelaar in stand "Ein" (Aan) laten staan.

Energiespaarmodus

De SCU wordt na 48 uur automatisch in de energiespaarmodus gezet, als er geen gebruiker is verbonden met de SCU en het voertuig niet is aangesloten aan een externe stroomvoorziening.

De energiespaarmodus wordt bijvoorbeeld door de volgende acties beëindigd, de SCU gaat dan weer terug in de modus "Actief gebruik":

- Aansluiten van het voertuig aan externe stroomvoorziening
- Ontgrendelen/vergrendelen van het voertuig (afhankelijk van het voertuigtype)
- Activeren van de ontsteking van het voertuig
- Aanraken van het display
- De Dethleffs Connect-app starten op een met de SCU verbonden mobiel apparaat

▷ Na langere afwezigheid kan het tot 2 minuten duren totdat het display actuele gegevens weergeeft.

Inbouwplaats

De SCU bevindt zich in de linker bedkast.

9.5 Dethleffs Connect-app

Via de Dethleffs Connect-app kunnen mobiele apparaten met het voertuig worden verbonden.

Voorwaarden voor het verbinden van een mobiel apparaat met de SCU:

- Voltooid installatie van de Dethleffs Connect-app op een mobiel apparaat
- Voertuig-QR-code
- Compatibel, met een SCU uitgerust voertuig

Voor elk met een SCU uitgerust voertuig kan een hoofdgebruiker zich via zijn mobiele apparaat (met behulp van de Dethleffs Connect-app en de voertuig-QR-code) met de SCU verbinden. Deze hoofdgebruiker kan voor verdere mobiele apparaten via de Dethleffs Connect-app gast-toegangen maken en deze daar ook beheren.

- ▷ De Dethleffs Connect-app is gratis verkrijgbaar in de Apple App Store (iOS) en in de Google Play Store (Android).
- ▷ De voertuig-QR-code vindt u in het documentenvak van het voertuig. De voertuig-QR-code zorgvuldig bewaren. Bij verlies van de voertuig-QR-code neemt u contact op met de klantenservice van de fabrikant of met een officiële dealer.

Om een mobiel apparaat met het voertuig te verbinden, volgt u de handleiding van de Dethleffs Connect-app.

9.6 12-V-boordnet

- ▷ Aan de contactdozen van het 12-V-boordnet alleen apparaten met maximaal 10 A aansluiten.
- ▷ Sluit op de USB-aansluitingen alleen apparaten met maximaal 2,5 A aan.

9.6.1 Startaccu

De startaccu dient voor het starten van de motor en voedt de elektrische verbruikers van het basisvoertuig alsmede extra apparaten zoals radio, navigatietoestel of centrale vergrendeling met spanning.

Inbouwplaats In de bestuurderscabine onder de vloermat voor de bestuurdersstoel.

Ontlading In deze sectie vindt u instructies voor de ontlading van de startaccu.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu.
- ▷ Accu tijdig opladen.

De startaccu wordt door ruststroom (stille verbruikers) langdurig diepontladen. Stille verbruikers zijn bijvoorbeeld extra apparaten zoals radio, alarminstallatie, navigatietoestel of centrale vergrendeling. Stille verbruikers ontladen de startaccu, als de voertuigmotor is uitgeschakeld.

Bij lage buitentemperaturen verlaagt de beschikbare capaciteit.

Laden In deze sectie vindt u instructies voor het laden van de startaccu.

- ▶ Accuzuur in de accu is giftig en bijtend. Ieder contact met de huid of de ogen vermijden. Bij contact onmiddellijk grondig spoelen met veel water (huid, ogen, kleding, voorwerpen) en eventueel een arts raadplegen.

- ▷ Maak de accu's nooit los als de motor draait of als de 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ Voor een tijdelijke stilstand de accu volledig opladen.
- ▷ Accukabels niet op de verkeerde polen aansluiten (rode kabel -> pluspool, zwarte kabel -> minpool).
- ▷ Als de startaccu of de woonruimteaccu zijn losgekoppeld, mag u het contact niet gebruiken of de 230-V-voorziening aansluiten. Kortsluitingsgevaar door open kabeleinden!
- ▷ De gebruiksaanwijzingen van het basisvoertuig en het laadapparaat in acht nemen.

Wanneer het voertuig is aangesloten op de 230-V-voorziening, wordt de start-accu door een afzonderlijk geïnstalleerd laadapparaat opgeladen tot 18 A. Het laadapparaat is onder de passagiersstoelconsole geïnstalleerd. Het elektroblok levert ook een kleine laadstroom, die kan bestaan uit de laadeindtrap of de zonnepaneel-regelaar (optionele uitrusting).

Opslag In deze sectie vindt u instructies voor het opslaan van de startaccu.

- Afgeklemde accu koel en droog bewaren.
- Afgeklemde accu elke 4 tot 6 weken 24 tot 48 uur op een laadapparaat aansluiten.

- ▷ Wanneer de accu tijdens stilstand blijft, moet deze mogelijk al na 14 dagen of met nog kortere tussenpozen opnieuw worden geladen.
- ▷ Wanneer een "intelligent" laadapparaat met druppeloplafunctie aanwezig is, het laadapparaat voor de gehele stilstandsperiode op de accu aangesloten en ingeschakeld laten.

9.6.2 Woonruimteaccu

In het voertuig bevindt zich een AGM-batterij met 96 Ah. Als optionele uitrusting kan een HY-Tec-lithiumaccu (LiFePo4) met naar keuze 50 Ah of 150 Ah worden aangesloten.

- ▷ Geen wijzigingen doorvoeren aan de lithiumaccu die in de fabriek is geïnstalleerd.
- ▷ De lithiumaccu niet openen.
- ▷ Aanbevolen bedrijfstemperatuur tussen 15 en 25 °C in acht nemen. Raadpleeg de gebruiksaanwijzing van de fabrikant voor meer informatie over de bedrijfstemperatuur.
- ▷ Het accusysteem elke 6 maanden volledig laden.
- ▷ Het elektroblok tijdens installatie en onderhoud uitschakelen.
- ▷ Wanneer de aanduiding van de accucapaciteit ook na langer opladen de 100 % niet meer bereikt, contact opnemen met de klantenservice.
- ▷ Gebruik voor het laden van de woonruimteaccu alleen het ingebouwde op-laadsysteem. Hiertoe de 230-V-aansluiting (CEE-stekker) van het voertuig op een externe 230-V-voorziening aansluiten.
- ▷ Alleen aan de reis beginnen met een volledig opgeladen woonruimteaccu. Daarom de woonruimteaccu voor het begin van de reis volledig opladen.
- ▷ Tijdens de reis iedere gelegenheid om de woonruimteaccu op te laden benutten.
- ▷ Na de reis de woonruimteaccu volledig opladen.
- ▷ Laad de accu voor een tijdelijke stilstand volledig op.
- ▷ Verzorging en onderhoud van de woonruimteaccu mag uitsluitend door een erkende werkplaats worden uitgevoerd.

Als het voertuig niet op de 230-V-voorziening is aangesloten of als de 230-V-voorziening is uitgeschakeld, voedt de woonruimteaccu de woonruimte met 12 V gelijkspanning. De woonruimteaccu heeft slechts een begrensde energievoorraad. Daarom elektrische verbruikers zoals bijvoorbeeld lampen niet gedurende een langere periode zonder 230-V-voorziening gebruiken.

Inbouwplaats De woonruimteaccu bevindt zich in de linker bedkast en is toegankelijk via een schuifdeur.

Ontlading Door de ruststroom, die sommige elektrische verbruikers permanent verbruiken, wordt de woonruimteaccu ontladen.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu. Dit kan tot vervormingen, hitteontwikkeling en schroeischaade leiden.
- ▷ Accu tijdig opladen.

Ook een vol geladen woonruimteaccu wordt door ruststroom (stille verbruikers) diepontladen.

Bij lage buitentemperaturen verlaagt de beschikbare capaciteit.

De zelfontlading van de accu is eveneens afhankelijk van de temperatuur. Bij 20 tot 25 °C bedraagt het zelfontladingspercentage ca. 3 % van de capaciteit/maand. Bij stijgende temperaturen neemt het zelfontladingspercentage toe: Bij 35 °C bedraagt het zelfontladingspercentage ca. 20 % van de capaciteit/maand.

Een oude accu beschikt niet meer over de volle capaciteit.

Hoe meer elektrische verbruikers ingeschakeld zijn, des te sneller is de energievoorraad van de woonruimteaccu verbruikt.

Laden De woonruimteaccu alleen met het elektroblok laden. Het voertuig daarvoor zo vaak mogelijk op een 230-V-voorziening aansluiten. Voor aansluiting in principe alleen de 230-V-aansluiting op het voertuig (CEE-contactdoos) gebruiken.

- ▷ Gelijktijdig gebruik van het vaste elektriciteitsnet en draaiende motor is niet toegestaan, omdat dit tot verhoogde laadstromen kan leiden. Het accusysteem kan zichzelf ter zelfbescherming uitschakelen. Als een accu is uitgeschakeld, mag u deze alleen door een erkende werkplaats weer laten inschakelen.
- ▷ Na een diepontlading de accu tenminste 48 uur laden.
- ▷ Bij temperaturen onder 0 °C neemt een woonruimteaccu minder stroom op. Bij ca. -20 °C stroomt er geen stroom meer. De woonruimteaccu kan niet meer worden geladen.

Indicatie Spannings- en oplaadgegevens voor het accusysteem worden op een 7"-paneel weergegeven.

9.6.3 Energiebalans van de woonruimteaccu

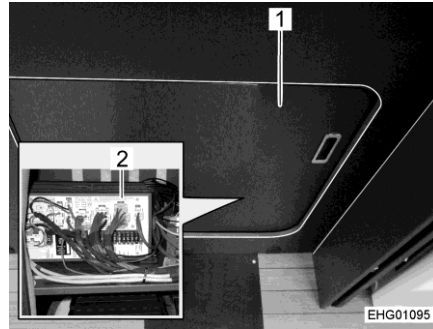
De woonruimteaccu heeft slechts een begrensde energievoorraad. Elektrische verbruikers daarom niet langere tijd zonder 230-V-aansluiting gebruiken.

9.7 Elektroblok (EBL 402)

- ▶ Het apparaat bevat onderdelen die onder 230-V-netspanning staan. Levensgevaar door elektrische schok of brand!
Geen onderhouds- of reparatiewerkzaamheden aan het apparaat uitvoeren. Apparaat bij beschadiging van kabels of de behuizing niet meer gebruiken en losmaken van de netspanning. Zorg dat er geen vloeistoffen in het apparaat terechtkomen.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen wanneer het apparaat stroomloos is.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Zekeringen niet overbruggen of repareren.
- ▶ Het elektroblok is een universeel apparaat en is ontworpen voor een specifieke maximale stroomafgifte, afhankelijk van het stroompad. De werkelijke zekeringwaarde wordt bepaald door de gebruiker en het ontwerp van de kabelboom. Raadpleeg onderstaande tabel "Zekeringen aan het elektroblok" voor deze waarden; vervang deze niet zelf door andere waarden.
- ▶ Onderdelen van het apparaat kunnen tijdens gebruik heet worden. Niet aanraken.
- ▶ Ventilatiesleuven niet afdekken. Gevaar voor oververhitting!
- ▶ Geen hittegevoelige voorwerpen in de buurt van het apparaat bewaren (bijv. temperatuurgevoelige kledingstukken wanneer het apparaat in een kledingkast is ingebouwd).
- ▶ Veiligheidsinstructies en informatie in de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant van het apparaat in acht nemen.

- ▷ Bij diepontlading kan de woonruimteaccu onherstelbaar beschadigd raken. De woonruimteaccu daarom voor en na stilstand volledig opladen.
- ▷ Wanneer de grenswaarde van de 230-V-netspanning wordt overschreden, kunnen het elektroblok, 12-V-verbruikers of aangesloten apparaten beschadigd raken. Let er daarom op dat een generator de netspanningswaarden beslist niet overschrijdt.
- ▷ Voertuig pas dan op een generator aansluiten wanneer de generator stabiel loopt.
- ▷ Elektroblok aan boord van veerboten niet op de netspanning aansluiten. De stroomvoorziening op veerboten garandeert niet altijd een stabiele netspanning.

- 1 Schuifdeur
- 2 Elektroblok

Afb. 56 Inbouwplaats elektroblok
(voorbeeld)

Inbouwplaats Het elektroblok (Afb. 56,2) bevindt zich in de linker bedkast en is toegankelijk via een schuifdeur (Afb. 56,1).

Bediening Het elektroblok wordt via het aangesloten 7"-paneel bediend (uitzondering: accuscheiding bij stilstand, zie hieronder).

Bij normale werking zijn er voor het elektroblok geen bedieningsstappen vereist.

In de volgende gevallen zijn instelwerkzaamheden vereist:

- Tijdens de eerste inbedrijfstelling en na activering van noodbedrijf.
- Als accessoires achteraf worden ingebouwd door een erkende werkplaats.

Gebruik Het elektroblok EBL 402 vormt samen met het besturingsapparaat SCU en de BUS-modules het centrale besturings- en energievoorzieningssysteem voor alle 12-V-verbruikers in de elektrische installatie aan boord van het voertuig.

- Taken**
- Het elektroblok laadt de woonruimteaccu.
 - Het elektroblok bewaakt de spanning van de woonruimteaccu.
 - Het elektroblok voorziet alle BUS-modules en de aangesloten sensoren en verbruikers van stroom.
 - Het elektroblok zorgt via BUS-leidingen voor de communicatie met de BUS-modules, het paneel en het besturingsapparaat SCU.

Het elektroblok werkt alleen in combinatie met een BUS-compatibel paneel (behalve in noodbedrijf, zie sectie 9.4).

De stroom, die op het elektroblok beschikbaar is, is verdeeld in laadstroom en verbruikersstroom. De laadstroom is daarbij altijd slechts het aandeel, dat de verbruikers op dat moment niet nodig hebben. Wanneer de verbruikersstroom hoger is dan de beschikbare stroom, wordt de woonruimteaccu ontladen.

Stilstand Ook wanneer de 12-V-voorziening op het paneel is uitgeschakeld, worden een aantal stroomcircuits van stroom voorzien. Dit zijn alle verbruikers die op 12 V permanent plus zijn aangesloten, zoals:

- Opstap
- Verwarming
- Koelkast
- 12-V-contactdoos
- USB-aansluiting
- Leeslamp

Bij stilstand worden ook deze verbruikers van de accu losgemaakt.

- Buiten bedrijf stellen:
- De 12-V-voorziening op het paneel uitschakelen.
 - Accu-scheidingsschakelaar op het elektroblok EBL 402 in de stand "Aus" (Uit) schuiven.
- Stilstand opheffen:
- Accu-scheidingsschakelaar op het elektroblok EBL 402 in de stand "Ein" (Aan) schuiven.
 - 12-V-voorziening op het paneel inschakelen.

- ▷ Verdere informatie ontlene aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

9.7.1 Accu-scheidingsschakelaar

De accu-scheidingsschakelaar schakelt alle verbruikers van de woonruimte uit, ook stille verbruikers. Daarbij worden alle verbruikers die door het elektroblok van stroom worden voorzien van de woonruimteaccu afgekoppeld. Zelfs verbruikers als opstap, basisverlichting of koelkast werken dan niet meer. Daardoor wordt een langzame ontlading van de woonruimteaccu vermeden als het voertuig gedurende langere tijd niet wordt gebruikt (bijv. tijdelijke stilstand).

- ▷ Als de accu-scheidingsschakelaar is uitgeschakeld, kan de System Control Unit (SCU) nog steeds worden bediend. Voor meer informatie over de SCU, zie sectie 9.4.

Inbouwplaats

De accu-scheidingsschakelaar bevindt zich op het elektroblok.

Wanneer het voertuig via de CEE-contactdoos op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de accu's geladen, ook als de accu-scheidingsschakelaar is uitgeschakeld.

9.7.2 Accubewaking

- ▷ Een ontladen woonruimteaccu zo snel mogelijk weer volledig laden.

De accubewaking in het elektroblok meet de spanning van de woonruimteaccu. Alle 12-V-verbruikers worden uitgeschakeld zodra de accuspanning langer dan 10 s onder 11,0 V of langer dan 1 s onder 10,5 V daalt. Alleen de verbruikers die niet via de 12-V-hoofdschakelaar op het 7"-paneel worden geschakeld, blijven van stroom voorzien.

Als de spanning door overbelasting of een onvoldoende geladen woonruimteaccu zo laag is geworden dat de automatische uitschakeling wordt geactiveerd, moeten niet absoluut noodzakelijke verbruikers worden uitgeschakeld. Onder bepaalde omstandigheden kan de 12-V-voorziening voor korte tijd weer in bedrijf worden genomen. Schakel hiervoor eerst de accu-scheidingsschakelaar op de EBL uit en vervolgens weer in. Schakel vervolgens de 12-V-hoofdschakelaar op het 7"-paneel in.

Als de accuspanning echter onder de 12,0 V blijft, kan de 12-V-voorziening niet opnieuw worden ingeschakeld. Om de accuspanning te verhogen, start u de voertuigmotor en laat u deze enige tijd draaien of sluit u het voertuig aan op het vaste elektriciteitsnet.

9.7.3 Acculading

Wanneer de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu's via een intelligente accubooster opgeladen. De booster regelt de stroomsterkte voor de woonruimteaccu's afhankelijk van de laadtoestand van de startaccu, in de winter mogen bijvoorbeeld bij een koude start de dynamo en de startaccu niet te zwaar worden belast.

Als het voertuig via de CEE-contactdoos op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de woonruimteaccu en de startaccu door twee gescheiden systemen geladen. Dit betekent dat langer radiogebruik mogelijk is. De woonruimteaccu wordt in de basisuitvoering door de laadeindtrap in het elektroblok opgeladen. Vanaf de extra HY-Tec-lithiumaccu (optionele uitrusting) is een extra laadapparaat met maximaal 18 A ingebouwd. Afhankelijk van de actieve verbruikers draagt de maximale laadstroom 36 A.

9.8 230-V-boordnet

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
- ▶ De elektrische installatie van het voertuig elke drie jaar door een geautoriseerde vakman laten controleren. Bij veelvuldig gebruik van het voertuig wordt een jaarlijkse controle aanbevolen.

Het 230-V-boordnet voorziet de volgende apparaten (indien aanwezig) van stroom:

- de contactdozen met randaarde voor apparaten met maximaal 10 A
- het elektroblok
- het extra laadapparaat

De elektrische verbruikers, die op het 12-V-boordnet van de woonruimte aangesloten zijn, worden door de woonruimteaccu van spanning voorzien.

Het voertuig zo vaak mogelijk op een externe 230-V-voorziening aansluiten. De laadmodule in het elektroblok en het extra laadapparaat (optionele uitrusting) laden de woonruimteaccu automatisch op. Bovendien wordt de startaccu met een druppellading geladen.

Afhankelijk van de uitrusting zijn extra apparaten (bijv. elektrische verwarming met verwarmingselement) gezekeerd door een eigen tweepolige beveiligingsautomaat.

9.8.1 230-V-aansluiting (CEE-contactdoos)

- ▷ Overspanning kan de aangesloten apparaten beschadigen. Oorzaken van overspanning kunnen zijn blikseminslag, onregelmatige spanningsbronnen (bijv. benzinegeneratoren) of stroomaansluitingen op veerboten.

Eisen m.b.t. de 230-V-aansluiting

- De aansluitkabel, de stekkerverbindingen aan de voorzieningsplaats en de stekkerverbinding aan het voertuig moeten voldoen aan IEC 60309. De in de handel gebruikelijke benaming voor de stekkerverbindingen is "CEE blauw".
- Snoer met rubber mantel H07RN-F met een leidingsdiameter van tenminste 2,5 mm² en een lengte van maximaal 25 m gebruiken.
- Stekkerverbindingen met randaarde (Schuko) zijn niet toegestaan. Het tussenschakelen van CEE/randaarde-adapters is eveneens niet toegestaan.

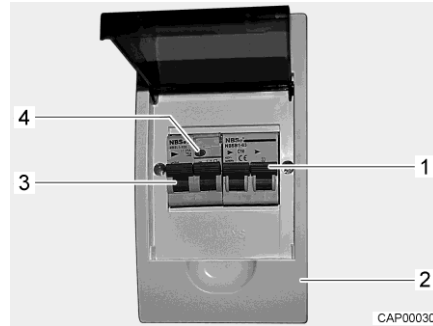
9.8.2 230-V-voorziening aansluiten

- ▶ De externe 230-V-voorziening moet beveiligd zijn met een aardlekschakelaar (FI-schakelaar, 30 mA).
- ▶ De kabel moet volledig van de kabelhaspel afgewikkeld zijn om oververhitting te voorkomen.
- ▶ Bij twijfel of indien de 230-V-voorziening niet beschikbaar of defect is, contact opnemen met de gebruiker van de voorzieningsinstallatie.

- ▷ De 230-V-aansluiting is in het voertuig met een FI-schakelaar uitgerust.
- ▷ Voor de aansluitpunten op campings (campingverdelers) zijn FI-schakelaars (30 mA) voorgeschreven.

Het voertuig kan op een externe 230-V-voorziening worden aangesloten. Voor de aansluiting in principe alleen de 230-V-aansluiting op het voertuig gebruiken (CEE-contactdoos).

- 1 Beveiligingsautomaat
- 2 Zekeringenkast
- 3 Aardlekschakelaar
- 4 Testknop

Afb. 57 Beveiligingsautomaat en FI-schakelaar (230-V-zekeringenkast)

Afb. 58 230-V-aansluiting op het voertuig (CEE-contactdoos)

Voertuig aansluiten:

- Controleren of het stroomvoorzieningsapparaat met betrekking tot de aansluiting, spanning, frequentie en stroom geschikt is.
- Controleren of de kabels en aansluitingen geschikt zijn.
- Stekkerverbindingen en kabels op zichtbare beschadigingen controleren.
- De beveiligingsautomaat (Afb. 57,1) in de zekeringenkast (Afb. 57,2) uitschakelen.
- Afdekking van de 230-V-aansluiting op het voertuig openen (Afb. 58) en stekkerverbinding aansluiten. Controleren of de vergrendelnok van de veergespannen klapdeksel vergrendeld is.
- Stekker van de aansluitkabel in de contactdoos van de campingverdeler steken. Controleren of de vergrendelnok van het veergespannen klapdeksel ook hier vergrendeld is.
- De beveiligingsautomaat in de zekeringenkast inschakelen.

Aardlekschakelaar controleren:

- Als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, de testknop (Afb. 57,4) van de FI-schakelaar (Afb. 57,3) in de zekeringenkast (Afb. 57,2) indrukken. De FI-schakelaar moet activeren.
- De FI-schakelaar (Afb. 57,3) weer inschakelen.

Verbinding loskoppelen:

- De beveiligingsautomaat (Afb. 57,1) in de zekeringenkast (Afb. 57,2) uitschakelen.
- De vergrendelnok aan de campingverdeler losmaken en de stekker van de aansluitkabel uit de contactdoos trekken.
- De vergrendelnok aan het voertuig losmaken, de stekkerverbinding lostrekken en de afdekking van de 230-V-aansluiting sluiten.

9 Elektrische installatie

9.9 Zekeringen

- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen als de stroomvoorziening is uitgeschakeld.
- ▶ Vastgeschroefde zekeringen mogen niet zelf worden vervangen. Neem voor het wijzigen contact op met een erkende werkplaats.
- ▶ Zekeringen nooit overbruggen of repareren.
- ▶ Defecte zekeringen altijd vervangen door een nieuwe zekering met dezelfde zekeringswaarden.

9.9.1 Zekeringen 12 V

De verbruikers die in de woonruimte op de 12-V-voorziening zijn aangesloten, zijn beveiligd door aparte zekeringen. De zekeringen zijn op verschillende inbouwplaatsen in het voertuig toegankelijk.

Om de zekeringen te vervangen werking, waarde en kleur van de betreffende zekeringen ontlenen aan de navolgende gegevens. Bij vervangen van de zekeringen uitsluitend platte zekeringen met de waarden gebruiken die hierna staan vermeld.

Enkele signalen zijn door zogenaamde polyswitch-zekeringen beveiligd. Polyswitch is een interne, zelfherstellende zekering. Nadat de overbelasting of kortsluiting is opgeheven, wordt de bedrijfsstroom automatisch weer vrijgegeven. Dit kan enkele seconden duren (afkoelfase).

Zekeringen bij de startaccu

De zekeringen bevinden zich onder de bestuurdersstoel bij de startaccu. Voor toegang tot de zekeringen moet de bestuurdersstoel naar achteren worden geschoven.

Aantal	Functie	Waarde
1	Spanningssensor booster	2 A
1	Aansluiting EBL	15 A
1	Aansluiting booster	50 A
1	Leegmaken van afvalwatertank	1 A

Zekeringen bij de woonruimteaccu

De zekeringen bevinden zich in de linker bedkast bij de woonruimteaccu en zijn toegankelijk via een schuifdeur.

Aantal	Functie	Waarde
1	Compressorkoelkast	20 A
1	Spanningssensor	2 A
1	Tweede spanningssensor (alleen bij twee batterijen)	2 A
1	HY-Tec-lithiumaccu (optionele uitrusting)	30 A
1	HY-Tec-lithiumaccu (optionele uitrusting)	30 A
1	HY-Tec-lithiumaccu (optionele uitrusting)	30 A
1	EBL voor woonruimteaccu	50 A

Zekeringen onder de zitgroep

De zekeringen bevinden zich onder de zitgroep en zijn toegankelijk via een inspectieklepje (onder het zitkussen).

Aantal	Functie	Waarde
1	Bedieningspaneel CP plus voor Truma Combi D	2 A
1	DuoControl (optionele uitrusting)	2 A

Zekeringen onder de bekleding van de A-kolom

Aantal	Functie	Waarde
1	P+-uitschakeling van de componenten	2 A Kl. 30
1	P+-uitschakeling van de componenten	2 A Kl. 15
1	Zoemer opstap	2 A

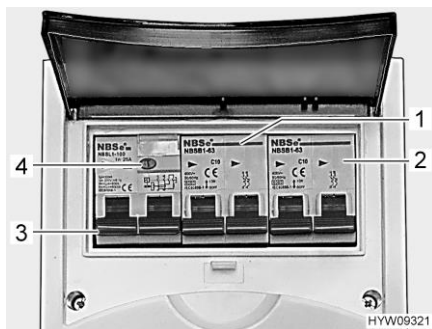
Zekeringen aan het elektroblok

Op het elektroblok bevinden zich meerdere zekeringen. De zekeringen zijn duidelijk gekenmerkt door hun kleur en de aanduiding van de functie en waarde. De zekeringen bevinden zich in de linker bedkast en zijn toegankelijk via een schuifdeur.

9

Elektrische installatie**9.9.2 Zekering 230 V**

- ▷ Echter, de aardlekschakelaar (FI) bij elke aansluiting aan de 230-V-voorziening minstens elke 6 maanden controleren.

- 1 Beveiligingsautomaat
- 2 Extra beveiligingsautomaat
- 3 FI-schakelaar
- 4 Testknop

Afb. 59 Beveiligingsautomaat en aardlekschakelaar (FI) (230-V-zekeringenkast)

Een aardlekschakelaar (FI-schakelaar) (Afb. 59,3) in de zekeringenkast beveiligt het volledige voertuig tegen lekstroom (30 mA).

De nageschakelde beveiligingsautomaat (10 A) (Afb. 59,1) beveiligt de 230-V-contactdoos, het elektroblok en het extra laadapparaat.

Bij voertuigen met een optionele uitrusting (bijvoorbeeld elektrische verwarming met verwarmingselement) beveiligt een extra beveiligingsautomaat (16 A) (Afb. 59,2) het apparaat.

Aardlekschakelaar controleren:

- Als het voertuig aan de 230-V-voorziening is aangesloten, testknop (Afb. 59,4) indrukken. Dit moet de aardlekschakelaar (FI) activeren.

Inbouwplaats

De 230-V-zekeringenkast bevindt zich in de linker bedkast en is toegankelijk via een schuifdeur.

10 Inbouwapparatuur

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de inbouwapparatuur van het voertuig. De instructies hebben alleen betrekking op de bediening van de inbouwapparatuur.

Verdere informatie over de inbouwapparatuur kunt u in de gebruiksaanwijzingen van de inbouwapparatuur vinden, die apart bij het voertuig zijn meegeleverd.

10.1 Algemeen

▷ Uit veiligheidsoverwegingen moeten reserveonderdelen voor verwarmingsapparaten beantwoorden aan de opgaves van de producent en door hem als reserveonderdeel zijn toegelaten. Deze reserveonderdelen mogen alleen door de producent van het apparaat of een erkende werkplaats worden ingebouwd.

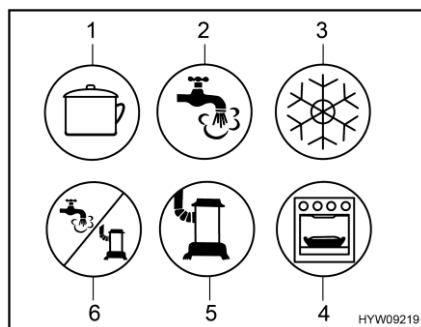

▷ Nadere informatie kan worden ontleend aan de aparte gebruiksaanwijzing van het betreffende inbouwapparaat.

In het voertuig zijn al naargelang uitvoering de inbouwapparaten verwarming, boiler, kookplaat en koelkast ingebouwd.

In deze gebruiksaanwijzing worden alleen de bediening en de bijzonderheden van de inbouwapparatuur beschreven.

Voor ingebruikname van een op gas werkend inbouwapparaat de hoofdafsluitkraan op de gasfles en de desbetreffende gasafsluitkraan openen.

- 1 Kookplaat
- 2 Warmwater
- 3 Koelkast
- 4 Bakoven/grill
- 5 Verwarming
- 6 Warmwater/verwarming

Afb. 60 Mogelijke symbolen van de gasafsluitkranen

10 Inbouwapparatuur

10.2 Verwarming en boiler (dieselgebruik)

De verwarming kan gebruikt worden om zowel het interieur van het voertuig te verwarmen (door verwarming van de lucht in de ruimte), als het warmwater (boilerfunctie). De volgende instructies gelden ook wanneer de verwarming alleen als boiler wordt gebruikt.

Voor dieselgebruik is diesel conform DIN EN 590 vereist. Er mag geen biodiesel worden gebruikt.

- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage de verwarming nooit in dieselgebruik laten werken. Explosiegevaar!
- ▶ In gesloten ruimtes (bijv. garages) de verwarming nooit in dieselgebruik laten werken. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasafvoerschouwsteen niet afsluiten of dichtbouwen.
- ▶ De ruimte achter de verwarming niet als opbergruimte gebruiken.
- ▶ Het water in de boiler kan tot 40 °C of 60 °C worden verwarmd. Gevaar voor brandwonden!

- ▷ Boiler nooit aanzetten zonder waterinhoud.
- ▷ Boiler bij vorstgevaar leegmaken, als de boiler niet in gebruik is.
- ▷ Boiler uitsluitend met maximale temperatuurinstelling gebruiken als er veel warm water nodig is. Hierdoor wordt de boiler beschermd tegen verkalking.
- ▷ Het gewicht van het water in de boiler telt niet bij de feitelijk gewogen massa. Als de boiler voor het begin van de rit niet wordt leeggemaakt, moet het gewicht van het water bij de persoonlijke lading worden opgeteld.

- ▷ Het water uit de boiler niet als drinkwater gebruiken.
- ▷ Wanneer de stroomvoorziening naar de verwarming is onderbroken, moet de tijd opnieuw worden ingevoerd.

Eerste ingebruikname

Bij de eerste ingebruikname van de verwarming treedt er kortstondig een lichte rook- en geurhinder op. Onmiddellijk de verwarming met de bedieningsschakelaar op de hoogste stand zetten. Ramen en deuren openen en goed ventileren. Rook en geur verdwijnen na korte tijd vanzelf.

10 Inbouwapparatuur

10.2.1 Juist verwarmen

- ▷ De luchtuitstroomopeningen moeten altijd vrij blijven en mogen niet worden geblokkeerd resp. verstopt raken om een vrije luchtstroom mogelijk te maken en warmteophoping te voorkomen.
- ▷ Voorwerpen die voor de luchtuitstroomopeningen staan, kunnen door de warmteophoping beschadigd raken.
- ▷ Als de luchtstroom voortdurend geblokkeerd is, kan de warmteophoping schade aan het voertuig veroorzaken.

Afb. 61 Luchtuitstroomopening (heteluchtverwarming)

Verdeling van de hete lucht

In het voertuig zijn meerdere luchtuitstroomopeningen (Afb. 61) geïnstalleerd, de warme lucht afkomstig van de opbouwverwarming naar de woonruimte leiden. Draai de luchtuitstroomopeningen zo dat de warme lucht daar naar buiten gaat, waar deze gewenst is.

Als de luchtuitstroomopeningen van het voertuig op het dashboard tijdens het verwarmen open staan, kan de verwarmingslucht circuleren en ontsnappen. Om dit te vermijden de luchtuitstroomopeningen op het dashboard sluiten en de luchtverdeling van het basisvoertuig op circulatielucht zetten.

Instelling van de luchtuitstroomopeningen

- Helemaal geopend: volle warme luchtstroom
- Half of slechts gedeeltelijk geopend: verminderde warme luchtstroom

Als alle luchtuitstroomopeningen volledig zijn geopend, dan komt er bij elke opening minder warme lucht naar buiten. Zijn er echter slechts enige luchtuitstroomopeningen geopend, dan stroomt uit elke opening meer warme lucht.

10 Inbouwapparatuur

10.2.2 Heteluchtverwarming en boiler Truma Combi D met digitaal bedieningspaneel CP plus

- ▶ Bij lekken in de verwarming of uitlaatgasafvoer bestaat gevaar op vergiftiging! Als er een lek wordt gevonden: Diesel-heteluchtverwarming uitschakelen. Ramen en deuren openen. Installatie door een geautoriseerd servicepunt laten controleren.
- ▶ Veiligheidsbepalingen en veiligheidsinstructies van de fabrikant in acht nemen, zie afzonderlijke gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

- ▷ Als de verwarming bij vorstgevaar niet wordt gebruikt, de boiler leegmaken.
- ▷ De circulatieluchtventilator schakelt automatisch in, als de heteluchtverwarming in gebruik wordt genomen, en blijft continu in bedrijf. Daardoor wordt de woonruimteaccu extreem belast, als het voertuig niet op een externe 230-V-voorziening is aangesloten. Houdt er rekening mee, dat de woonruimteaccu maar een beperkte energievoorraad heeft.

- ▷ De heteluchtverwarming kan ook worden gebruikt wanneer de boiler leeg is.
- ▷ Wanneer de stroomvoorziening naar de verwarming is onderbroken, moet de tijd opnieuw worden ingevoerd.

Maximale verwarmingscapaciteit

Dieselgebruik	Elektragebruik *	Gemengd gebruik (diesel- en elektragebruik) *
6000 W	1800 W	6900 W

* (optioneel voor Truma DE)

Bedieningspaneel

Het bedieningspaneel bestaat uit twee gedeeltes:

- Display
- Bedieningstoetsen

- 1 Display
- 2 Draai-/druknop
- 3 Toets terug

Afb. 62 Bedieningspaneel (heteluchtverwarming en boiler)

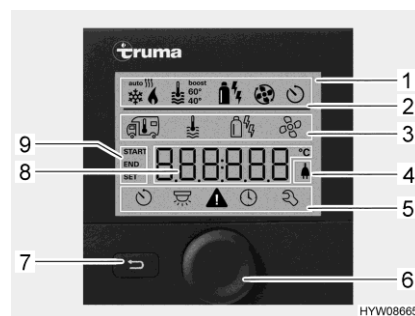
Inbouwplaats

Het bedieningspaneel bevindt zich in de kast onder de zitgroep.

Bedieningstoetsen

De bedieningstoetsen hebben de volgende functies:

Toets	Bediening	Functie
Draai-/drukknop (Afb. 62,2)	Naar rechts draaien	Menu wordt van links naar rechts doorlopen
		Waarden worden verhoogd
	Naar links draaien	Menu wordt van rechts naar links doorlopen
		Waarden worden verlaagd
Aantippen		Geselecteerde waarde wordt opgeslagen
		Menupunt wordt geselecteerd voor het wijzigen van waarden (gekozen menupunt knippert)
Toets terug (Afb. 62,3)	Indrukken (3 seconden)	Inschakelen of uitschakelen
	Indrukken	Uit een menupunt terugspringen, zonder waarden op te slaan

Afb. 63 Bedieningspaneel met displays

- 1 Indicatie
- 2 Statusregel
- 3 Bovenste menuregel
- 4 Aanduiding netspanning 230 V (optioneel)
- 5 Onderste menuregel
- 6 Draai-/drukknop
- 7 Toets terug
- 8 Weergavebereik instellingen en waarden
- 9 Aanduiding tijdschakelklok

Display

Het display bestaat uit vier gedeeltes:

- Statusregel (Afb. 63,2)
- Bovenste menuregel (Afb. 63,3)
- Weergavebereik (Afb. 63,8)
- Onderste menuregel (Afb. 63,5)

- ▷ Om een storing te voorkomen, mag u de verwarming niet tegelijkertijd op het 7"-paneel of in de Dethleffs Connect-app en op het bedieningspaneel (Afb. 62 en Afb. 63) bedienen.
- ▷ Voordat de verwarming op het bedieningspaneel wordt geregeld, verlaat u het betreffende menu in het 7"-paneel of schakelt u het 7"-paneel uit.

Bedieningspaneel in-/uitschakelen

Na het inschakelen worden de laatst ingestelde waarden/werkingsparameters geactiveerd.

Als er geen toets wordt ingedrukt, schakelt het bedieningspaneel na enkele minuten over naar een stand-bymodus.

Wanneer de tijd is ingesteld, schakelt de weergave op het display in de stand-bymodus tussen tijd en ingestelde ruimtetemperatuur.

Na het uitschakelen kan de weergave op het bedieningspaneel vanwege het nalopen van de verwarming nog enkele minuten actief zijn.

10 Inbouwapparatuur

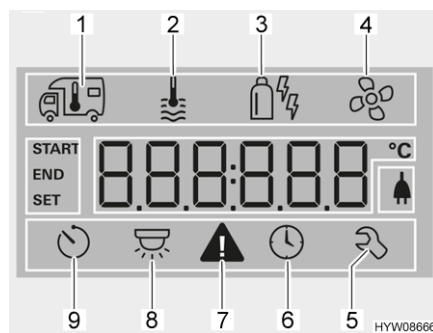
- Draai-/drukknop (Afb. 63,6) ca. 3 seconden lang indrukken. De beide menu-regels (Afb. 63,3 en Afb. 63,5) worden weergegeven. Het eerste symbool knippert.

- ▷ Het bedieningspaneel in-/uitschakelen betekent eigenlijk schakelen tussen stand-bymodus en instelmodus. In de stand-bymodus worden de ingestelde ruimtetemperatuur en de tijd afwisselend weergegeven.

Instellingen uitvoeren:

- Draai-/drukknop (Afb. 63,6) draaien tot het gewenste menusymbool knippert.
- Draai-/drukknop indrukken.
- Draai-/drukknop draaien tot de gewenste waarde wordt weergegeven.
- Draai-/drukknop indrukken om de ingestelde waarde op te slaan. Als de oorspronkelijk ingestelde waarde toch niet gewijzigd moet worden: Toets terug (Afb. 63,7) indrukken.

- 1 Verwarming
- 2 Warmwater
- 3 Gebruikswijze
- 4 Ventilator
- 5 Servicemenu
- 6 Tijd instellen
- 7 Waarschuwingssymbool
- 8 Verlichting (hier niet gebruikt)
- 9 Tijdschakelklok

Afb. 64 Display (bedieningspaneel)

Verwarming inschakelen:

- Draai-/drukknop (Afb. 63,6) draaien tot menusymbool Verwarming (Afb. 64,1) knippert.
- Draai-/drukknop indrukken.
- Draai-/drukknop draaien tot de gewenste waarde wordt weergegeven.
- Draai-/drukknop indrukken om de ingestelde waarde op te slaan. Het symbool in de statusregel (Afb. 63,2) knippert tot de ingestelde ruimtetemperatuur is bereikt. Als de oorspronkelijk ingestelde waarde toch niet gewijzigd moet worden: Toets terug (Afb. 63,7) indrukken.

Verwarming uitschakelen:

- Temperatuurwaarde terugdraaien tot OFF wordt weergegeven. Draai-/drukknop indrukken om op te slaan.

- ▷ De gewenste ruimtetemperatuur kan ook in de stand-bymodus worden gewijzigd door de draai-/drukknop te verdraaien.

Warmwatervoorziening inschakelen:

- Draai-/drukknop (Afb. 63,6) draaien tot menusymbool Warmwater (Afb. 64,2) knippert.
- Draai-/drukknop indrukken.

Warmwatervoorziening
uitschakelen:

- Draai-/drukknop draaien tot de gewenste waarde wordt weergegeven:
 - OFF: Warmwatervoorziening is uitgeschakeld.
 - 40°: Warm water wordt tot 40 °C verhit.
 - 60°: Warm water wordt tot 60 °C verhit.
 - BOOST: Snelle verwarming van warm water (boilerprioriteit) voor max. 40 minuten. Vervolgens wordt de watertemperatuur voor twee verwarmingscycli op de hogere stand (ongeveer 62 °C) gehouden.
- Draai-/drukknop indrukken om de ingestelde waarde op te slaan. Het symbool in de statusregel (Afb. 63,2) knippert tot de ingestelde warmwatertemperatuur is bereikt. Als de oorspronkelijk ingestelde waarde toch niet gewijzigd moet worden: Toets terug (Afb. 63,7) indrukken.
- Draai-/drukknop draaien tot OFF wordt weergegeven. Draai-/drukknop indrukken om op te slaan.

Veiligheids-/aftapventiel

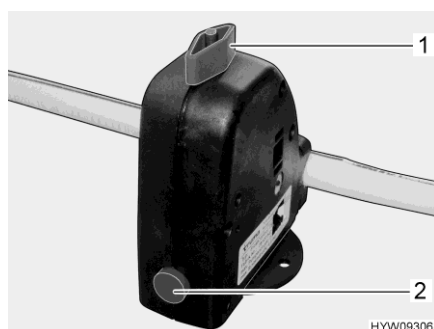
De boiler is uitgerust met een veiligheids-/aftapventiel (Afb. 65). Het veiligheids-/aftapventiel voorkomt, dat het water in de boiler bevriest als bij vorst de verwarming niet is ingeschakeld.

- ▷ Veiligheids-/aftapventiel openen en de boiler leegmaken, als het voertuig langere tijd niet wordt gebruikt.
- ▷ Bij temperaturen onder 3 °C gaat het veiligheids-/aftapventiel automatisch open. Pas wanneer de temperatuur bij het veiligheids-/aftapventiel boven 7 °C ligt, kan het veiligheids-/aftapventiel weer afgesloten worden.
- ▷ De waterpomp en de waterarmaturen zijn niet tegen vorst beschermd door het veiligheids-/aftapventiel.

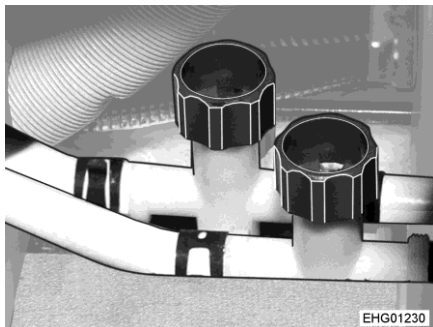

- ▷ De aftapaansluiting van het veiligheids-/aftapventiel moet altijd vrij van verontreinigingen (bijv. bladeren, ijs) zijn.

- 1 Draaiknop
- 2 Drukknop

Afb. 65 Veiligheids-/aftapventiel
(boiler)

Afb. 66 Aftapkranen (waterleiding warm water en koud water)

Inbouwplaats

Het veiligheids-/aftapventiel (Afb. 65) bevindt zich in het kleine bodemvak voor de zitbank. De aftapkranen (waterleiding warm water en koud water) (Afb. 66) bevinden zich in een klein vak rechts onder naast de keukenonderkast en zijn toegankelijk via een verwijderbare klep.

Boiler vullen/leegmaken

De boiler wordt uit de watertank van water voorzien.

Als het voertuig op een centrale watervoorziening is aangesloten, moet een drukregelaar worden gebruikt. In de boiler mag geen druk hoger dan 2,8 bar optreden.

Boiler met water vullen:

- 12-V-voorziening op het paneel inschakelen.
- Veiligheids-/aftapventiel sluiten. Hiervoor de draaiknop (Afb. 65,1) dwars ten opzichte van het veiligheids-/aftapventiel draaien en de drukknop (Afb. 65,2) indrukken.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbellen uit de waterkranen stroomt. Alleen zo is gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Alle waterkranen sluiten.

Boiler leegmaken:

- Warmwatervoorziening uitschakelen.
- Het veiligheids-/aftapventiel openen. Hiervoor de draaiknop (Afb. 65,1) parallel ten opzichte van het veiligheids-/aftapventiel draaien. De drukknop (Afb. 65,2) springt naar buiten. De boiler wordt via het veiligheids-/aftapventiel naar buiten toe afgetapt.
- Controleren, of het water uit de boiler volledig wegloopt (ca. 10 liter).
- Aftapkranen sluiten. Hiervoor de kap van de aftapkraan (Afb. 66) met de klok mee draaien.

Gebruikswijzen

De warmwaterverwarming met de boiler kan al naargelang de uitvoering met verschillende energiebronnen worden gebruikt.

Gebruikswijze instellen:

- Draai-/drukknop (Afb. 63,6) draaien tot menusymbool Gebruikswijze (Afb. 64,3) knippert.
- Draai-/drukknop indrukken.

- Draai-/drukknop draaien tot de gewenste gebruikswijze wordt weergegeven:

- Dieselgebruik
- Elektragebruik, capaciteitsstand 1 (900 W) *
- Elektragebruik, capaciteitsstand 2 (1800 W) *
- Dieselgebruik en elektragebruik, capaciteitsstand 1 (900 W) *
- Dieselgebruik en elektragebruik, capaciteitsstand 2 (1800 W) *

* (optioneel bij Truma DE)

- Draai-/drukknop indrukken om de ingestelde gebruikswijze op te slaan. Als de oorspronkelijk instelling toch niet gewijzigd moet worden: Toets terug (Afb. 63,7) indrukken.

- ▷ Het 230-V-elektragebruik is alleen mogelijk, als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ Bij capaciteitsstand 1 (900 W) bedraagt de stroomopname 3,9 A. Bij capaciteitsstand 2 (1800 W) bedraagt de stroomopname 7,8 A.

Ventilator instellen:

- Draai-/drukknop (Afb. 63,6) draaien tot menusymbool Ventilator (Afb. 64,4) knippert.
- Draai-/drukknop indrukken.
- Draai-/drukknop draaien tot de gewenste waarde wordt weergegeven:
 - OFF: Ventilator is uitgeschakeld
 - VENT: Circulatielucht
 - ECO: Lage ventilatorstand
 - HIGH: Hoge ventilatorstand
 - BOOST: Snelle ruimteverwarming. Boost is beschikbaar wanneer de actuele ruimtetemperatuur ten minste 10 °C onder de geselecteerde ruimtetemperatuur ligt.
- Draai-/drukknop indrukken om de ingestelde waarde op te slaan. Als de oorspronkelijk ingestelde waarde toch niet gewijzigd moet worden: Toets terug (Afb. 63,7) indrukken.

Tijdschakelklok instellen:

- Draai-/drukknop (Afb. 63,6) draaien tot menusymbool Tijdschakelklok (Afb. 64,9) knippert.
- Draai-/drukknop indrukken. De begintijd wordt weergegeven, de weergave van de uren knippert.
- Draai-/drukknop draaien tot het uur van de gewenste begintijd wordt weergegeven.
- Draai-/drukknop indrukken. De weergave van de minuten knippert.
- Draai-/drukknop draaien tot de minuten van de gewenste begintijd worden weergegeven.
- Draai-/drukknop indrukken.
- Op dezelfde manier achterelkaar de uitschakeltijd, de gewenste ruimtetemperatuur, warmwaterstand en ventilatorstand instellen.
- Draai-/drukknop indrukken. De tijdschakelklok is geactiveerd. Het symbool Tijdschakelklok (Afb. 64,9) knippert wanneer de tijdschakelklok geprogrammeerd en actief is.

10 Inbouwapparatuur

- ▷ Het servicemenu bevat elementen die meestal slechts één keer moeten worden ingesteld (taal, helderheid van achtergrond, kalibratie), en informatie voor servicepunten (versienummers).

Storingsindicatie

Bij een waarschuwing knippert het waarschuwingssymbool (Afb. 64,7). De verwarming blijft werken. Wanneer het slechts een tijdelijke storing betreft, gaat het waarschuwingssymbool vanzelf uit.

Bij een storing geeft het bedieningspaneel onmiddellijk de foutcode van de storing aan. De verwarming wordt uitgeschakeld. Draai-/druknop indrukken om de verwarming opnieuw aan te zetten.

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

10.2.3 Digitale besturing van Truma-apparaten

Truma-apparaten kunnen via het 7"-paneel of via de Dethleffs Connect-app worden bestuurd.

- ▷ Om een storing te voorkomen, apparaten niet tegelijkertijd op het 7"-paneel of in de Dethleffs Connect-app en op het bedieningspaneel bedienen.
- ▷ Voordat een apparaat via het bedieningspaneel wordt bediend, verlaat u het betreffende menu in het 7"-paneel of schakelt u het 7"-paneel uit.

Meer informatie:

- Sectie 9.3
- Sectie 9.4
- Sectie 9.5

10.2.4 Wandschoorsteen

Verse lucht en afvoergassen van de verwarmingsinstallatie worden door een tweekamer-wandschoorsteen geleid.

- ▷ Stel het voertuig zodanig af, dat de wandschoorsteen voldoende verse lucht krijgt.
- ▷ De wandschoorsteen moet altijd vrij zijn. Wandschoorsteen niet afdekken.
- ▷ Bij kamperen in de winter (wintercamping) de wandschoorsteen vrijhouden van sneeuw en ijs.
- ▷ Al naar gelang het weer de wandschoorsteen regelmatig controleren (sneeuw, bladeren, vuil, etc.). Indien nodig, de wandschoorsteen reinigen.
- ▷ Bij het wassen van het voertuig de waterstraal niet direct op de wandschoorsteen richten.
- ▷ Indien dit niet in acht genomen wordt, kan geen foutloze werking van de verwarming gegarandeerd worden.

10 Inbouwapparatuur

Afb. 67 Wandschoorsteen (heteluchtverwarming) (voorbeeld)

De wandschoorsteen is aan de linkerzijwand aangebracht.

10.3 Klimaatregeling Truma Aventa

- ▷ Het koelcircuit mag alleen door de fabrikant of een geautoriseerde werkplaats worden geopend.
- ▷ De luchtinlaten en luchtuitlaten niet blokkeren.
- ▷ Geen dalende of stijgende hellingen van meer dan 8 % nemen wanneer de klimaatregeling aanstaat. De compressor kan anders beschadigd raken.
- ▷ Apparaat niet langere tijd voor koeling gebruiken wanneer het voertuig scheef staat. Hierdoor kan condenswater in het interieur komen.

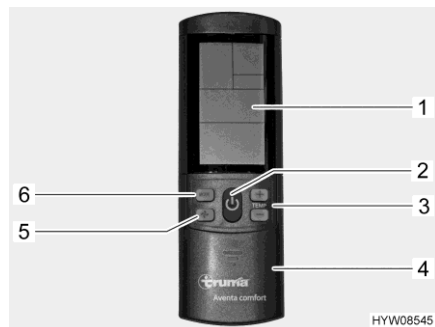
- ▷ De klimaatregeling is alleen actief, als het voertuig op een 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ De externe 230-V-voeding moet met minstens 4 A (Aventa compact) resp. 6 A (Aventa compact plus) beveiligd zijn. Anders is een reglementair gebruik van de klimaatregeling niet mogelijk.
- ▷ De afstandsbediening bij gebruik altijd op de infraroodontvanger richten.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

Gebruikswijzen De klimaatregeling heeft de volgende gebruikswijzen:

- Automatisch
- Koeling
- Circulatielucht

Afstandsbediening Alle functies van de klimaatregeling zijn via de afstandsbediening toegankelijk.

10 Inbouwapparatuur

- 1 Display
- 2 Toets Aan/Uit
- 3 Toetsen "+" en "-" voor temperatuur
- 4 Schuifklep voor veld met insteltoetsen
- 5 Keuzetoets ventilatorstand (drie standen)
- 6 Keuzetoets gebruikswijze

Afb. 68 Afstandsbediening (klimaatregeling)

Automatisch gebruik

Bij het automatische gebruik hoeft slechts de gewenste temperatuur worden ingesteld.

Afhankelijk van de ruimtetemperatuur kiest de klimaatregeling automatisch de ventilatorstand.

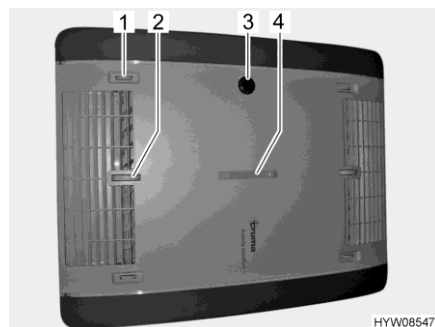
Inschakelen: ■ Toets Aan/Uit (Afb. 68,2) indrukken. De laatst gekozen instellingen worden gebruikt.

▷ Na inschakeling loopt de circulatieluchtventilator. De compressor wordt na uiterlijk 3 minuten ingeschakeld. De blauwe LED knippert.

■ Met de toetsen "+" en "-" (Afb. 68,3) de gewenste temperatuur instellen.

Uitschakelen: ■ Toets Aan/Uit (Afb. 68,2) indrukken. De verlichting kan nog steeds bediend worden.

- 1 Luchtverdeling rechts/links
- 2 Luchtverdeling plafond/vloer
- 3 IR-ontvanger, functieweergave, handmatig in/uit
- 4 Luchtverdeling voor/achter

Afb. 69 Functieweergave en luchtverdeling (klimaatregeling)

10.3.1 Bediening en weergave op het apparaat

Bepaalde functies kunnen direct via het apparaat worden bediend.

Luchtverdeling instellen: ■ Draaiknop en schuifregelaar voor traploze luchtverdeling naar wens instellen.

Handmatig in-/uitschakelen: ■ De microknop indrukken (bijv. met een balpen, wanneer afstandsbediening niet binnen handbereik is).

Functieweergave

Toestand LED	Betekenis
Blauwe LED knippert	Compressor start (koeling)
Blauwe LED brandt	Koelbedrijf
Rode LED knippert	Gegevens worden overgedragen
Rode LED brandt	Storing
Beide LED's branden	Spanningsvoorziening onvoldoende, compressor wordt uitgeschakeld

Handmatige modus

In de handmatige modus kunnen koeling en circulatielucht apart worden ingesteld via de afstandsbediening.

Koeling inschakelen: ■ Toets Aan/Uit (Afb. 68,2) indrukken.
 ■ Keuzetoets gebruikswijze (Afb. 68,6) indrukken tot het koelsymbool op het display (Afb. 68,1) verschijnt.
 ■ Met de toetsen "+" en "-" (Afb. 68,3) de gewenste temperatuur instellen.
 ■ Met de keuzetoets "❄" (Afb. 68,5) de gewenste temperatuur instellen.

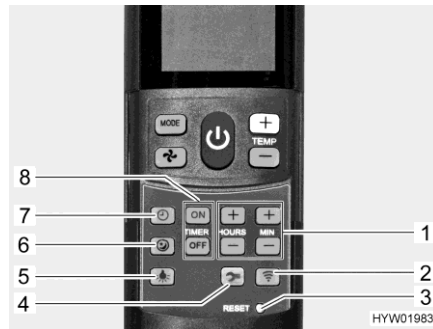
Wanneer de ruimtetemperatuur die op de afstandsbediening is ingesteld, is bereikt, wordt de compressor uitgeschakeld. De blauwe LED op de IR-ontvanger gaat uit. De circulatieluchtventilator blijft werken.

Wanneer de ruimtetemperatuur hoger wordt dan de ingestelde temperatuur, schakelt het apparaat automatisch over op koeling.

Circulatielucht inschakelen: ■ Toets Aan/Uit (Afb. 68,2) indrukken.
 ■ Keuzetoets gebruikswijze (Afb. 68,6) indrukken tot het circulatieluchtsymbool op het display (Afb. 68,1) verschijnt.
 ■ Met de toetsen "+" en "-" (Afb. 68,3) de gewenste temperatuur instellen.
 ■ Met de keuzetoets "🌀" (Afb. 68,5) de gewenste temperatuur instellen.

Wanneer circulatielucht is ingeschakeld wordt de binnenlucht gerecirculeerd en door een filterpaneel gereinigd. Op de IR-ontvanger lichten geen LED's op.

10 Inbouwapparatuur

Afb. 70 Afstandsbediening met insteltoetsen (klimaatregeling)

- 1 Toetsen voor het instellen van de tijd en de timer
- 2 Toets verzenden (gegevensoverdracht opnieuw uitvoeren)
- 3 Microknop "RESET" (fabrieksinstellingen herstellen)
- 4 Toets Set-up voor ingebruikname
- 5 Toets licht (voor bediening van verlichting)
- 6 Toets stille werking (voor stille koeling)
- 7 Toets tijd (voor instellen van de tijd)
- 8 Toetsen "TIMER" om de tijd voor in-/uitschakelen vooraf te selecteren

Stille werking inschakelen:

- Toets stille werking (Afb. 70,6) indrukken. Wanneer de ventilator koelt, loopt deze op een lager toerental en daarom bijzonder stil.

Tijd instellen:

- Toets tijd (Afb. 70,7) indrukken.
- Met de toets (Afb. 70,1) uren en minuten instellen.

Timer inschakelen:

- Toets Aan/Uit (Afb. 68,2) indrukken.
- Gewenste gebruikswijze en temperatuur instellen.

Inschakeltijd programmeren:

- Toets "ON" (Afb. 70,8) indrukken.
- Toetsen voor de tijdstelling (Afb. 70,1) indrukken tot de gewenste tijd tot inschakeling is bereikt.
- Toets "ON" (Afb. 70,8) indrukken.

Uitschakeltijd programmeren:

- Toets "OFF" (Afb. 70,8) indrukken.
- Toetsen voor de tijdstelling (Afb. 70,1) indrukken tot de gewenste tijd tot uitschakeling is bereikt.
- Toets "OFF" (Afb. 70,8) indrukken.

Timer deactiveren:

- Toets "ON" of "OFF" (Afb. 70,8) opnieuw indrukken.

Met de geïntegreerde schakelklok kan de in-/uitschakeltijd voor de klimaatregeling van 15 minuten tot 24 uur van tevoren worden ingesteld (vanaf de huidige tijd).

Verlichting inschakelen:

- Toets licht (Afb. 70,5) indrukken. Het licht wordt met het laatst ingestelde dimniveau ingeschakeld.

Verlichting dimmen:

- Toets licht (Afb. 70,5) indrukken en ingedrukt houden tot de gewenste helderheid is bereikt.

Verlichting uitschakelen:

- Toets licht (Afb. 70,5) indrukken.

- ▷ De toets Set-up (Afb. 70,4) wordt gebruikt om de afstandsbediening bij de eerste ingebruikname met de klimaatregeling te verbinden.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

10 Inbouwapparatuur

10.4 Kookplaat

- ▶ Wanneer het gaskooktoestel in gebruik is, dit niet zonder toezicht laten. Ook wanneer het gaskooktoestel slecht korte tijd zonder toezicht wordt gelaten (bijv. voor toiletbezoek), het toestel uitzetten.
- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Gaskooktoestel of gasbakoven niet voor het verwarmen gebruiken.
- ▶ Voor het hanteren van hete pannen en dergelijke voorwerpen ovenwanten of pannenlappen gebruiken. Verwondingsgevaar!
- ▶ In de directe omgeving van de kookplaat geen gordijnen aanbrengen. Brandgevaar!
- ▶ Wanneer een brander in gebruik is, altijd een pan op de vlam zetten.

- ▷ Geen hete voorwerpen zoals pannen op de spoelafdekking, de afdekking van het gaskooktoestel of het werkblad plaatsen.

10.4.1 Gaskooktoestel

- ▶ Zorg er bij het gebruik van gastoeestellen voor dat het dakluik en de ramen open staan.
- ▶ Tijdens het inschakelen en als het gaskooktoestel wordt gebruikt, mogen er geen brandbare of licht ontvlambare voorwerpen zoals theedoeken, servetten enz. in de buurt van het gaskooktoestel zijn. Brandgevaar!
- ▶ Bij aansteken moet het ontstekingsproces zichtbaar zijn en mogen er nog geen pannen neergezet worden.
- ▶ De afdekking van het gaskooktoestel wordt door veerkracht dichtgetrokken. Bij het sluiten bestaat verwondingsgevaar!

- ▷ De glazen afdekking van het gaskooktoestel niet als kookveld gebruiken.
- ▷ De afdekking van het gaskooktoestel niet sluiten als het gaskooktoestel wordt gebruikt.
- ▷ De afdekking van het gaskooktoestel niet belasten wanneer deze gesloten is.
- ▷ De afdekking van het gaskooktoestel na het koken zolang de branders warmte afgeven open laten staan. De glasplaat kan anders barsten.

- ▷ Alleen potten en pannen gebruiken waarvan de diameter geschikt is voor het rooster van de brander van het gaskooktoestel.
- ▷ Als de vlam uitgaat, blokkeert het ontstekingsbeveiligingsventiel automatisch de gastoevoer.
- ▷ Verdere informatie ontlenen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Het keukenblok van het voertuig is uitgerust met een 2-pits-gaskooktoestel.

10 Inbouwapparatuur

- 1 Draairegelaar brander
- 2 Drukknop ontstekingsvonk

Afb. 71 Gaskooktoestel

- Inschakelen:
- Hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Kookplaat" openen.
 - Afdekking van het gaskooktoestel openen.
 - Draairegelaar (Afb. 71,1) van de gewenste brander eruit trekken en naar de ontstekingsstand (grote vlam) draaien.
 - De draairegelaar indrukken en ingedrukt houden.
 - Drukknop (Afb. 71,2) indrukken. Aan de brander wordt een ontstekingsvonk opgewekt. Zo nodig de drukknoop meermaals indrukken.
 - Als de vlam brandt, de draairegelaar nog 10 tot 15 seconden ingedrukt houden tot het ontstekingsbeveiligingsventiel de gastoevoer open houdt.
 - Draairegelaar loslaten en in de gewenste instelling draaien.
 - Als het aansteken niet is gelukt, de procedure vanaf het begin herhalen.
- Uitschakelen:
- Draairegelaar in 0-stand draaien. De vlam dooft.
 - Gasafsluitkraan "Kookplaat" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

10.5 Koelkast

10.5.1 Compressorkoelkast Thetford

- ▷ Tijdens het gebruik ontstaat warmte. Om te voorkomen dat de koelkast oververhit raakt: Ventilatieopeningen altijd vrijhouden.
- ▷ Om te reinigen de koelkast uitschakelen.

- ▷ De woonruimteaccu heeft slechts een begrensde energievoorraad. De koelkast daarom niet gedurende langere tijd gebruiken als het voertuig stilstaat en niet op een 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Energievoorziening

De koelkast wordt uitsluitend met 12 V gelijkspanning gebruikt.

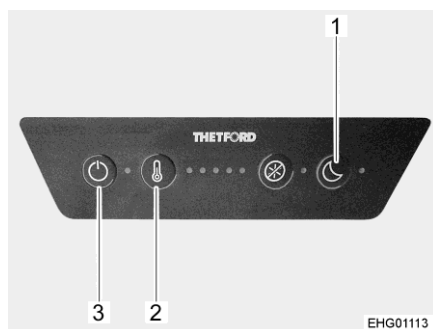
Tijdens het rijden geeft het elektroblok de stroom van de dynamo van het voertuig door aan de koelkast.

Als het voertuig stilstaat en niet op de 230-V-voorziening is aangesloten, voorziet het elektroblok de koelkast van stroom uit de woonruimteaccu.

10 Inbouwapparatuur

Wanneer het voertuig stilstaat en op de 230-V-voorziening is aangesloten, wordt de inkomende spanning door het elektroblok naar 12 V omgezet en naar de koelkast verder geleid.

De omschakeling tussen de verschillende voorzieningsmogelijkheden verloopt automatisch.

- 1 Toets voor nachtwerking
- 2 Keuzetoets voor temperatuur
- 3 Aan/uit-toets

Afb. 72 Bedieningspaneel (koelkast)

- ▷ Om een storing te voorkomen, mag u de koelkast niet tegelijkertijd met het 7"-paneel of de Dethleffs Connect-app en op het bedieningspaneel (Afb. 72) bedienen.
- ▷ Voordat u de koelkast via het bedieningspaneel bedient, verlaat u het betreffende menu in het 7"-paneel of schakelt u het 7"-paneel uit.

- Inschakelen: ■ Aan/uit-toets (Afb. 72,3) indrukken en enkele seconden ingedrukt houden. Het controlelicht geeft aan dat de koelkast werkt.
- Uitschakelen: ■ Aan/uit-toets (Afb. 72,3) indrukken en enkele seconden ingedrukt houden. Het controlelicht gaat uit.

- ▷ De koeling is afhankelijk van de omgevingstemperatuur, de hoeveelheid te koelen levensmiddelen die in de koelkast worden gelegd en hoe vaak de koelkastdeur wordt geopend. Bij hoge omgevingstemperaturen moet een hoger koelniveau worden ingesteld, terwijl bij lagere omgevingstemperaturen een lager koelniveau volstaat.

- Koelniveau instellen: ■ Keuzetoets voor temperatuur (Afb. 72,2) indrukken, totdat het gewenste koelniveau is bereikt. Het koelniveau wordt weergegeven met controlelichten.

De koelkast beschikt over een nachtmodus. Als de nachtmodus is ingeschakeld, werkt de koelkast stil en met lager vermogen.

- Nachtmodus inschakelen: ■ Toets voor nachtwerking (Afb. 72,1) indrukken. Het controlelicht geeft aan dat de nachtmodus actief is.
- Nachtmodus uitschakelen: ■ Toets voor nachtwerking (Afb. 72,1) indrukken. Het controlelicht gaat uit. De koelkast is weer in normale werking.

- ▷ Verdere informatie ontlennen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

10 Inbouwapparatuur

11 Sanitaire inrichting

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de sanitaire inrichtingen van het voertuig.

11.1 Watervoorziening, algemeen

- ▶ Watertank alleen vullen uit verzorgingsinstallaties met aantoonbare drinkwaterkwaliteit.
- ▶ Voor het vullen alleen slangen of reservoirs gebruiken, die zijn goedgekeurd voor drinkwater.
- ▶ Vulslang of reservoir vóór het gebruik grondig spoelen met drinkwater (2- tot 3-voudige hoeveelheid van de inhoud).
- ▶ Vulslang of reservoir na het gebruik volledig leegmaken en openingen van de vulslang of het reservoir afsluiten.
- ▶ Staand water in de watertank of in waterleidingen wordt na korte tijd ondrinkbaar. Daarom voor ieder gebruik van het voertuig de waterleidingen en de watertank grondig reinigen. Na ieder gebruik van het voertuig de watertank en alle waterleidingen volledig leegmaken.
- ▶ Bij stilstand van meer dan één week de waterinstallatie vóór het gebruik van het voertuig ontsmetten (zie hoofdstuk 12).

- ▷ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. Ervoor zorgen dat de waterpomp is uitgeschakeld. De waterpomp loopt anders warm en kan beschadigd worden. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.
- ▷ De waterpomp loopt zonder water warm en kan na uiterlijk één minuut beschadigd worden. Waterpomp nooit gebruiken als de watertank leeg is.

Het voertuig is uitgerust met een ingebouwde watertank. Een elektrische waterpomp pompt het water naar de afzonderlijke waterwinplaatsen. Door het openen van een waterkraan wordt de waterpomp automatisch ingeschakeld en pompt ze water naar de waterwinplaats.

De afvalwatertank vangt het vervuilde water op. Op het paneel kan worden afgevraagd hoe vol de watertank of de afvalwatertank is.

Waterpomp

De schakelaar voor het in- en uitschakelen van de waterpomp bevindt zich op het paneel.

- ▷ Voor gebruik van de waterarmaturen de waterpomp op het paneel inschakelen.
- ▷ Wanneer de watertank met vers water wordt gevuld kan onderin de pomp een luchtbel worden gevormd. Deze luchtbel het aanzuigen van het water. De waterpomp krachtig in het water heen en weer schudden.

11 Sanitaire inrichting

11.2 Waterinstallatie

11.2.1 Watertank

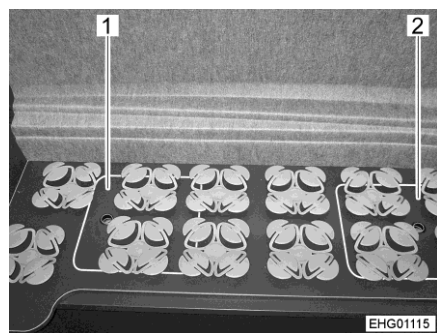
De watertank heeft een volume van 100 l.

- ▷ Uit rijveiligheids- en toelatingsredenen moet de vulhoeveelheid tijdens de rit tot ongeveer 20 l verminderd worden. Wanneer het water met behulp van de draaigreep van de veiligheidsaftap (zie sectie 11.2.5) wordt afgetapt, blijft er een restant van ongeveer 20 l in de watertank achter.

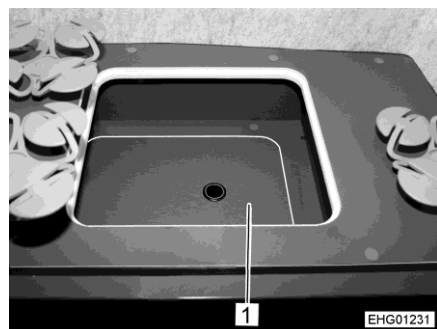
Inbouwplaats

De watertank is in de rechter bedkast ingebouwd.

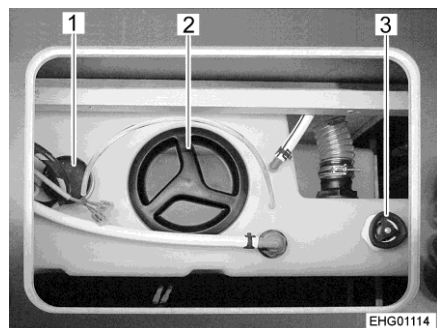
- 1 Buitenste afdekking serviceopening voor extra reinigungsopening
- 2 Buitenste afdekking algemene serviceopening

Afb. 73 Serviceopeningen, gesloten

- 1 Binnenste afdekking

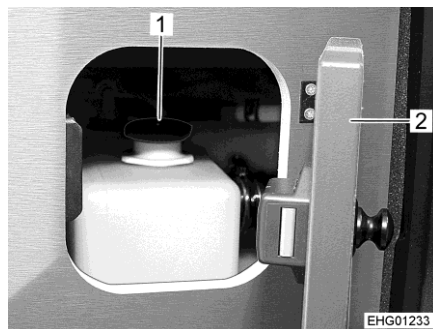
Afb. 74 Serviceopening, buitenste afdekking verwijderd (voorbeeld)

- 1 Waterpomp
- 2 Reinigungsopening
- 3 Draaigreep waterafvoer

Afb. 75 Algemene serviceopening, geopend

11 Sanitaire inrichting

- 1 Draaigreep waterafvoer
- 2 Klep

Afb. 76 Toegang draaigreep waterafvoer

Door de algemene serviceopening zijn de waterpomp (Afb. 75,1) en een reinigingsopening (Afb. 75,2) toegankelijk. De draaigreep van de waterafvoer (Afb. 75,3 en Afb. 76,1) is ook beperkt bereikbaar.

De draaigreep van de waterafvoer is echter het beste toegankelijk via de klep aan de zijkant (Afb. 76,2).

Toegang tot de watertank openen:

- Voor toegang tot de extra reinigingsopening: Buitenste afdekking (Afb. 73,1) verwijderen. Binnenste afdekking (Afb. 74,1) verwijderen.
- Voor toegang tot de algemene serviceopening: Buitenste afdekking (Afb. 73,2) verwijderen. Binnenste afdekking (Afb. 74,1) verwijderen.
- Voor toegang tot de draaigreep van de waterafvoer (Afb. 75,3 en Afb. 76,1): Klep (Afb. 76,2) aan de korte zijde van de rechter bedkast openen.

Toegang tot de watertank sluiten:

- Om de serviceopeningen te sluiten, gaat u in omgekeerde volgorde te werk als bij het openen.

11.2.2 Waterinstallatie vullen

- ▶ Bij het vullen van de watertank de technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig in acht nemen. Als de watertank vol is, moet de bagage overeenkomstig worden gereduceerd.

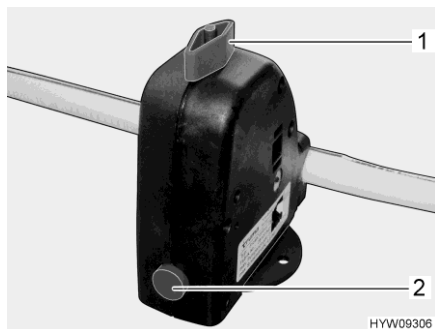
- ▶ De waterpomp loopt zonder water warm en kan na uiterlijk één minuut beschadigd worden. Waterpomp nooit gebruiken als de watertank leeg is.

- ▶ Terwijl de watertank wordt gevuld, kan de waterhoeveelheid op het paneel worden gecontroleerd.

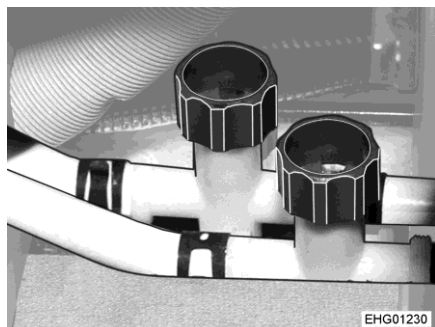
- Voertuig horizontaal zetten.
- 12-V-voorziening op het paneel inschakelen.

11 Sanitaire inrichting

- 1 Draaiknop
- 2 Drukknop

Afb. 77 Veiligheids-/aftapventiel (Truma)

Afb. 78 Aftapkranen (waterleiding warm water en koud water)

- Veiligheids-/aftapventiel (Afb. 77) sluiten. Hiervoor de draaiknop (Afb. 77,1) dwars ten opzichte van het veiligheids-/aftapventiel draaien en de drukknoop (Afb. 77,2) indrukken. Bij temperaturen onder de 6 °C kan het veiligheids-/aftapventiel niet worden gesloten.
- Alle aftapkranen (Afb. 78) sluiten. Daarvoor de kappen met de klok mee dichtdraaien resp. de kiphendel horizontaal zetten. Het veiligheids-/aftapventiel en de aftapkranen zijn in de zittingkast resp. onder een vloerklep ingebouwd.
- Alle waterkranen sluiten.
- Aftapopening op de watertank sluiten.
- Drinkwatervulopening buiten aan het voertuig openen.
- Watertank met drinkwater vullen. Voor het vullen een voor drinkwater gecertificeerde slang gebruiken.
- Alle waterkranen op Warm zetten en openen. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbellen uit de waterkranen stroomt. Alleen zo is gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Alle waterkranen op koud zetten en geopend laten. De koudwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbellen uit de waterkranen stroomt.

11 Sanitaire inrichting

- Alle waterkranen sluiten.
- Drinkwatervulopening sluiten.
- Controleren of de afsluitdeksel van de watertank dicht is.

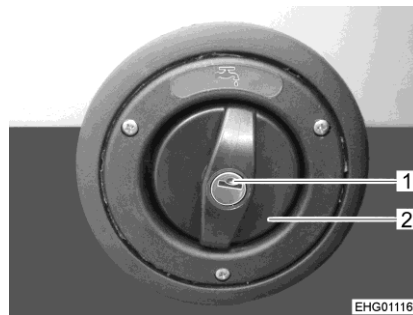

- ▷ Als de waterinstallatie is gevuld, ervoor zorgen dat de temperatuur in het voertuig niet onder 15 °C daalt. Hierdoor wordt schade voorkomen.

11.2.3 Water bijvullen

- ▶ Bij het vullen van de watertank de technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig in acht nemen. Als de watertank vol is, moet de bagage overeenkomstig worden gereduceerd.

- 1 Cilinderslot
- 2 Afsluitdeksel

Afb. 79 Drinkwatervulopening

De drinkwatervulopening bevindt zich aan de rechterkant van het voertuig. De drinkwatervulopening is gekenmerkt door het symbool "☕".

Drinkwatervulopening openen:

- Sleutel in cilinderslot (Afb. 79,1) steken en een kwartslag draaien. Het afsluitdeksel is ontgrendeld.
- Sleutel eruit trekken.
- Afsluitdeksel (Afb. 79,2) een kwartslag draaien.
- Afsluitdeksel verwijderen.

Water vullen:

- Watertank met drinkwater vullen.

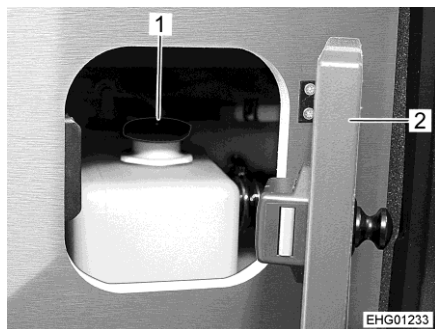
Drinkwatervulopening sluiten:

- Afsluitdeksel weer op de drinkwatervulopening plaatsen.
- Afsluitdeksel een kwartslag draaien.
- Sleutel in cilinderslot steken en een kwartslag draaien. Het afsluitdeksel is vergrendeld.
- Sleutel eruit trekken.
- Controleren, of het afsluitdeksel vast in de drinkwatervulopening zit.

11 Sanitaire inrichting

11.2.4 Water aftappen

Draaigreep De draaigreep voor het aftappen van het water bevindt zich op de watertank en is toegankelijk via een klep aan de korte zijde van de rechter bedkast.

- 1 Draaigreep waterafvoer
- 2 Klep

Afb. 80 Draaigreep waterafvoer

- Openen: ■ De draaigreep (Afb. 80,1) op de watertank tegen de klok in tot de aanslag draaien.
- Sluiten: ■ De draaigreep (Afb. 80,1) op de watertank met de klok mee tot de aanslag draaien.

11.2.5 Waterhoeveelheid voor rijden verminderen

Draaigreep De draaigreep bevindt zich op de watertank en is toegankelijk via een klep aan de korte zijde van de rechter bedkast.

- Openen: ■ Op de watertank de draaigreep (Afb. 80,1) tegen de klok in tot de weerstand draaien. Het water loopt weg tot er nog ongeveer 20 liter over is.
- Sluiten: ■ Op de watertank de draaigreep (Afb. 80,1) met de klok mee tot de aanslag draaien.

11.2.6 Waterinstallatie leegmaken

- ▷ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de gehele waterinstallatie leegmaken. Zorg ervoor dat de 12-V-voorziening op het paneel is uitgeschakeld. De waterpomp loopt anders warm en kan beschadigd worden. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Het veiligheids-/aftapventiel en alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.

- ▷ Milieu-instructies in dit hoofdstuk in acht nemen.

Inbouwplaats veiligheids-/aftapventiel

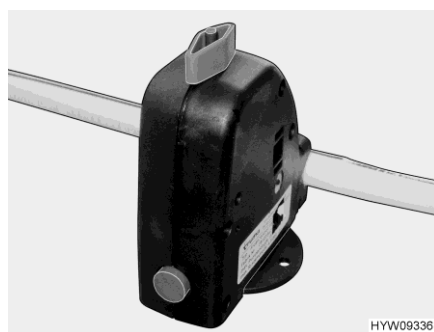
Het veiligheids-/aftapventiel bevindt zich in het kleine bodemvak voor de zitbank en is toegankelijk via een deksel.

Inbouwplaats aftapkranen

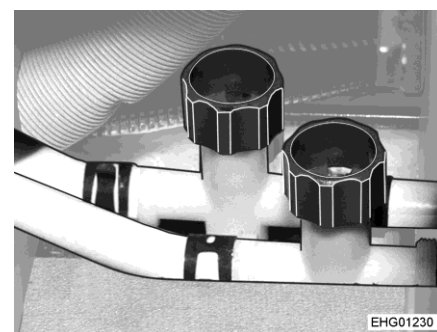
De aftapkranen bevinden zich helemaal onder in de linker, smalle keukenkast en is toegankelijk via een deksel.

Als volgt te werk gaan om de waterinstallatie voldoende leeg te maken en te ventileren. Zo kunnen vorstschade en afzettingen worden voorkomen:

- Voertuig horizontaal zetten.
- De 12-V-voorziening op het paneel uitschakelen.
- De 230-V-voorziening bij de 230-V-zekeringenkast uitschakelen.
- Boiler uitschakelen.

Afb. 81 Veiligheids-/aftapventiel

Afb. 82 Aftapkranen (waterleiding warm water en koud water)

- Het veiligheids-/aftapventiel (Afb. 81) openen. Daarvoor de draaiknop (Afb. 81) parallel ten opzichte van het veiligheids-/aftapventiel draaien.
- Alle aftapkranen (Afb. 82) openen.
- Afsluitdeksel van de watertank schroeven.
- Waterpomp en waterslang uit de watertank nemen.
- Open de afvoer van de watertank.
- Alle waterkranen openzetten en in de middelste stand zetten.
- Handsproeier omhoog houden.
- Sluistring van de watertank openschroeven.
- Waterpomp (aan deksel bevestigd) zo ver uitnemen als de aansluitleidingen toelaten.
- Waterpomp omhooghouden tot de waterleidingen volledig leeg zijn.
- Controleren of de watertank volledig is leeggemaakt.
- Handsproeier in douchebak neerleggen.
- Afvalwatertank leegmaken. Milieu-instructies in dit hoofdstuk in acht nemen.
- Fecaliëncassette leegmaken. Milieu-instructies in dit hoofdstuk in acht nemen.
- Watertank reinigen en vervolgens grondig doorspoelen.
- Waterinstallatie zo lang mogelijk laten drogen.
- Na de lediging alle waterkranen in de middelste stand geopend laten.
- Alle aftapkranen en evt. het veiligheids-/aftapventiel geopend laten.

11 Sanitaire inrichting

11.3 Afvalwatertank

- ▷ Bij vorstgevaar de afvalwatertank leegmaken en de aftapkraan geopend laten.
- ▷ Nooit kokend water direct in de afvoer gieten. Kokend water kan tot vervormingen en lekken in het afvalwater-buizensysteem leiden.

- ▷ De afvalwatertank alleen leegmaken op daarvoor aangewezen sanitairstations op campings of staanplaatsen.

Het afvalwater van de keuken en het wasgedeelte stroomt via kunststofleidingen in de afvalwatertank.

Vulhoeveelheid In de afvalwatertank past 80 l.

Inbouwplaats De afvalwatertank bevindt zich onder de voertuigvloer.
De afvoerbuis met aansluiting voor de afvalwaterslang bevindt zich onder het voertuig.

Reinigen De afvalwatertank meerdere keren per jaar reinigen (zie hoofdstuk 12).

Afvalwatertank elektrisch leegmaken De aftapkraan voor de afvalwatertank wordt via een schakelaar op het knoppenpaneel in de bestuurderscabine geopend en gesloten.

Inbouwplaats bedieningsschakelaar De bedieningsschakelaar voor de aftapkraan bevindt zich linksonder op het dashboard.

- ▷ De afvalwatertank kan alleen met behulp van de schakelaar worden geleegd als het voertuig stilstaat en de voertuigmotor is uitgeschakeld.

11.4 Toiletruimte

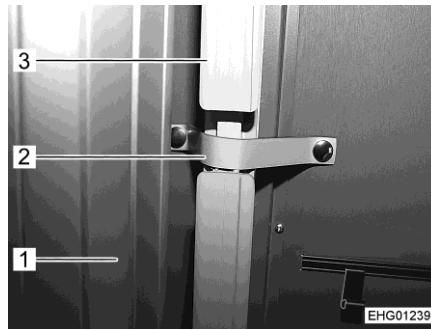

- ▷ Om tijdens of na het douchen te ventileren of om natte kleding te drogen, het raam of het dakluik van de toiletruimte openen.
- ▷ Na het douchen dienen de zeepresten van de douchevloer gespoeld te worden, anders ontstaan er te zijner tijd scheuren in de vloer.
- ▷ Douche na gebruik droogvegen, anders kan er zich vocht afzetten.
- ▷ Het voertuig zo neerzetten dat het horizontaal staat. Anders kan het water bij het douchen niet goed weglopen.
- ▷ Verdere informatie over de reiniging van de toiletruimte vindt u in de paragraaf 12.3.

11 Sanitaire inrichting

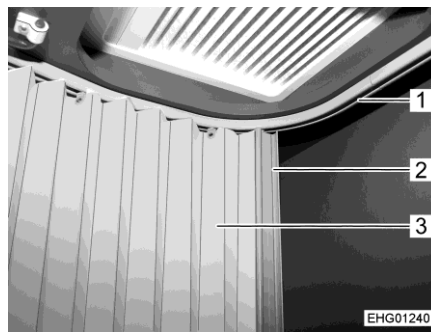
11.4.1 Vouwwand

Het bad- en toiletgedeelte kan met een vouwwand worden afgescheiden. Als hij niet nodig is, wordt de vouwwand (Afb. 83,3) rechts naast de rolgordijnzuil (Afb. 83,1) neergezet.

- 1 Rolgordijnzuil
- 2 Vergrendelingslip
- 3 Vouwwand

Afb. 83 Vergrendelingslip vouwwand

- 1 Geleiderail aan het plafond
- 2 Greeplijst
- 3 Vouwwand

Afb. 84 Vouwwand

Vouwwand uittrekken:

- Drukknop van de vergrendelingslip (Afb. 83,2) ontgrendelen.
- Vouwwand (Afb. 84,3) met beide handen aan de greeplijst (Afb. 84,2) uit de parkeerstand trekken.
- Vouwwand in de geleiderail aan het plafond (Afb. 84,1) tot aan de magnetische lijst aan de badingang trekken.

Vouwwand terugschuiven:

- Om de vouwwand terug te schuiven, gaat u in omgekeerde volgorde te werk als bij het aanbrengen.

11 Sanitaire inrichting

11.4.2 Doucheruimte

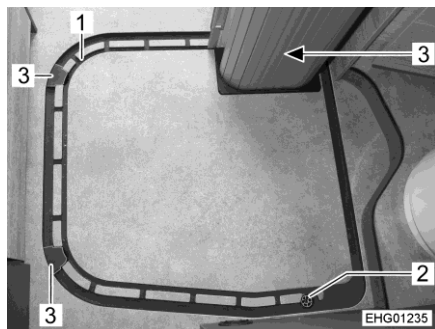
▷ Zorg dat het voertuig horizontaal staat.

De doucheruimte wordt gevormd door een uittrekbare rolgordijn-afscheiding tussen woon- en slaapgedeelte. De douchevloer is naadloos geïntegreerd in de doorgang tussen woon- en slaapgedeelte. Geleiderails in de vloer en aan het plafond zorgen ervoor dat het rolgordijn correct wordt uitgelijnd.

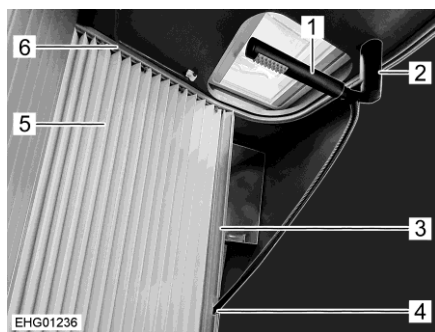
- 1 Geleiderail aan het plafond
- 2 Rolgordijn
- 3 Greeplijst

Afb. 85 Rolgordijn voor doucheruimte

- 1 Geleiderail in de vloer
- 2 Afvoer (open)
- 3 Afvoer (gesloten)

Afb. 86 Douchevloer

- 1 Douchekop
- 2 Douchekophouder
- 3 Greeplijst
- 4 Opening
- 5 Vouwwand
- 6 Geleiderail aan het plafond

Afb. 87 Douchekop

11 Sanitaire inrichting

1 Magneetstrip

Afb. 88 Aanslag rolgordijn

- ▷ De douchevloer is met meerdere afvoeren (Afb. 86,2 en 3) uitgevoerd. Voor het reinigen van de afvoeren afsluitkap openen.

Doucheruimte opbouwen:

- Rolgordijn (Afb. 85,2) met beide handen aan de greeplijst (Afb. 85,3) vastpakken en in de geleiderail aan het plafond (Afb. 85,1) en in de geleiderail in de vloer (Afb. 86,1) tot aan de magneetstrip trekken.
- Drukknop van de vergrendelingslip van de vouwwand (Afb. 83,2) ontgrendelen.
- Vouwwand (Afb. 87,5) met beide handen aan de greeplijst (Afb. 87,3) half uit de parkeerstand trekken.
- Douchekop (Afb. 87,1) uit de houder aan de wasbak nemen en in de houder (Afb. 87,2) aan het plafond plaatsen. Daarbij doucheslang door de opening (Afb. 87,4) in de greeplijst (Afb. 87,3) leiden.
- Vouwwand (Afb. 87,5) sluiten. Daartoe greeplijst (Afb. 87,3) tot aan de aanslag naar de magneetstrip (Afb. 88,1) aan de badingang trekken.

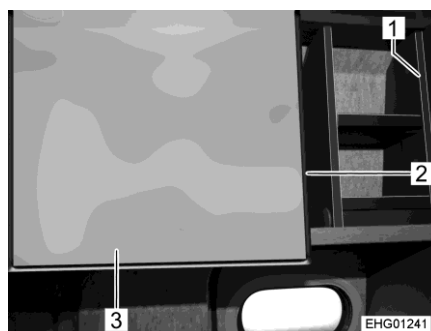
Doucheruimte afbouwen:

- Doucheruimte afbouwen in omgekeerde volgorde als bij het opbouwen.

11.4.3 Spiegelkast

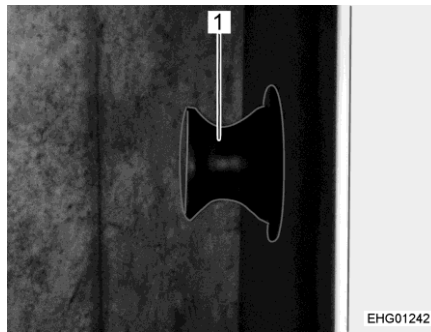
- ▷ Voor het begin van de rit zorgen dat de spiegelschuifdeur gesloten is en met de vergrendelknop goed vergrendeld is.

- 1 Magneetstrip
- 2 Magneetstrip
- 3 Spiegelschuifdeur

Afb. 89 Spiegelkast

11 Sanitaire inrichting

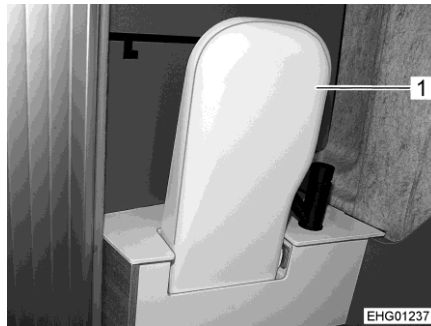
1 Vergrendelknop

Afb. 90 Vergrendeling spiegelschuifdeur

- Spiegelkast openen:
- Vergrendelknop (Afb. 90,1) aan de linkerkant van de spiegelkast indrukken. De vergrendelknop springt naar buiten.
 - Spiegelschuifdeur (Afb. 89,3) tot aan de aanslag naar links schuiven.
- Spiegelkast sluiten:
- Spiegelschuifdeur (Afb. 89,3) tot aan de aanslag naar rechts schuiven. De magneetstrips (Afb. 89,1 en 2) moeten elkaar raken.
 - Vergrendelknop (Afb. 90,1) naar binnen drukken.

11.4.4 Wasbak

De toiletruimte is met een opklapbare wasbak uitgerust.

1 Wasbak

Afb. 91 Wasbak, omhoog geklapt

- Wasbak omlaagklappen:
- Wasbak (Afb. 91,1) langzaam tot de aanslag naar beneden draaien.
- Wasbak omhoogklappen:
- Wasbak (Afb. 91,1) aan de voorkant vastpakken en naar boven naar de wand toe draaien, tot hij is vastgeklikt.

11 Sanitaire inrichting

11.5 Toilet

- ▷ Het toilet met maximaal 120 kg belasten.
- ▷ Fecaliëncassette leegmaken als er vorstgevaar bestaat en het voertuig niet is verwarmd.
- ▷ Niet op het toiletdeksel gaan zitten. Het deksel is niet berekend op het gewicht van personen en kan breken.
- ▷ Voor het toilet een geschikt chemisch middel gebruiken. De ventilatie verwijdert uitsluitend geurtjes, geen bacteriën of gassen. Deze bacteriën en gassen vreten het rubber van de afdichting aan.

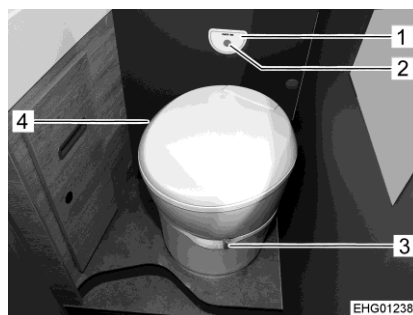
- ▷ Verdere informatie ontlenuen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

- ▷ Fecaliëncassette alleen leegmaken bij daarvoor aangewezen sanitairstations op campings of staanplaatsen.

11.5.1 Zwenkbaar toilet

De spoeling van het Thetford-toilet verloopt rechtstreeks via het watersysteem van het voertuig. Indien nodig kan de toiletpot in de gewenste positie worden gedraaid.

- 1 Bedieningspaneel
- 2 Spoelknop
- 3 Schuifhendel
- 4 Niveauaanduiding

Afb. 92 Thetford-toiletpot (zwenkbaar)

Het bedieningspaneel (Afb. 92,1) bevindt zich aan de wand achter de toiletpot.

- Spoelen:
- Alvorens te spoelen de schuif van het Thetford-toilet openen. Daarvoor de schuifhendel (Afb. 92,3) tegen de klok in schuiven.
 - Om te spoelen de blauwe spoelknop (Afb. 92,2) indrukken.
 - Na het spoelen de schuif sluiten. Hiervoor de schuifhendel met de klok mee schuiven.

De niveauaanduiding (Afb. 92,4) brandt wanneer de fecaliëncassette moet worden geleegd.

11 Sanitaire inrichting

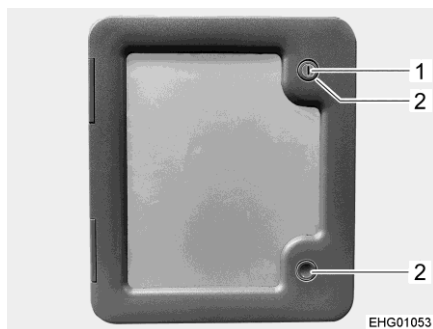
11.5.2 Fecaliëncassette leegmaken

- ▷ Voor het leegmaken van de fecaliëncassette de slang van het ontluuchtings-systeem van de fecaliëncassette trekken.

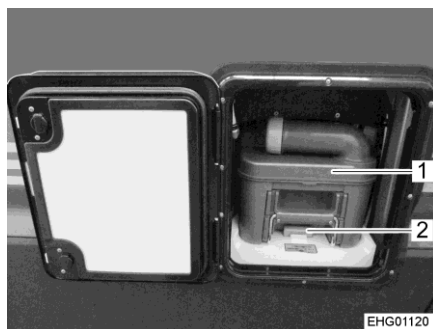
- ▷ De fecaliëncassette kan alleen worden verwijderd als de schuif is gesloten.

- 1 Cilinderslot
- 2 Drukslot

Afb. 93 Klep (fecaliëncassette)

- De schuifhendel op de toiletpot met de klok mee schuiven. De schuif wordt gesloten.
- Klep voor fecaliëncassette buiten aan het voertuig openen. Daarvoor de sleutel in cilinderslot (Afb. 93,1) van het drukslot steken en een kwartslag tegen de klok in draaien.
- Sleutel eruit trekken.
- Beide druksloten (Afb. 93,2) tegelijkertijd indrukken en serviceluik openen.

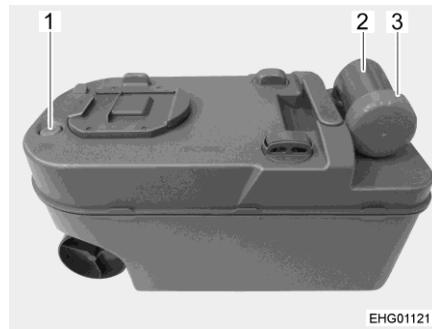

- 1 Fecaliëncassette
- 2 Bevestigingsbeugel

Afb. 94 Fecaliëncassette (in het voertuig)

- Bevestigingsbeugel (Afb. 94,2) naar boven trekken en fecaliëncassette (Afb. 94,1) eruit trekken.

11 Sanitaire inrichting

- 1 Ventilatieknop
- 2 Afvoer
- 3 Deksel

Afb. 95 Fecaliëncassette

- Bij een aangewezen sanitairstation de afvoer (Afb. 95,2) naar voren zwenken en het deksel (Afb. 95,3) afschroeven.
- Gekleurde ventilatieknop (Afb. 95,1) indrukken en ingedrukt houden tot fecaliëncassette leeg is.
- Fecaliëncassette met vers water reinigen.
- Afvoer met deksel afsluiten en terugzwenken.
- Fecaliëncassette zo ver in de ledigingsschacht schuiven tot deze vastklikt.
- Slang van het ontluchtingssysteem aansluiten.
- Klep voor fecaliëncassette sluiten.
- Nieuwe toiletvloeistof bijvullen.

11.5.3 Wintergebruik

- ▷ Geen antivriesmiddelen gebruiken. Antivriesmiddelen kunnen het toilet beschadigen.

Wanneer het voertuig wordt verwarmd, bevinden het toilet, de watertank en de fecaliëncassette zich in een tegen vorst beveiligd gedeelte. Het toilet kan hierdoor ook in de winter worden gebruikt.

Wordt het voertuig niet verwarmd, dan de watertank, fecaliëncassette en waterleidingen leegmaken bij vorstgevaar. Zo kan schade door vorst worden vermeden.

11 Sanitaire inrichting

11.5.4 Tijdelijke stilstand

- ▷ Als het toilet langere tijd niet gebruikt wordt, de watertank, de fecaliëncassette en de waterleidingen leegmaken.

Toilet buiten bedrijf stellen:

- Watertank leegmaken.
- Spoeling van het toilet bedienen tot er geen water meer in het toilet loopt. Let erop dat de pomp na één minuut beschadig kan raken wanneer deze droog loopt.
- Fecaliëncassette leegmaken.
- Fecaliëncassette grondig spoelen.
- Aftapaansluiting op de fecaliëncassette geopend laten.
- Laat de fecaliëncassette drogen.

12 Verzorging

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de verzorging van het voertuig.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u checklists met maatregelen, die u moet uitvoeren als u het voertuig lange tijd niet gebruikt.

12.1 Algemeen

- ▷ Het voertuig is ontworpen voor recreatief gebruik. Gebruik dat verder gaat dan normaal recreatief gebruik (permanent gebruik) kan leiden tot vochtvorming in de binnenruimte. Bovendien kan het interieur worden aangestast.

12.2 Uitwendige verzorging

De normale uitwendige verzorging bestaat uit regelmatig wassen. Daarbij hangt het van de gebruiks- en omgevingsvoorwaarden af, hoe vaak het voertuig moet worden gewassen. In gebieden met een sterke luchtvervuiling of wanneer er over wegen wordt gereden, die met strooizout zijn behandeld, het voertuig vaker wassen. Ook wanneer het voertuig is blootgesteld aan zouthoudende en vochtige lucht (kustgebieden, vochtigwarm klimaat), het voertuig vaker wassen.

Indien mogelijk niet onder bomen parkeren. De harsachtige uitscheidingen die van veel bomen naar beneden druppelen, zorgen ervoor dat de lak er mat gaat uitzien en stimuleren ook het mogelijke corrosieproces.

Uitwerpselen van vogels meteen en grondig afwassen, aangezien deze bijzonder bijtend werken.

12.2.1 Wassen met hogedrukreiniger

- ▷ Banden niet reinigen met hogedrukreiniger. De banden kunnen beschadigd worden.
- ▷ Buitentoepassingen (decoratiefolies) niet direct met de hogedrukreiniger besproeien. De buitentoepassingen kunnen loskomen.

Alvorens het voertuig te wassen met een hogedrukreiniger, de gebruiksaanwijzing van de hogedrukreiniger in acht nemen.

Bij het wassen met de rondstraalbuis tussen het voertuig en de reinigingsbuis een minimum afstand van ca. 700 mm in acht nemen.

Houd er rekening mee, dat de waterstraal met kracht uit de reinigingsbuis komt. Door verkeerd gebruik van de hogedrukreiniger kunnen er beschadigingen aan het voertuig ontstaan. De watertemperatuur mag 60 °C niet overschrijden. De waterstraal tijdens het hele wasproces blijven bewegen. De waterstraal niet direct op deurspleten, elektrische aanbouwonderdelen, stekkerverbindingen, dichtingen, het ventilatierooster of de dakluiken richten. Het voertuig kan beschadigd worden of er kan water in het interieur binnendringen.

12 Verzorging

12.2.2 Voertuig wassen

- ▷ Bij het reinigen in automatische wasstraten kan water in openingen terechtkomen, zoals koelkast-ventilatie-roosters of gasafvoerschoorsteen. Laat het voertuig nooit in een automatische wasstraat reinigen. Zorg er bij het handmatig wassen voor dat er geen water via de openingen binnendringt.
- Het voertuig alleen op een wasplaats reinigen, die voor het wassen van voertuigen is bestemd.
- Zorg er bij het reinigen in direct zonlicht voor dat het gebruikte reinigingsmiddel geen schadelijke reacties veroorzaakt.
- Bij gebruik van reinigingsmiddelen de gebruiksaanwijzingen van de fabrikant in acht nemen. Reinigingsmiddelen moeten pH-neutraal zijn.
- Verdraagzaamheid van het reinigingsmiddel eerst op een onopvallende plek testen.
- Buitenarmaturen en aanbouwonderdelen van kunststof alleen schoonmaken met veel warm water, afwasmiddel en een zachte doek.
- Voertuig afwassen met zo veel mogelijk water, een schone spons of met een zachte borstel. Bij hardnekkig vuil afwasmiddel bij het water doen.
- Gelakte buitenwanden kunnen bovendien met een caravanreiniger worden gereinigd.
- Rubberen dichtingen aan deuren met in de handel verkrijgbaar verzorgingsmiddel voor rubber behandelen.
- Cilindersloten aan deuren behandelen met grafietstof.

12.2.3 Vensterruiten uit plexiglas

Plexiglasruiten eisen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling.

- ▷ Vensterruiten uit plexiglas nooit droog afwrijven omdat stofkorrels het oppervlak beschadigen.
- ▷ Vensterruiten uit plexiglas alleen schoonmaken met veel warm water, een beetje afwasmiddel en een zachte doek.
- ▷ In geen geval glasreiniger met chemische, schurende, alcoholhoudende additieven gebruiken. Een voortijdig bros worden van de ruiten en daarna scheurvormingen zouden het gevolg zijn.
- ▷ Reinigers die worden gebruikt voor carrosserie (bijv. teer- of siliconeverwijderaars) niet in aanraking brengen met plexiglas.
- ▷ Niet in wasstraten rijden.
- ▷ Geen stickers op de venterruiten uit plexiglas plakken.
- ▷ Na de reiniging van de plexiglasruiten van het voertuig nog eens spoelen met veel schoon water.
- ▷ Rubberen afdichtingen niet met siliconenhoudende of corrosieve middelen behandelen (bijv. alcoholen, weekmakers, organische oplosmiddelen, enz.). Het gebruik van talk of witte vaseline is zonder problemen mogelijk. Voor onderhoud van het rubber adviseren wij een hoogwaardig, geperfluoreerd smeermiddel.

12 Verzorging

- ▷ Voor de reinigingsnabehandeling is een plexiglasreiniger met antistatische werking geschikt. Kleine krassen kunnen met een plexiglaspolijst behandeld worden. De toebehorenhandel biedt deze middelen aan.

12.2.4 Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof (GVK)

- ▷ Contact van het polijstmiddel met de ruitrubbers en de stormrandprofielen vermijden.
- ▷ De glasvezelversterkte kunststof mag niet te heet worden. Daarom bij het polijsten met een polijstmachine de polijstmachine voortdurend bewegen.

- ▷ Bij GVK-componenten met een groot oppervlak kunnen door veroudering oppervlakkige scheurtjes ontstaan. Dit is een eigenschap van het composiet GVK met gelcoating die niet van invloed is op de functie van het component. Dit geeft derhalve geen reden tot een klacht.

Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof kunnen door gebrekkig voertuigonderhoud en materiaalveroudering vergelen of verweren.

GVK-aanbouwonderdelen daarom regelmatig nabehandelen. Een vergeling van de GVK-aanbouwonderdelen wordt zo voorkomen en de aflakking van het oppervlak blijft behouden.

GVK-aanbouwonderdelen nabehandelen:

- Voertuig zoals boven beschreven wassen en laten drogen. Controleren, of de GVK-aanbouwonderdelen schoon en droog zijn.
- Polijstmiddel met een zachte doek gelijkmatig op het oppervlak van het GVK-aanbouwdeel aanbrengen.
- Wachten, tot er een lichte grijze waas zichtbaar is.
- Het GVK-aanbouwonderdeel met een schone, zachte doek polijsten. De doek daarbij in cirkels over het oppervlak van het GVK-aanbouwonderdeel bewegen.

Wij adviseren, voor deze werkzaamheden een polijstmachine te gebruiken.

- ▷ Ter conservering van het polijstmiddel moet een lakbescherming worden gebruikt. De werkwijze voor de lakbescherming vindt u op de gebruiksaanwijzing.

12.2.5 Onderkant

De vloer aan de onderkant van het voertuig is gedeeltelijk van een verouderingsbestendige bodembescherming voorzien. Bij beschadigingen aan de bodembescherming deze meteen laten herstellen. Vlakken die met bodembescherming zijn behandeld, niet behandelen met spray-olie.

- ▷ Alleen producten gebruiken die door de fabrikant zijn vrijgegeven. Onze geautoriseerde dealers en servicepunten adviseren u graag.

12 Verzorging

12.2.6 Motorruimte

- ▷ Reiniging en verzorging van de motorruimte mag alleen bij uitgeschakeld contact worden uitgevoerd.
- ▷ Voorafgaand aan werkzaamheden in de motorruimte de motor laten afkoelen. Er bestaat verbrandingsgevaar bij het aanraken van motoronderdelen die nog heet zijn!
- ▷ Bij alle werkzaamheden in de motorruimte de betreffende waarschuwingen en aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant van het basisvoertuig lezen en in acht nemen.
- ▷ Een motorreiniging alleen door een erkende werkplaats laten uitvoeren.
- ▷ Dampstraal niet direct op lampbehuizingen, stelmotoren en afdichtingen richten. Zo kunnen vocht in de koplampen en hieruit voortvloeiende defecten voorkomen worden.
- ▷ Dampstraal niet op de ruitenwissermotor en de ruitenwisserarmen richten.
- ▷ Beschermende motorlak alleen aanbrengen, wanneer de componenten in de motorruimte afgekoeld en vuilvrij zijn.
- ▷ Alleen door de fabrikant van het basisvoertuig goedgekeurde smeermiddelen, vetten en vloeistoffen gebruiken.

De opbouwfabrikant biedt geen garantie voor beschadigingen, lekkages of uitval van elektrische componenten door reiniging van de motor.

12.2.7 Ruitensproeierinstallatie en ruitenwissers

- ▷ Uitsluitend de in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig vermelde reinigingsmiddelen (met/zonder antivries) in de voorgeschreven mengverhouding bijvullen in het vloeistofreservoir. Geen radiator-antivries of andere middelen gebruiken. Deze middelen hebben een negatieve invloed op de reiniging en tasten de wisserbladen aan.
- ▷ Ruitensproeierinstallatie of ruitenwissers niet inschakelen wanneer de wisserbladen vastgevroren zijn. Wisserbladen eerst met ontdooiingsmiddel losmaken.
- ▷ Opgehoopte sneeuw op de voorruit niet mede ruitenwissers verwijderen. Sneeuw eerst van de voorruit vegen.
- ▷ Ruitenwissers niet bij droge voorruit inschakelen.
- ▷ Ruitenwisserarmen en ruitenwissermotor niet met dampstraler reinigen.
- Ruitensproeierinstallatie en ruitenwissers regelmatig op juiste werking controleren.
- Regelmatig het peil van het vloeistofreservoir controleren. Alleen wanneer er voldoende reinigingsvloeistof op de voorruit terechtkomt, kunnen de ruitenwissers de ruit adequaat reinigen. Goed zicht is van cruciaal belang voor de verkeersveiligheid.
- Voor het begin van de vorstperiode het vloeistofreservoir met reinigingsvloeistof met voldoende antivries vullen.
- Tijdig reinigingsvloeistof bijvullen. Voor het verdunnen van ruitenreinigingsmiddel alleen schoon water gebruiken.

12 Verzorging

- Insectenresten zo spoedig mogelijk van de wisserbladen verwijderen.
- Wisserbladen regelmatig met ruitenreinigingsmiddel reinigen. Hiervoor met een spons of doek langs de rubber lip vegen.
- Wasresten na het wassen van het voertuig met een wasoplossend reinigingsmiddel verwijderen.
- Vuilafzettingen op de ruitensproeiers regelmatig verwijderen.
- Na ritten op zeer vuile wegen de ruitensproeiers met schoon water besproeien om korstvormingen te voorkomen.
- Verstopte ruitensproeiers met een dunne naald reinigen.

12.2.8 Klimaatregeling

- ▷ De klimaatregeling niet reinigen met een hogedrukreiniger. Binnendringend water kan de klimaatregeling beschadigen.
- ▷ Niet in wasstraten rijden.
- ▷ Geen scherpe of harde voorwerpen gebruiken voor het reinigen. Klimaatregeling en dakraam kunnen anders beschadigd worden.

- ▷ Voor de reiniging van het dakraam uitsluitend reinigingsmiddelen gebruiken die door de fabrikant worden aanbevolen. Onze geautoriseerde dealers en servicepunten adviseren u graag.

- Klimaatregeling uitsluitend met water en een zacht reinigingsmiddel reinigen.
- Behuizing van de klimaatregeling en luchtafvoerenheid af en toe met een vochtige doek afvegen.
- Afstandsbediening af en toe met een licht vochtige doek reinigen. Display met een brillendoekje reinigen.
- Rolgordijnen indien nodig met mild zeepsop en veel water reinigen.
- Regelmatig bladeren en ander vuil uit de ventilatieopeningen van de klimaatregeling verwijderen.
- Regelmatig condenswaterafvoeren controleren om te zien of condenswater vrij kan weglopen.
- Regelmatig de filters aan beide zijden van de luchtuitstroomeenheid reinigen.
- De adsorptiekoolfilters aan beide zijden van de luchtuitstroomeenheid jaarlijks vervangen.
- De profieldichting van het voertuigdak jaarlijks op beschadigingen controleren.

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

12 Verzorging

12.2.9 Opstap

Als de opstap wordt gesmeerd, kunnen zich tijdens de rit grotere verontreinigingen vastzetten en zo de werking van de opstap verstoren of de opstap beschadigen. Daarom de beweeglijke delen van de opstap niet met vet insmeren of oliën.

12.3 Inwendige verzorging

- ▷ Indien mogelijk, vlekken altijd meteen behandelen.
 - ▷ Kunststof onderdelen in toilet en woonruimte vergen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling. Gebruik geen oplosmiddelen of alcoholhoudende reinigingsmiddelen en geen schuurmiddelen. Daarmee wordt verbrossing en scheurvorming voorkomen.
 - ▷ Haarkleurmiddel, nagellak, sigarettenas en dergelijke stoffen kunnen op kunststofdelen vlekken of verkleuringen veroorzaken, die niet meer verwijderd kunnen worden. Om deze reden vermijden dat deze stoffen op kunststofdelen terecht komen. Deze stoffen direct verwijderen, indien ze toch op de kunststofdelen terecht gekomen zijn.
 - ▷ Geen bijtende producten in de afvoeropeningen gieten. Geen kokend water in de afvoeropeningen gieten. Bijtende producten of kokend water beschadigen afvoerbuizen en sifons.
 - ▷ Voor de reiniging van het toilet en de waterinstallatie alsook bij het ontkalken van de waterinstallatie geen azijnessence gebruiken. Azijnessence kan dichtingen of onderdelen van de installatie beschadigen. Voor het ontkalken in de handel verkrijgbare ontkalkingsmiddelen gebruiken.
 - ▷ Zuinig met water omgaan. Alle waterresten opweilen.
- ▷ Voor informatie over het gebruik van verzorgingsmiddelen staan onze servicepunten tot uw beschikking.

- Meubeloppervlakken, meubelgrepen, lampen en alle kunststofdelen in het toilet en de woonruimte reinigen met water en een wollen doek. Bij het water kan een zacht reinigingsmiddel gedaan worden. Indien nodig gelakte oppervlakken met polijstmiddel voor meubels verzorgen.
- Gordijnen en stores naar een chemische reiniging brengen.
- Tapijtvloer indien nodig reinigen met tapijtschuim en stofzuigen.
- PVC-vloerbedekking met een mild, zeephoudend reinigingsmiddel voor PVC-vloeren afvegen. Tapijtvloer niet op de natte PVC-vloerbedekking leggen. Tapijtvloer en PVC-vloerbedekking kunnen aan elkaar vastkleven.
- Hor resp. rolhor met een zachte borstel schoonmaken of met het borstel-hulpstuk van de stofzuiger schoonzuigen.
- Verduisteringsrollo's met een zachte borstel schoonmaken of met het borstel-hulpstuk van de stofzuiger schoonzuigen. Vet of hardnekkig vuil verwijderen met een 30 °C warm zeeploog (harde zeep).

12 Verzorging

- Vouwverduisteringen met een zachte borstel schoonmaken of met het borstelhulpstuk van de stofzuiger schoonzuigen. Vet of hardnekkig vuil verwijderen met een 30 °C warm zeeploog (harde zeep).
- Veiligheidsgordels kunnen afgerold met een warm zeeploog gereinigd worden. Voor het oprollen moeten de veiligheidsgordels volledig droog zijn.

12.4 Keukeninrichting

12.4.1 Algemene verzorgingsinstructies

- Spoelbakken en gaskooktoestel nooit reinigen met een zandhoudend schuurmiddel. Alles vermijden, wat krassen en groeven zou kunnen veroorzaken.
- Het oppervlak van het keukenwerkblad is niet krasbestendig. Indien er met scherpe voorwerpen wordt gewerkt, altijd een onderlegger gebruiken. Voor de reiniging en verzorging uitsluitend milde reinigingsmiddelen gebruiken. Geen schurende of krassende producten voor intensieve verzorging of schuursponsjes gebruiken.
- De branders van het gaskooktoestel alleen vochtig reinigen. Er mag geen water door de openingen van de branderafdekkingen dringen. Water kan de branders van het gaskooktoestel beschadigen.
- Bij het reinigen van de branderring controleren dat de gaten niet verstopt zijn.
- Oppervlak van de kookplaat en vooral van het kookveld met warm water en een beetje afwasmiddel reinigen. Schuurmelk of scherpe voorwerpen beschadigen het oppervlak van het kookveld. Het oppervlak van het kookveld is makkelijker te reinigen indien dit nog een beetje warm is. Controleer voor het reinigen dat het kookveld slechts nog handwarm is (restwarmteaanduiding is gedoofd). Kookveld altijd reinigen voordat dit opnieuw wordt gebruikt.
- De draaiknoppen kunnen voor de reiniging losgetrokken worden.
- De buitenste oppervlakken van de keukeninrichting met een vochtige doek zonder schurende, corrosieve of chloorhoudende reinigingsmiddelen reinigen. Geen staalwol gebruiken.
- Zuurhoudende of alkalische stoffen (azijn, zout, citroensap en dergelijke) direct verwijderen.
- Bakoven of grill voor de reiniging laten afkoelen. Hete oppervlakken kunnen door koud water of een vochtige doek beschadigd raken. Geëmailleerde oppervlakken alleen met water en zeep of water en afwasmiddel reinigen.

12.4.2 Koelkast

- Koelkast buiten en binnen met een zachte doek en lauw water (vermengd met een mild reinigingsmiddel) reinigen.
- Koelkast aansluitend met schoon water afwassen en laten drogen.
- Om materiaalveranderingen te voorkomen, geen zeep of scherpe, korrelige of sodahoudende reinigingsmiddelen gebruiken.
- Geen olie of vet op de deurafdichting laten komen.

12 Verzorging

12.5 Roestvrijstalen oppervlakken

- ▷ Roestvrijstalen oppervlakken niet reinigen met bleekmiddel, met producten die chloride of zoutzuren bevatten, met bakpoeder of met zilverglans.
- ▷ Geen schuurmiddelen en geen schuursponsjes gebruiken.

- ▷ Voor reiniging op een onopvallende plek testen of het gebruikte schoonmaakproduct geschikt is voor het oppervlak.
- ▷ Na reiniging de oppervlakken goed droog vegen om kalksporen te vermijden.
- ▷ Bij geborstelde roestvrijstalen oppervlakken vegen in de richting waarin het geborsteld is.

Krassen op het oppervlak verwijderen:

- Roestvrijstalen oppervlak met een zachte reinigingsdoek en speciaal reinigings-/glansmiddel voor roestvrijstaal behandelen.
- Roestvrijstalen oppervlak afspoelen en met keukenpapier afdrogen.

Hardnekkig vuil en aangebrand vet verwijderen:

- Roestvrijstalen oppervlak met een gewone huishoudspons en zacht reinigingsmiddel reinigen.
- Roestvrijstalen oppervlak afspoelen en met keukenpapier afdrogen.

Vingerafdrukken verwijderen:

- Roestvrijstalen oppervlak met een zachte reinigingsdoek en een afwasmiddeloplossing of glasreiniger schoonmaken.
- Roestvrijstalen oppervlak afspoelen en met keukenpapier afdrogen.

Koffie- en theevlekken verwijderen:

- Roestvrijstalen oppervlak met een natronoplossing behandelen. Natronoplossing 15 minuten laten inwerken.
- Roestvrijstalen oppervlak afspoelen en met keukenpapier afdrogen.

Roestvlekken verwijderen:

- Roestvrijstalen oppervlak met een gewone huishoudspons en zacht reinigingsmiddel reinigen. Evt. zachte reinigingsdoek en een roestvrijstaalreiniger gebruiken.
- Roestvrijstalen oppervlak afspoelen en met keukenpapier afdrogen.

12.6 Kussens

De hierna beschreven onderhouds- en reinigingsinstructies dienen alleen als hulp. De aanwijzingen vormen geen garantie voor het succes van de reiniging. Garantieclaims kunnen uit de aanwijzingen niet afgeleid worden.

- ▷ Indien mogelijk, vlekken altijd meteen behandelen.
- ▷ Vlekken nooit met huishoudreinigers (bijv. afwasmiddel) verwijderen.
- ▷ Voor de behandeling van vlekken de reiniging op een verborgen plaats van de bekledingen testen. Hierdoor kunt u vaststellen of de reiniging de stoffen of kleuren aantast.
- ▷ Vochtige of oliehoudende vlekken altijd alleen afbetten, nooit wrijven. Het best drukt u een zuigkrachtige doek of een spons lichtjes op de vlek.
- ▷ Kussenstoffen niet wassen.
- ▷ Als lederen overtrekken gereinigd worden, erop letten dat het leer niet vochtig wordt en dat er geen water door de naden van de lederen overtrekken sijpelt.

12 Verzorging

- ▷ Vlek van buiten naar binnen behandelen. Zo kan de vlek zich niet verder uitbreiden.
 - ▷ Bij vaste of zachtere verontreinigingen eerst de grove aandelen verwijderen. Daarna de vlek voorzichtig met een stomp mes of een spatel behandelen.
 - ▷ Als de vlek al ingedroogd is, de grove delen voorzichtig afborstelen. Daarna de vlek met een vochtige doek of spons afbetten.
 - ▷ Als er zonlicht op de kussenstoffen valt, dan worden de kussenstoffen in de loop de tijd lichter. Als tegelijkertijd de temperatuur in het voertuig sterk stijgt, dan wordt de kleurverandering versneld. Daarom wordt aangeraden de kussens bij sterke zonnestraling af te dekken.
 - ▷ Afhankelijk van de uitrusting zijn de kussens voorzien van een vlekkenbescherming.
- Vet, olie, wijn, melk, alcoholvrije dranken verwijderen:
- Doek bevochtigen met een in de handel verkrijgbaar reinigingsmiddel op waterbasis. (Alternatief 2 eetlepels ammoniak met 1 liter water mengen.)
 - Vlek zachtjes afbetten met de doek.
 - Doek vaak omkeren zodat de vlek alleen met een schoon deel van de doek in aanraking komt.
- Urine, zweet verwijderen:
- Doek bevochtigen met een in de handel verkrijgbaar reinigingsmiddel op waterbasis. (Alternatief 2 eetlepels ammoniak met 1 liter water mengen.)
 - Vlek zachtjes afbetten met de doek.
 - Doek vaak omkeren zodat de vlek alleen met een schoon deel van de doek in aanraking komt.
- Chocolade, koffie verwijderen:
- Doek bevochtigen met lauwwarm water.
 - Vlek deppen met de doek.
- Vruchtresten verwijderen:
- Doek bevochtigen met koud water.
 - Vlek afbetten deppen met de doek.
- Was verwijderen:
- Was voorzichtig met een stomp mes of een spatel afschaven.
 - Vlek met meerdere lagen vloeipapier bedekken en strijken.
- Bloed verwijderen:
- 2 eetlepels zout en 1 liter water mengen.
 - Vlek bevochtigen en met een droge doek afbetten.
 - Hardnekkige vlekken met ammonia afbetten.
- Inkt (bijv. balpen) verwijderen:
- Doek bevochtigen met wasbenzine.
 - Vlek zachtjes afbetten met de doek.
 - Doek vaak omkeren zodat de vlek alleen met een schoon deel van de doek in aanraking komt.

- Modder verwijderen:
- Voorzichtig zoveel vuil als mogelijk met een stomp mes of een spatel verwijderen.
 - Vuil laten drogen en dan opzuigen.
 - Bij hardnekkige vlekken doek bevochtigen met een in de handel verkrijgbaar reinigingsmiddel op waterbasis. (Alternatief 2 eetlepels salmiakgeest met 1 liter water mengen.)
 - Vlek zachtjes afbetten met de doek.
 - Doek vaak omkeren zodat de vlek alleen met een schoon deel van de doek in aanraking komt.

- Viltstift verwijderen:
- Doek bevochtigen met een mild, watervrij en zuiver textielreinigingsmiddel.
 - Vlek zachtjes afbetten met de doek.
 - Doek vaak omkeren zodat de vlek alleen met een schoon deel van de doek in aanraking komt.

- Overgeefsel verwijderen:
- Het overgeefsel voorzichtig verwijderen.
 - Kussen met koud water uitwassen.
 - Doek bevochtigen met een in de handel verkrijgbaar reinigingsmiddel op waterbasis. (Alternatief 2 eetlepels ammoniak met 1 liter water mengen.)
 - Vlek zachtjes afbetten met de doek.
 - Doek vaak omkeren zodat de vlek alleen met een schoon deel van de doek in aanraking komt.

12.7 Waterinstallatie

12.7.1 Watertank reinigen

- Watertank leegmaken en aftapopening sluiten.
- Afsluitdeksel van de watertank afnemen.
- Watertank met water met een beetje afwasmiddel vullen (geen schuurmiddelen gebruiken).
- Met een in de handel verkrijgbare afwasborstel de watertank schrobben, tot er geen zichtbare aanslag meer aanwezig is.
- De pompbehuizing eveneens afschrobben.
- Indien mogelijk verswatersondes door de reinigungsopeningen met de hand reinigen.
- Watertank met een ruime hoeveelheid drinkwater uitspoelen.

- ▷ Als dit vanwege de bouwvorm niet mogelijk is, moet de watertank mechanisch worden gereinigd: Een geschikt chemisch reinigingsmiddel gebruiken.

De erkende dealer is bij de keuze van een geschikt reinigingsmiddel graag behulpzaam.

De gebruiksinstructies van de reinigingsmiddelfabrikant in acht nemen.

12 Verzorging

12.7.2 Waterleidingen reinigen

- ▷ Alleen goedgekeurde reinigingsmiddelen uit de vakhandel gebruiken.
- ▷ Het reinigingsmiddel moet voldoen aan de nationale voorschriften en (indien voorgeschreven) voor gebruik toegestaan zijn.

- ▷ Uitstromend mengsel van water met reinigingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.

- Waterinstallatie leegmaken.
- Alle aftapopeningen en aftapkranen sluiten.
- Watertank vullen met mengsel van water en reinigingsmiddel. Daarbij de mengverhouding uit de voorschriften van de fabrikant in acht nemen.
- De aftapkranen één voor één openen.
- De aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de betreffende afvoeropening heeft bereikt.
- De aftapkranen weer sluiten.
- Alle waterkranen op warm zetten en openen.
- Waterkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen op koud zetten en openen.
- Waterkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen sluiten.
- Toilet meermaals doorspoelen.
- Het reinigingsmiddel volgens de voorschriften van de fabrikant laten inwerken.
- Waterinstallatie leegmaken. Daarbij het mengsel van water en reinigingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.
- Voor het doorspoelen van de volledige waterinstallatie deze meermaals met drinkwater vullen en weer leegmaken.

12.7.3 Waterinstallatie ontsmetten

- ▷ Alleen goedgekeurde ontsmettingsmiddelen uit de vakhandel gebruiken. Houd rekening met mens en dier.
- ▷ Het ontsmettingsmiddel moet voldoen aan de nationale voorschriften en (indien voorgeschreven) voor gebruik toegestaan zijn.

- ▷ Uitstromend mengsel van water met ontsmettingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.

Bij het ontsmetten van de waterinstallatie op dezelfde wijze te werk gaan als bij het reinigen van de waterleidingen (zie sectie 12.7.2). Hierbij echter ontsmettingsmiddel in plaats van reinigingsmiddel gebruiken.

12 Verzorging

12.7.4 Afvalwatertank reinigen

De afvalwatertank na ieder gebruik reinigen.

- Afvalwatertank leegmaken.
- De reinigingsopening op de afvalwatertank en de aftapkraan openen.
- Afvalwatertank grondig met vers water uitspoelen.
- Indien mogelijk de afvalwatersondes door de reinigingsopening met de hand reinigen.

12.8 Verzorging bij gebruik van het voertuig in de winter

Strooizout schaadt de onderkant en de delen die zijn blootgesteld aan spatwater. Wij adviseren, het voertuig in de winter vaker te wassen. Vooral de mechanische en de aan de oppervlakte behandelde delen en de onderkant van het voertuig worden belast en dienen derhalve grondig te worden gereinigd.

- ▷ Bij vorstgevaar de verwarming altijd tot tenminste 15 °C laten verwarmen. Circulatieluchtventilator (indien aanwezig) op automatisch zetten. Bij extreme buitentemperaturen bovendien meubelluiken en -deuren iets openen. De binnenstromende warme lucht kan het bevriezen, bijv. van waterleidingen en de vorming van condenswater in de opbergruimten tegen gaan.
- ▷ Bij vorstgevaar bovendien de ramen aan de buitenkant van het voertuig's nachts afdekken met winter-isoleermatten.

12.9 Stilstand

12.9.1 Tijdelijke stilstand

- ▶ Na langere stilstand (ca. 10 maanden) reminstallatie en gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Houd er rekening mee dat het water al binnen korte tijd ondrinkbaar is.
- ▶ Kabelschade door dieren kan tot kortsluiting leiden. Brandgevaar!

Dieren (vooral muizen) kunnen binnen in de wagen aanzienlijke schade veroorzaken. Dat geldt vooral als de dieren in het geparkeerde voertuig ongestoord hun gang kunnen gaan.

Om schade door binnengedrongen dieren te vermijden of te beperken, het voertuig regelmatig op schade of diersporen inspecteren.

Als er sporen van dieren zichtbaar zijn, neem dan contact op met de geautoriseerde dealer of het servicepunt. Als er kabelschade is ontstaan, kan deze een kortsluiting veroorzaken. Het voertuig kan in brand raken.

Voor stilstand checklist doornemen:

	Activiteit	Gedaan
Basisvoertuig	Brandstoftank helemaal vullen. Daardoor kunnen beschadigingen door corrosie aan de tankinstallatie worden vermeden	
	Voertuig opbikken zodat wielen ontlast zijn of voertuig om de 4 weken bewegen. Daardoor worden drukpunten op banden en wiellagers voorkomen	
	De banden tegen directe zonnestraling beschermen. Gevaar voor scheurvorming!	
	Banden tot de aanbevolen maximumdruk oppompen	
	Op de onderkant altijd zorgen voor voldoende luchtcirculatie	
	 ▷ Vocht of te weinig zuurstof, bijv. door afdekking met plastic, kunnen op de onderkant optische onregelmatigheden veroorzaken.	
	Neem bovendien de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht	
Opbouw	Alle schoorstenen met de passende afdekkappen afsluiten en alle andere openingen (behalve de kunstmatige ventilatie) afdichten. Zo wordt het binnendringen van dieren (bijv. muizen) verhinderd	
	Om de vorming van condenswater en daaruit resulterende schimmelvorming te voorkomen, het interieur, alle van buitenaf toegankelijke opbergruimten en de staanplaats (bijv. garage) om de drie weken ventileren	
Interieur	Kussens zo plaatsen dat ze geventileerd worden en afdekken	
	Koelkast schoonmaken	
	Koelkastdeur iets open laten staan	
	Naar sporen van binnengedrongen dieren zoeken	
Gasinstallatie	Hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten	
	Alle gasafsluitkranen sluiten	
	Gasflessen altijd uit de gaskast halen, ook als ze leeg zijn	
Elektrische installatie	Woonruimteaccu en startaccu vol laden	
	 ▷ Voor een tijdelijke stilstand de accu ten minste 20 uur laden.	
	Woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet. Daarvoor de accuscheidingsschakelaar op het elektroblok uitschakelen (zie hoofdstuk 9)	
Waterinstallatie	Complete waterinstallatie leegmaken. Het restwater uit de waterleidingen blazen (max. 0,5 bar). De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Alle aftapkranen geopend laten. Letten op instructies uit hoofdstuk 11	

12.9.2 Stilstand in de winter

Bij stilstand in de winter zijn aanvullende maatregelen nodig:

	Activiteit	Gedaan
Basisvoertuig	Carrosserie en onderkant grondig reinigen en met hete was behandelen of met een middel voor lakonderhoud conserveren	
	Brandstoftank met winterdiesel vullen	
	Vorstbeveiliging in het koelwater controleren	
	Schade aan de lak herstellen	
	Ruitenwisservloeistof met vorstbeveiliging vullen	
Opbouw	Voertuig van buiten grondig reinigen	
	Kunstmatige ventilatieopeningen open laten	
	Alle deur- en luikenscharnieren reinigen en smeren	
	Vergrendelingen met olie of glycerine insmeren	
	Alle dichtrubbers met in de handel verkrijgbaar verzorgingsmiddel voor rubber behandelen	
	Cilinderslot met grafietpoeder behandelen	
Interieur	Luchtontvochtiger (granulaat) opstellen	
	Kussens en matrassen uit het voertuig halen en droog bewaren	
	Iedere 3 weken de binnenruimte ventileren	
	Alle kasten en opbergcompartimenten leegmaken en kleppen, deuren en laden openen	
	Interieur grondig reinigen	
Elektrische installatie	Startaccu en woonruimteaccu verwijderen en vorstvrij bewaren (zie hoofdstuk 9) resp. het voertuig op een 230-V-voorziening aansluiten. Voor het demonteren zekeringen van de woonruimteaccu verwijderen	
Waterinstallatie	Waterinstallatie met goedgekeurde reinigingsmiddelen uit de vakhandel reinigen	
Totale voertuig	Dekzeilen zo leggen dat de ventilatieopeningen niet worden afgedekt of luchtdoorlatende zeilen gebruiken	

12 Verzorging

12.9.3 Ingebruikname van het voertuig na tijdelijke stilstand of na stilstand in de winter

Voor ingebruikname checklist doornemen:

	Activiteit	Gedaan
Basisvoertuig	Bandenspanning controleren	
	Bandenspanning van het reservewiel controleren (indien aanwezig)	
Opbouw	Draailager van de opstap schoonmaken	
	Werking van de deuren, ramen en dakluiken controleren	
	Werking controleren van alle buitensloten	
	Afdekking van de gasafvoerschoorsteen van de verwarming verwijderen (indien aanwezig)	
	Winterafdekking van de koelkast-ventilatioorosters verwijderen (indien aanwezig)	
Gasinstallatie	Gasflessen in de gaskast plaatsen, vastbinden en op de gasdrukregelaar aansluiten	
Elektrische installatie	230-V-voorziening via buitencontactdoos aansluiten	
	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet. Daarvoor de accu-scheidingsschakelaar op het elektroblok inschakelen (zie hoofdstuk 9)	
	Werking controleren van de elektrische installatie, bijv. binnenverlichting, contactdoos en de geïnstalleerde elektrische apparaten	
Waterinstallatie	Waterleidingen en watertank ontsmetten	
	Aftapkranen en waterkranen sluiten	
	Dichtheid van de waterinstallatie controleren	
Inbouwapparatuur	Werking van de inbouwapparatuur controleren	

12 Verzorging

13 Klantenservice en onderhoud

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor officiële keuringen en inspectie- en onderhoudswerkzaamheden aan het voertuig.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u belangrijke instructies voor het bezorgen van reserveonderdelen en voor onze dealers en servicepunten.

13.1 Officiële controles

Afhankelijk van de nationale wetgeving moeten de volgende officiële controles regelmatig worden uitgevoerd:

- APK-keuring
- Uitlaatgastest
- Controle van de gasinstallatie

De testintervallen van de nationale wetgeving moeten in acht worden genomen. Keuringsvignetten die op het voertuig zijn aangebracht, geven aan wanneer de volgende controle vereist is.

Voor Duitsland geldt bijvoorbeeld de volgende regeling:

Vanaf 1 april 2022 komt de verplichte controle van de gasinstallatie in het kader van de APK-keuring te vervallen. In plaats daarvan moet een zelfstandige gaskeuring (conform DVGW-werkblad G 607) voor kampeervoertuigen (campers en caravans) worden uitgevoerd. De gaskeuring wordt aangetoond met het correct ingevulde, gele testprotocol en een geldige keuringssticker op het voertuig.

Meer informatie over de gaskeuring en de tijdsintervallen, waarin deze moeten worden uitgevoerd, vindt u op de volgende websites:

- Duits federaal ministerie voor digitale zaken en vervoer (BMDV): www.bmvi.de
- Duitse technische en wetenschappelijke vereniging voor gas en water (DVGW): www.dvgw.de
- Duitse vereniging voor vloeibaar gas (DVFG): www.dvfg.de

Indien de tijdsintervallen voor de gaskeuring niet wettelijk zijn vastgelegd, raadt de DVGW aan om de twee jaar een keuring uit te voeren.

Veel campingbeheerders vragen bij het geven van een standplaats naar een bewijs van de geldige gaskeuring.

- ▷ Wijzigingen in de gasinstallatie moeten door een gecertificeerde gasinstallateur worden gecontroleerd.
- ▷ Een test van de gasinstallatie is ook voor niet-geregistreerde voertuigen verplicht.

13 Klantenservice en onderhoud

13.2 Inspectiewerkzaamheden

Zoals ieder technisch apparaat moet het voertuig met regelmatige intervallen worden geïnspecteerd.

Deze inspectiewerkzaamheden moeten door vaklieden worden uitgevoerd.

Voor deze werkzaamheden wordt speciale vakkennis vereist, die in het kader van deze gebruiksaanwijzing niet kan worden uiteengezet. Deze vakkennis staat bij alle servicepunten ter beschikking. Ervaring en regelmatige technische scholingen vanuit de fabriek alsmede voorzieningen en gereedschap bieden een garantie voor vakkundige inspectie van het voertuig conform de nieuwste eisen.

Het dienstverlenende servicepunt bevestigt de uitgevoerde werkzaamheden.

De inspectiewerkzaamheden voor het chassis laten bevestigen in het klanten-serviceboekje van de fabrikant van het chassis.

- ▷ De door de fabrikant voorgeschreven inspecties in acht nemen en binnen de voorgeschreven intervallen laten uitvoeren. Zo blijft de waarde van het voertuig behouden.
- ▷ De bevestiging van de uitgevoerde inspectiewerkzaamheden geldt tegelijk als bewijs bij eventueel optredende schade- en garantiegevallen.

13.3 Onderhoudswerkzaamheden

Zoals ieder technisch apparaat heeft het voertuig onderhoud nodig. De omvang en de frequentie van de onderhoudswerkzaamheden richten zich naar verschillende gebruiks- en inzetwaarden. Bij verzwaarde gebruiksomstandigheden het voertuig vaker laten onderhouden.

Het basisvoertuig en de inbouwapparatuur binnen de intervallen laten onderhouden die in de betreffende gebruiksaanwijzingen zijn opgegeven.

13.4 Vervangen van gloeilampen, buiten

- ▶ Gloeilampen en lamphouders kunnen erg warm worden. Daarom voor het vervangen van gloeilampen de lamp laten afkoelen.
- ▶ Gloeilampen ontoegankelijk voor kinderen bewaren.
- ▶ Geen gloeilamp gebruiken die is gevallen of die krassen heeft in het glas. De gloeilamp zou kunnen springen.

- ▷ Een nieuwe gloeilamp niet vastpakken met de blote vingers. Om de nieuwe gloeilamp in te zetten een stoffen doek gebruiken.
- ▷ Alleen gloeilampen van hetzelfde type en met het juiste aantal watt gebruiken.
- ▷ Bezoek een erkende werkplaats wanneer LEDs in lampen defect zijn.

De buitenverlichting is bestanddeel van het basisvoertuig. Het vervangen van de gloeilampen is in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig beschreven.

13 Klantenservice en onderhoud

13.5 Verlichting woonruimte

- ▶ LED's in lampen niet vervangen met gewone gloeilampen. Brandgevaar door sterke hitteontwikkeling.

In de woonruimte zijn alle lampen met LED-techniek uitgerust.

LED-lampen zijn spaarzaam, onderhoudsvrij en hebben een zeer lange levensduur. Vervangen van deze lichten is normaal gesproken niet nodig.

- ▶ Wanneer LED's in lampen defect zijn, een officiële dealer of een servicepunt opzoeken.

13.6 Reserveonderdelen

- ▶ Elke wijziging van de toestand van het voertuig, zoals deze bij levering door de fabriek was, kan een negatieve invloed hebben op het rijgedrag en de verkeersveiligheid.
- ▶ Door ons aanbevolen optionele uitrustingen en originele reserveonderdelen zijn speciaal voor uw voertuig ontwikkeld en vrijgegeven. De geautoriseerde dealer of het servicepunt biedt deze producten aan. De geautoriseerde dealer of het servicepunt is geïnformeerd over toegestane technische details en voert de noodzakelijke werkzaamheden vakkundig uit.
- ▶ Niet door ons vrijgegeven toebehoren-, aan-, om- of inbouwdelen kunnen het voertuig beschadigen en tot een verminderde verkeersveiligheid leiden. Zelfs als er voor deze onderdelen een goedkeuring van een deskundige, een algemene bedrijfstoelating of een goedkeuring van de constructie bestaat, bestaat daarmee nog geen zekerheid ten aanzien van de reglementaire kwaliteit van het product.
- ▶ Als producten die door ons niet werden vrijgegeven beschadigingen veroorzaken, kan daarvoor geen aansprakelijkheid worden aanvaard. Dit geldt ook voor niet goedgekeurde wijzigingen aan het voertuig.

Uit veiligheidsoverwegingen moeten reserveonderdelen voor apparaten beantwoorden aan de opgaves van de producent en door hem als reserveonderdeel zijn toegelaten. De reserveonderdelen mogen alleen door de producent van het apparaat of een erkende werkplaats worden ingebouwd. Voor reserveonderdelen staan de geautoriseerde dealers en servicepunten ter beschikking.

Hier zijn enige suggesties voor belangrijke reserveonderdelen:

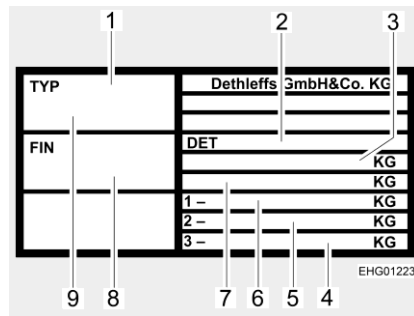
- Zekeringen
- Gloeilampen
- Waterpomp (dompelpomp)

Bij bestellingen van reserveonderdelen het serienummer resp. het chassisnummer en het voertuig-type opgeven bij de dealer.

Het in deze gebruiksaanwijzing beschreven voertuig is volgens fabrieksnormen geconstrueerd en uitgerust. Al naargelang het doel van zijn inzet wordt er nuttig speciaal toebehoren aangeboden. Bij de aanbouw van speciaal toebehoren controleren of dit in de voertuigpapieren geregistreerd moet worden. Let op de technisch toelaatbare maximummassa. De geautoriseerde dealer of het servicepunt adviseert u graag.

13 Klantenservice en onderhoud

13.7 Typeplaatje voertuig

Afb. 96 Typeplaatje

- 1 Type
- 2 Afkorting fabrikant en opbouwnummer
- 3 Technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig
- 4 Vrij
- 5 Toegelaten asbelasting achter
- 6 Toegelaten asbelasting voor
- 7 Technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig met aanhanger
- 8 Chassisnummer basisvoertuig
- 9 Serienummer

Het typeplaatje met het serienummer is aangebracht in het frame van de rechterdeur van de cabine.

Typeplaatje niet verwijderen. Het typeplaatje:

- Identificeert het voertuig
- Helpt bij het bestellen van reserveonderdelen
- Geeft in combinatie met de voertuigpapieren informatie over de eigenaar

- ▷ Bij navragen aan de klantenservice altijd het **serienummer** erbij vermelden.

13.8 Waarschuwings- en aanwijzingsstickers

Op en in het voertuig zijn waarschuwings- en aanwijzingsstickers aangebracht. Waarschuwings- en aanwijzingsstickers dienen de veiligheid en mogen niet worden verwijderd.

- ▷ Reservestickers kunnen bij de officiële dealer of bij het servicepunt besteld worden.

13.9 Dealers

De geautoriseerde dealers en servicepunten zijn de aanspreekpartners als er reserveonderdelen voor het voertuig nodig zijn.

De adressen en telefoonnummers van de geautoriseerde dealers en servicepunten vindt u:

- In de brochure, die bij de levering van het voertuig los wordt meegeleverd
- Op het Internet op de homepage van de fabrikant

13 Klantenservice en onderhoud

13.10 Reservesleutels

Voor het verkrijgen van reservesleutels zijn de volgende aanwijzingen van belang:

Sloten van:	Voor verkrijging vereist:	Verkrijgbaar bij:
Basisvoertuig VW	Chassisnummer	VW-dealer
Opbouw	Serienummer, chassisnummer, tweede sleutel of sleutelnummer	Dealers

14 Wielen en banden

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de banden van het voertuig.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u een tabel, waarin de correcte bandenspanning voor uw voertuig kan worden gevonden.

14.1 Algemeen

- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken (zie sectie 14.6).

- ▷ Bandenspanning controleren bij koude banden. Een verhoogde bandenspanning bij warme banden niet reduceren.
- ▷ Aan het voertuig zijn binnenbandloze banden gemonteerd. Monteer nooit binnenbanden in deze banden.
- ▷ Gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht nemen.
- ▷ De maximale waterdiepte waarin een voertuig zonder schade kan rijden wordt aangeduid als "waddiepte". De maximale waddiepte wordt bepaald door de onderkant van de bumper, maar bedraagt maximaal 40 cm. Dit geldt voor alle beladingstoestanden. Nooit door dieper water rijden. Het voertuig kan beschadigd worden door water en vuil. De bestuurder moet ervoor zorgen dat geen uitrusting kan worden beschadigd alvorens door water of modder te rijden en alvorens over verhoogde obstakels te rijden. Verdere details vindt u in de gebruiksaanwijzing van Mercedes Benz.

- ▷ Al naar gelang de uitvoering is het voertuig standaard alleen met een bandreparatieset uitgerust.
- ▷ Bij bandenpech het voertuig naar de kant van de weg rijden. Het voertuig beschermen met een gevarendriehoek. Waarschuwingssknipperlicht aanzetten.
- ▷ Banden mogen niet ouder zijn dan 6 jaar omdat het materiaal mettertijd broos wordt. Het viercijferige DOT-nummer op de zijkant van de band geeft de productiedatum aan. De eerste twee cijfers geven de week aan, de laatste twee het productiejaar.

Voorbeeld: (0723) Week 07, productiejaar 2023

In acht nemen:

- Banden regelmatig (om de 14 dagen) nakijken op gelijkmatige profielslijtage, profieldiepte en uitwendige beschadiging.
- De door de wetgever voorgeschreven minimumprofiel diepte in acht nemen.
- Altijd banden van dezelfde bouwwijze per as gebruiken.
- Instructies in de voertuigpapieren in acht nemen.

14 Wielen en banden

- Alleen voor het velgtype toegelaten banden gebruiken. De toegelaten velgenmaten en bandenmaten staan in de voertuigpapieren van het voertuig, maar ook de geautoriseerde dealer of het servicepunt geeft u graag advies.
- Nieuwe banden op een traject van ca. 100 km met gematigde snelheid inrijden, aangezien pas dan de volledige grip is verkregen.
- Wielmoeren of wielschroeven kruisgewijs vastdraaien. Daarvoor een momentsleutel gebruiken en het voorgeschreven aandraaimoment aanhouden.
- Wielmoeren of wielschroeven regelmatig controleren op vastzitten. Wielmoeren of wielschroeven van een vervangen wiel na 50 km aandraaien.
- Als er nieuwe of pas gelakte velgen worden gebruikt, dan de wielmoeren of wielschroeven extra na ca. 1000 tot 5000 km aandraaien.
- Bij stilstand of langere standtijden drukpunten op banden en wiellagers voorkomen:
Het voertuig zo opbokken dat de wielen zijn ontlast of het voertuig om de 4 weken zo bewegen dat de stand van de wielen verandert.

14.2 Keuze van de banden

- ▶ De verkeerde bandenkeuze kan tijdens de rit beschadiging van de banden tot en met klappen tot gevolg hebben.

- ▶ Als er banden worden gemonteerd die niet voor het voertuig zijn toegestaan, kan de vergunning voor het voertuig en daarmee de verzekeringsdekking vervallen. De geautoriseerde dealer of het servicepunt adviseert u graag.

De voor uw voertuig vrijgegeven bandenmaten staan in de voertuigpapieren of kunnen bij de geautoriseerde dealers of servicepunten worden opgevraagd. Elke band moet bij het voertuig passen, waaraan hij aangebracht wordt. Dit geldt in eerste instantie voor de afmetingen van de buitenkant (diameter, breedte), die door de genormeerde maataanduiding worden aangegeven. Daarnaast moet de band aan de eisen van het desbetreffende voertuig voldoen met betrekking tot gewicht en snelheid.

Het gewicht is gebaseerd op de technisch toelaatbare maximummassa op de as, die over twee banden wordt verdeeld. De maximale draagkracht van een band blijkt uit zijn load-index (= LI, getal voor draagkracht).

De hoogste snelheid die voor een band is toegestaan (bij volle draagkracht) wordt door zijn speed-index (= GSY, snelheidssymbool) aangegeven. Load-index en speed-index vormen samen de code voor het gebruik van een band. Ze zijn bestanddeel van de volledige, genormeerde aanduiding die op elke band zelf staat. Deze aanduidingen op de band moeten met die in de voertuigpapieren overeenkomen.

14 Wielen en banden

14.3 Aanduidingen op de band

215/70 R 15C 109/107 Q
(voorbeeld)

Naam	Verklaring
215	Breedte van de band in mm
70	Verhouding hoogte tot breedte van de band in procent
R	Bandentype (R = radiaal)
15	Velgdiameter in inch
C	Commercial (Transporter)
109	Getal draagkracht enkele banden
107	Getal draagkracht dubbele banden
Q	Snelheidssymbool (Q = 160 km/u)

14.4 Omgang met banden

- Over stoepranden in een stompe hoek rijden. De band kan anders aan de zijkant ingeklemd worden. Het rijden over een stoeprand in een spitse hoek kan tot beschadiging van de band en als gevolg daarvan tot klappen van de band leiden.
- Over hoogliggende riooldeksels langzaam rijden. De band kan anders ingeklemd worden. Het snel rijden over een hoogliggende riooldeksel kan tot beschadiging van de band en als gevolg daarvan tot klappen van de band leiden.
- Schokdempers regelmatig laten controleren. Het rijden met slechte schokdempers leidt tot duidelijk verhoogde slijtage.
- Neem bij ongelijkmatige profielslijtage contact op met de klantenservice.
- De banden niet reinigen met hogedrukreiniger. De banden kunnen binnen een paar seconden sterk beschadigd worden en als gevolg daarvan klappen.

14.5 Wiel vervangen

14.5.1 Algemene instructies

- ▶ Het voertuig moet op een effen, vaste en glijvaste ondergrond staan.
- ▶ Automatische versnellingsbak in de stand "P" schakelen.
- ▶ Alvorens het voertuig op te tillen, de handrem vast aantrekken.
- ▶ Het voertuig met wielkeggen aan de tegenover gelegen kant beveiligen tegen weggrollen.
- ▶ Het voertuig in geen geval optillen met de aangebouwde steunen.
- ▶ Als er een aanhanger is aangekoppeld: De aanhanger afkoppelen voordat het voertuig wordt opgetild.
- ▶ Wagenkrik onder de hiervoor bedoelde opnamepunten zetten (zie sectie 14.5.2).
- ▶ De wagenkrik nooit overbelasten. De maximaal toegelaten belasting is op het typeplaatje op de wagenkrik aangegeven.

14 Wielen en banden

- ▶ De wagenkrik alleen voor het kortstondig optillen van het voertuig tijdens het verwisselen van de band inzetten.
- ▶ De motor niet starten, terwijl het voertuig is opgetild.
- ▶ Er mogen geen personen onder het opgetilde voertuig gaan liggen.

- ▷ Bij een wielwisseling de schroefdraad van de schroefdraadbout of van de wielschroef niet beschadigen.
- ▷ Wielmoeren of wielschroeven kruisgewijs aandraaien.
- ▷ Bij overschakelen op andere velgen (bijv. aluminiumvelgen of wielen met winterprofiel) moeten de bijbehorende wielschroeven met de juiste lengte en kraagvorm worden gebruikt. De veilige bevestiging van de wielen en de werking van de reminstallatie zijn daarvan afhankelijk.
- ▷ Alle 4 de wielen moeten van dezelfde bouwwijze en grootte zijn en toegelaten zijn voor het voertuig.
- ▷ Velgen en banden die niet voor het voertuig zijn toegestaan kunnen de verkeersveiligheid beperken en moeten apart door een bevoegd keuringsbureau worden getest en goedgekeurd.
- ▷ Wielen niet kruisgewijs vervangen.

- ▷ Het voertuig conform de nationale voorschriften, bijv. met gevarendriehoek, beschermen.
- ▷ Voor de vervanging van de banden de velgenmaat en de bandenmaat, de draagkracht van de banden en de snelheidsindex op de banden controleren. Alleen de in de voertuigpapieren opgegeven velgen- en bandenmaten gebruiken.
- ▷ Het boordgereedschap is op de gemonteerde wielmoeren of wielschroeven afgestemd. Als er aluminiumvelgen zijn gemonteerd, voor het reservewiel (stalen velg) een geschikt gereedschap meenemen.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

14.5.2 Wiel vervangen

- ▶ De voetplaat van de wagenkrik moet plat op de grond staan.

- ▷ Laat het vervangen wiel direct repareren.
- ▷ Algemene instructies in dit hoofdstuk in acht nemen.
 - Het voertuig op een zo effen en vast mogelijke ondergrond parkeren.
 - Automatische versnellingsbak in de stand "P" schakelen.
 - De handrem aantrekken.
 - Remwiggen of andere geschikte voorwerpen onder de wielen leggen om het voertuig te beveiligen.
 - Reservewiel uit de reservewielhouder nemen.
 - Bij een zachte ondergrond een stabiele onderlegger onder de wagenkrik leggen, bijv. een houten plank.

14 Wielen en banden

- De opnamepunten voor de wagenkrik staan in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.
- Wielschroeven met wielsleutel enkele slagen losdraaien, maar niet eruit draaien.
- Voertuig optillen, tot het wiel zich 2 of 3 cm boven de grond bevindt.
- Wielschroeven eruit draaien en wiel afnemen.
- Reservewiel op wielnaaf zetten en afstellen.
- Wielschroeven erin draaien en kruisgewijs licht aandraaien.
- Wagenkrik naar beneden draaien en verwijderen.
- Wielmoeren of wielschroeven aandraaien en de bevestiging in de volgende werkplaats laten controleren.

14.5.3 Wiel vervangen bij aluminiumvelgen

- ▶ Voor aluminiumvelgen en stalen velgen zijn verschillende wielschroeven vereist. Als er aluminiumvelgen zijn gemonteerd, dan zijn voor het reservewiel (stalen velg) passende wielschroeven meegeleverd.

Het vervangen van wielen gebeurt bij aluminiumvelgen op dezelfde manier als bij stalen velgen (zie sectie 14.5.2).

14.6 Bandenspanning

- ▶ Een te lage bandenspanning leidt tot oververhitting van de band. Dit kan zware schade in de band tot gevolg hebben.
- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken.
- ▶ Alleen ventielen gebruiken die voor de voorgeschreven bandenspanning zijn toegelaten.

- ▶ Bandenspanning controleren bij koude banden. Een verhoogde bandenspanning bij warme banden niet reduceren.

Het voertuig heeft af fabriek de aanbevolen bandenspanningswaarden voor uw individuele configuratie. Deze voorinstellingen zijn aangepast om optimale prestaties, veiligheid en comfort te garanderen. Afhankelijk van de specifieke uitvoering en belading van het voertuig kunnen de vereisten voor de bandenspanning echter verschillen. Neem bij twijfel over de ideale bandenspanningswaarden voor uw configuratie contact op met uw erkende handelaar of servicepartner.

De draagkracht en daarmee de houdbaarheid van een band hangt direct samen met de bandenspanning. Lucht is een vluchtig medium, dat onvermijdelijk ook uit de banden ontsnapt.

Als vuistregel kan ervan uitgegaan worden, dat bij een gevulde band na twee maanden een spanningsverlies van 0,1 bar optreedt. Om schade of klappen van de banden te vermijden, de bandenspanning regelmatig controleren.

14 Wielen en banden

- ▷ Bij warme banden moet de spanning rond 0,3 bar hoger zijn dan bij koude banden. De juiste spanning bij koude banden opnieuw controleren.
- ▷ Boven 4,75 bar is altijd een metalen ventiel noodzakelijk.
- ▷ De spanningstolerantie bedraagt +/- 0,05 bar.
- ▷ De gegevens van de toelaatbare asbelasting vindt u op het typeplaatje van uw camper.

15 Storingsopsporing

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor mogelijke storingen aan uw voertuig. De storingen zijn met hun mogelijke oorzaak en een suggestie voor de remedie vermeld.

De vermelde storingen kunnen zonder een uitgebreide vakkennis en in slechts enkele handelingen worden verholpen. Als de suggesties tot remedie die in deze gebruiksaanwijzing staan, niet helpen, moet een erkende werkplaats de oorzaak van de storing zoeken en verhelpen.

15.1 Reminstallatie

- ▶ Gebreken aan de reminstallatie meteen laten verhelpen door een geautoriseerde werkplaats.

15.2 Elektrische installatie

- ▶ Bij het vervangen van de woonruimteaccu alleen accu's van dezelfde bouwwijze en dezelfde capaciteit gebruiken.

- ▶ Voor het vervangen van de zekeringen zie hoofdstuk 9.

Storing	Oorzaak	Remedie
Binnenverlichting werkt niet	LED-lamp of bedrading defect	Klantenservice opzoeken
	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
De elektrische opstap kan niet in- of uitgeklapt worden	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
Geen 230-V-voorziening bij ondanks aansluiting	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	230-V-beveiligingsautomaat inschakelen
Startaccu of woonruimteaccu wordt bij aansluiting op 230 V niet opgeladen	Platte Jumbo-zekering aan de startaccu of aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering aan de startaccu of aan de woonruimteaccu vervangen
	Laadmodule in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
Woonruimteaccu wordt door het voertuig niet opgeladen	Zekering van dynamo klem D+ defect	Zekering vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken

15 Storingsopsporing

Storing	Oorzaak	Remedie
Het 12-V-controlelampje brandt niet	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
	Startaccu of woonruimteaccu niet geladen	Startaccu of woonruimteaccu laden
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
12-V-voorziening werkt niet	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
	Woonruimteaccu is ontladen	Woonruimteaccu laden
	Platte Jumbo-zekering aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering aan de woonruimteaccu vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
12-V-voorziening werkt niet bij 230-V-gebruik	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
	Laadmodule in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	Klantenservice opzoeken
	Platte Jumbo-zekering aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering aan de woonruimteaccu vervangen
Startaccu wordt bij 12-V-gebruik ontladen	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Woonruimteaccu losgekoppeld van het 12-V-boordnet	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet
Geen spanning op de woonruimteaccu	Woonruimteaccu is ontladen	<p>Woonruimteaccu direct opladen</p> <p> Diepontlading is schadelijk voor de accu.</p> <p>Wanneer het voertuig langere tijd stilstaat, de woonruimteaccu vol laden</p>
	Woonruimteaccu wordt overladen ("kookt")	Accu-keuzeschakelaar verkeerd ingesteld
	Laadsensor of relais defect	Platte Jumbo-zekering van de woonruimteaccu verwijderen, vervolgens klantenservice opzoeken

15 Storingsopsporing

15.3 Gasinstallatie

- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen. Ga onmiddellijk naar een vakkundige werkplaats.
- ▶ Defect aan de gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten verhelpen.

Storing	Oorzaak	Remedie
Geen gas	Gasfles leeg	Gasfles vervangen
	Gasafsluitkraan gesloten	Gasafsluitkraan openen
	Hoofdafsluitkraan op de gasfles gesloten	Hoofdafsluitkraan op de gasfles openen
	Buitentemperatuur te laag (-42 °C bij propaangas, 0 °C bij butaangas)	Wachten tot buitentemperatuur hoger wordt
	Inbouwapparaat defect	Klantenservice opzoeken

15.4 Kookplaat

Storing	Oorzaak	Remedie
Ontstekingsbeveiligingen reageren niet (vlam brandt na het loslaten van de regelgreep niet)	Te korte opwarmtijd	Na ontsteking de regelgreep ca. 15 tot 20 seconden ingedrukt houden
	Ontstekingsbeveiliging defect	Klantenservice opzoeken
Vlam dooft bij de lage instelling	Ontstekingsbeveiligingsvoeler niet correct	Ontstekingsbeveiligingsvoeler correct instellen (niet buiten). De sensorpunt moet 5 mm boven de brander uitsteken. De hals van de voeler mag niet meer dan 3 mm verwijderd zijn van de branderkrans; evt. contact opnemen met de klantenservice

15 Storingsoeporing

15.5 Verwarming/boiler

Bij een defect de dichtstbijzijnde servicewerkplaats van het betreffende apparaat informeren. Bij de papieren van het apparaat zit een adressenlijst. Alleen geautoriseerde vaklieden mogen het apparaat repareren.

15.5.1 Verwarming/boiler met digitaal bedieningspaneel CP plus

- ▷ Instructies en informatie over het onderwerp storing/oplossen van fouten in de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.

Storing	Oorzaak	Remedie
Verwarming ontsteekt niet	Temperatuursensor aan het bedieningspaneel of afstandssensor defect	Stekker aan het bedieningspaneel aftrekken. De verwarming functioneert dan zonder thermostaat. Zo spoedig mogelijk klantenservice opzoeken
Geen indicatie op het bedieningspaneel	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
	Zekering in de elektronische besturingsunit werd geactiveerd	Klantenservice opzoeken
	Woonruimteaccu defect	Woonruimteaccu (laten) laden of vervangen
Storing met foutcode wordt weergegeven	Zie tabel "Foutopsporingshandleiding"	Zie tabel "Foutopsporingshandleiding"
Boiler gaat vanzelf leeg, veiligheids-/aftapventiel is geopend	Binnentemperatuur onder 8 °C	Binnenruimte verwarmen
Veiligheids-/aftapventiel kan niet worden gesloten	Temperatuur bij veiligheids-/aftapventiel onder 8 °C	Binnenruimte verwarmen
Rotor loopt luidruchtig of niet regelmatig	Rotor vervuild	Truma service raadplegen

Foutopsporingshandleiding

Foutcode	Oorzaak	Oplossing
E 111 H	Ruimtetemperatuursensor of kabel defect	Klantenservice opzoeken
E 122 H	Te weinig brandstof (brandstoftank leeg of voertuig staat scheef)	Brandstof bijvullen
E 131 H	Geen verbinding tussen verwarming en bedieningspaneel	Klantenservice opzoeken
E 150 H	Niet alle warmeluchtbuizen aangesloten	Klantenservice opzoeken
	Uitstroom warme lucht geblokkeerd	Afvoeropeningen controleren
	Circulatielucht-aanzuiging geblokkeerd	Blokkade verwijderen

15 Storingsopsporing

Foutcode	Oorzaak	Oplossing
E 151 H E 152 H	Te hoge temperatuur in het vloeistofreservoir	Apparaat uitschakelen en laten afkoelen. Boiler met water vullen
	Uitstroom warme lucht geblokkeerd	Afvoeropeningen controleren
	Circulatielucht-aanzuiging geblokkeerd	Blokkade verwijderen
E 160 H	Te lage spanning < 10,2 V	Accuspanning controleren, evt. accu laden of accu laten vervangen
		Verbruikers uitschakelen of voertuigmotor starten, tot verwarming aangaat (ca. 4 minuten)
E 161 H	Overspanning > 16,4 V	Accuspanning en spanningsbronnen (bijv. het laadapparaat) controleren
E 162 H	Veiligheidsschakelaar is geactiveerd	(Hier niet gebruikt)
E 164 H	Geen 230-V-voorziening	Externe netaansluiting controleren
	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	230-V-beveiligingsautomaat inschakelen
	Oververhittingsbeveiliging is geactiveerd	Oververhittingsbeveiliging resetten. Verwarming laten afkoelen. Aansluitingsafdekking verwijderen en resetknop indrukken
E 170 H	Spanning dreigt te laag te worden < 11,5 V	Accu laden
W 255 H	Geen 12-V-voorziening	Spanningsvoorziening controleren
	Geen verbinding tussen verwarming en bedieningspaneel	Klantenservice opzoeken

Als deze maatregelen de storing niet verhelpen, contact opnemen met de klantenservice.

15.6 Klimaatregeling

Storing	Oorzaak	Remedie
Klimaatregeling start niet	Geen 230-V-voorziening	Voertuig aansluiten op de plaatselijke stroomvoorziening
	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	230-V-beveiligingsautomaat inschakelen
Compressor schakelt uit en na ca. 3 minuten weer in	Spanningsdip van de 230-V-voeding	230-V-voorziening controleren
Afstandsbediening werkt niet	Batterijen van de afstandsbediening leeg	Batterijen van de afstandsbediening vervangen
Klimaatregeling reageert niet op opdrachten van afstandsbediening	Obstakels tussen afstandsbediening en IR-ontvanger	Obstakels weghalen

15 Storingsopsporing

Storing	Oorzaak	Remedie
Klimaatregeling koelt niet	Temperatuur verkeerd ingesteld	Temperatuur instellen
	Thermostaat defect	Klantenservice opzoeken
	Ontdooien is bezig	Wacht totdat het ontdooiproces is voltooid
Klimaatregeling koelt onvoldoende	Filter/paneel vervuild	Filter wisselen/paneel reinigen
	Luchttoevoer buiten vuil	Luchttoevoer reinigen
Water in het voertuig	Afvoergaten voor het condenswater verstopt	Klimaatregeling reinigen
	Dichting defect	Klantenservice opzoeken
	Schuine stand	Geen dalende of stijgende hellingen van meer dan 8 % nemen

15.7 Koelkast

15.7.1 Algemeen

Bij een defect de dichtstbijzijnde servicewerkplaats van het betreffende apparaat informeren. Bij de papieren van het apparaat zit een adressenlijst. Alleen geautoriseerde vaklieden mogen het apparaat repareren.

▷ Verdere informatie ontlenen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

15.7.2 Thetford T2000

Storing	Oorzaak	Remedie
Koelkast koelt niet, compressor draait helemaal niet	Accuspanning te laag	Accu laden
	Startvertraging van 1 minuut (geen storing)	1 minuut wachten
	Omgevingstemperatuur te hoog	Koelkast 1 uur uitschakelen; voertuig ventileren; nachtmodus uitschakelen
	Zekering defect	Zekering op elektroblok vervangen
Koelkast koelt niet; compressor start, maar schakelt zich meteen weer uit	Omgevingstemperatuur te hoog	Koelkast 1 uur uitschakelen; voertuig ventileren; nachtmodus uitschakelen
Koelkast koelt te sterk	Te hoog koelniveau ingesteld	Lager koelniveau instellen
Maakt meer geluid dan in de nachtmodus	Koelkast is in normale werking	In nachtmodus wisselen (alleen wanneer temperatuur onder 30 °C)

15 Storingsopsporing

Storing	Oorzaak	Remedie
Koelkast koelt niet, compressor draait continu	Storing in de koelkast	Klantenservice opzoeken
Koelkast koelt niet naar behoren	Omgevingstemperatuur te hoog	Koelkast 1 uur uitschakelen; voertuig ventileren; nachtmodus uitschakelen
	Ontluchtingsopening geheel of gedeeltelijk geblokkeerd	Blokkering opheffen
	Koelkastdeur niet goed gesloten	Koelkastdeur sluiten, afdichting controleren

15.8 Watervoorziening

Storing	Oorzaak	Remedie
Lekwater in voertuig	Lekkage	Plaats van lekkage opsporen, waterleidingen opnieuw vastklemmen
Geen water	Watertank leeg	Drinkwater bijvullen
	Aftapkraan niet gesloten	Aftapkraan sluiten
	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Schakelaar voor waterpomp uitgeschakeld	Waterpomp inschakelen
	Zekering van de waterpomp defect	Zekering op elektroblok vervangen
	Waterpomp defect	Waterpomp (laten) vervangen
	Waterleiding geknikt	Waterleiding recht leggen resp. (laten) vervangen
	Elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
Toilet heeft geen spoelwater	Watertank leeg	Drinkwater bijvullen
Afvalwatertank kan niet worden geleegd	Aftapkraan verstopt	Afvalwatertank en afvoerbuis schoonblazen. Afvalwatertank goed spoelen
	Elektrische klep defect	Klep met de hand openen
Uitloop bij ééngreepsmengkraan verstopt	Perlator verkalkt	Perlator verwijderen, in water met azijn ontkalken (alleen bij producten van metaal)
Sproeier van douchekop verstopt	Sproeier verkalkt	Douchekop in water met azijn ontkalken (alleen bij producten van metaal) of zachte sproeinoppen schoonwrijven

15 Storingsopsporing

Storing	Oorzaak	Remedie
Water loopt langzaam of helemaal niet uit de douchebak weg	Voertuig staat niet horizontaal	Voertuig horizontaal zetten
	Sifon vuil, bijv. door haar	Verontreiniging verwijderen
Vertroebeling van het water	Vervuild water bijgevuld	Watertank mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
	Sediment in watertank of in de waterinstallatie	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
Verswatersondes geven onjuiste waarden aan	Verswatersondes verkalkt	Verswatersondes reinigen
Afvalwatersondes geven onjuiste waarden aan	Afvalwatersondes verkalkt of bedekt met zeepresten	Afvalwatersondes reinigen
Smaak- en reukveranderingen van het water	Vervuild water bijgevuld	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
	Per ongeluk brandstof in de watertank gevuld	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen. Indien zonder resultaat: Vakkundige werkplaats raadplegen
	Microbiologische afzettingen in de waterinstallatie	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
Afzettingen in de watertank en/of in watervoerende componenten	Te lange verblijfsduur van het water in de watertank en in de watervoerende componenten	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen

15 Storingsopsporing

15.9 Opbouw

Storing	Oorzaak	Remedie
Luikenscharnieren/deurscharnieren draaien zwaar	Luikenscharnieren/deurscharnieren niet/onvoldoende gesmeerd	Luikenscharnieren/deurscharnieren met zuurvrij en harsvrij vet smeren
Scharnieren/gewrichten in de natte cel/in de toilet-ruimte draaien zwaar/knarsen	Scharnieren/gewrichten niet/onvoldoende gesmeerd	Scharnieren/gewrichten met oplosmiddelvrije en zuurvrije olie smeren ▷ Spuitbussen bevatten vaak oplosmiddelen
Scharnieren opbergkasten draaien zwaar/knarsen	Scharnieren niet/onvoldoende gesmeerd	Scharnieren met zuurvrije en harsvrije synthetische olie smeren

- ▷ Voor reserveonderdelen staan de geautoriseerde dealers en servicepunten ter beschikking.

15 **Storingsopsporing**

16 Optionele uitrustingen

16.1 Gewichten van optionele uitrustingen

- ▶ Niet door ons vrijgegeven toebehoren-, aan-, om- of inbouwdelen kunnen het voertuig beschadigen en tot een verminderde verkeersveiligheid leiden. Zelfs als er voor deze onderdelen een goedkeuring van een deskundige, een algemene bedrijfstoelating of een goedkeuring van de constructie bestaat, bestaat daarmee nog geen zekerheid ten aanzien van de reglementaire kwaliteit van het product.
- ▶ Elke wijziging van de toestand van het voertuig, zoals deze bij levering door de fabriek was, kan een negatieve invloed hebben op het rijgedrag en de verkeersveiligheid.
- ▶ Als producten die door ons niet werden vrijgegeven beschadigingen veroorzaken, kan daarvoor geen aansprakelijkheid worden aanvaard. Dit geldt ook voor niet goedgekeurde wijzigingen aan het voertuig.

Afhankelijk van de modelserie worden verschillende optionele uitrustingen aangeboden. Welke optionele uitrustingen voor uw voertuig beschikbaar zijn, vindt u in het aparte document "Prijzlijsten en technische gegevens". Daar vindt u ook informatie over de gewichten van de afzonderlijke optionele uitrustingen.

16 Optionele uitrustingen

17 Technische gegevens

17.1 Technische gegevens

- ▷ De opgaven op het kentekenbewijs zijn bindend voor de technische gegevens.
- ▷ Door de montage van toebehoren of optionele uitrustingen kunnen de afmetingen alsmede het eigen gewicht van het voertuig veranderen. Dat kan tot gevolg hebben dat het toegestane aantal personen minder wordt. Afwijkingen binnen het kader van de fabriekstoleranties (+/- 5 %) zijn mogelijk en toelaatbaar.

Verder opgaves ontleen aan de gebruiksaanwijzing van de producent van het basisvoertuig. De technische gegevens maken geen deel uit van de gebruiksaanwijzing.

De technische gegevens ontleen aan de documentatie van de fabrikant, maar ook de geautoriseerde dealer of het servicepunt adviseert u graag.

17 Technische gegevens

18 Wettelijke bepalingen inzake gewichtsgegevens

De gewichtsspecificaties en -tests voor campers worden in de hele EU op uniforme wijze geregeld in EU-uitvoeringsverordening nr. 2021/535 (tot juni 2022: uitvoeringsverordening nr. 1230/2012 van de EU). Hieronder hebben wij de belangrijkste termen en wettelijke voorschriften van deze verordening voor u samengevat en uitgelegd. Onze dealers en de Dethleffs-configurator op onze website bieden u extra hulp bij het configureren van uw voertuig.

1. Technisch toelaatbare maximummassa

De technisch toelaatbare maximummassa (ook: technisch toelaatbare maximummassa in belading toestand) van het voertuig (bv. 3.500 kg) is een door de fabrikant vastgestelde specificatie van het gewicht, die het voertuig niet mag overschrijden. Informatie over de technisch toelaatbare maximummassa van het door u gekozen model is te vinden in de technische gegevens. Als het voertuig tijdens het rijden de technisch toelaatbare maximummassa overschrijdt, is dit een overtreding die met een boete kan worden bestraft.

2. Massa in rijklare toestand

Simpel uitgedrukt bestaat de massa in rijklare toestand uit het basisvoertuig met standaarduitrusting plus een wettelijk vastgesteld gewicht van 75 kg voor de bestuurder. Dit omvat voornamelijk de volgende punten:

- het leeggewicht van het voertuig, met inbegrip van vloeistoffen zoals vetten, oliën en koelvloeistoffen;
- de standaarduitrusting, d.w.z. alle uitrustingsonderdelen af fabriek die tot de standaarduitrusting behoren;
- de verswatertank gevuld tot 100 % in rijklare toestand (rijklaar maken volgens fabrieksopgave; 20 liter) en een aluminium gasfles gevuld tot 100 % met een gewicht van 16 kg;
- de brandstoftank, die voor 90 % gevuld is, met brandstof;
- de bestuurder, wiens gewicht - ongeacht het feitelijke gewicht - overeenkomstig de EU-wetgeving forfaitair wordt vastgesteld op 75 kg.

Informatie over de massa in rijklare toestand is voor elk model te vinden in onze verkoopdocumenten. Het is van belang erop te wijzen dat de in de verkoopdocumenten vermelde waarde voor de massa in rijklare toestand een standaardwaarde is die tijdens de typegoedkeuringsprocedure is vastgesteld en door de autoriteiten is geverifieerd. Het is wettelijk toegestaan en mogelijk dat de massa in rijklare toestand van het aan u geleverde voertuig afwijkt van de in de verkoopdocumenten vermelde nominale waarde. De wettelijk toegestane afwijking bedraagt $\pm 5\%$. Zo houdt de EU-wetgever rekening met het feit dat bepaalde schommelingen in het gewicht rijklare toestand optreden als gevolg van schommelingen in het gewicht van geleverde onderdelen en als gevolg van proces- en weersomstandigheden.

Deze gewichtsafwijkingen kunnen worden verduidelijkt aan de hand van een rekenvoorbeeld:

- massa in rijklare toestand volgens verkoopdocumenten: 2.850 kg
- wettelijk toegestane afwijking van $\pm 5\%$: 142,50 kg
- wettelijk toegestaan massa in rijklare toestand: 2.707,50 kg tot 2.992,50 kg

Wettelijke bepalingen inzake gewichtsgegevens

U vindt het specifieke bereik van toegestane gewichtsafwijkingen voor elk model in de technische gegevens. Dethleffs doet grote inspanningen om de gewichtsafwijkingen te beperken tot het minimum wat om productieredenen onvermijdelijk is. Afwijkingen aan de hoogste en laagste waarde van het bereik zijn dus zeldzaam; technisch kunnen zij echter niet volledig worden uitgesloten, zelfs niet met alle optimalisaties. Het feitelijke gewicht van het voertuig en de naleving van de toegestane afwijking worden derhalve door Dethleffs gecontroleerd voor elk voertuig aan het einde van de productielijn.

3. Massa van de passagiers

De massa van de passagiers is 75 kg per door de fabrikant voorziene zitplaats, ongeacht hoeveel de passagiers feitelijk wegen. Het massa van de bestuurder is reeds opgenomen in het massa in rijklare toestand (zie nr. 2 hierboven) en wordt derhalve niet opnieuw meegerekend. In het geval van een camper met vier toegestane zitplaatsen is het massa van de passagiers zodoende $3 \times 75 \text{ kg} = 225 \text{ kg}$.

4. Optionele uitrusting en feitelijke gewicht

De optionele uitrusting (zie ook: De optionele uitrusting of extra uitrusting) omvat, volgens de wettelijke definitie, alle optionele uitrusting die niet tot de standaarduitrusting behoort, die onder verantwoordelijkheid van de fabrikant - d.w.z. vanaf de fabriek - op het voertuig worden gemonteerd en door de klant kunnen worden besteld (bijv. luifel, fiets- of motordrager, satellietapparatuur, zonnepanelen, oven enz.). Informatie over de verschillende gewichten of pakketgewichten van de optionele uitrusting die kan worden besteld, vindt u in onze verkoopdocumenten. De optionele uitrusting in deze zin omvat geen andere accessoires die door de dealer of door u persoonlijk achteraf worden gemonteerd nadat het voertuig af fabriek is geleverd.

De massa van het voertuig in rijklare toestand (zie nr. 2 hierboven) en het gewicht van de optionele uitrusting die in de fabriek op een specifiek voertuig is gemonteerd, worden samen het feitelijke gewicht genoemd. U vindt de overeenkomstige informatie voor uw voertuig na de overdracht onder punt 13.2 van het certificaat van overeenstemming (CoC). Ook deze informatie is een gestandaardiseerde waarde. Aangezien voor de massa in rijklare toestand - als element van het feitelijke gewicht - een wettelijke toelaatbare afwijking van $\pm 5 \%$ geldt (zie nr. 2), mag het feitelijke gewicht ook dienovereenkomstig afwijken van de opgegeven nominale waarde.

5. Nuttige massa en minimale nuttige massa

De installatie van optionele uitrusting is eveneens onderworpen aan technische en wettelijke beperkingen: er kan slechts zoveel optionele uitrusting worden besteld en af fabriek gemonteerd dat er voldoende vrij gewicht overblijft voor bagage en andere accessoires (het zogenaamde nuttige massa) zonder dat het technisch toelaatbare maximumgewicht wordt overschreden. De nuttige massa wordt berekend door de massa in rijklare toestand (nominale waarde volgens de verkoopdocumenten, zie nr. 2 hierboven), het gewicht van de optionele uitrusting en het gewicht van de passagiers (zie nr. 3 hierboven) af te trekken van het technisch toelaatbare maximumgewicht (zie nr. 1 hierboven).

18 Wettelijke bepalingen inzake gewichtsgegevens

De EU-verordeningen schrijven een vast minimale nuttige massa voor campers voor, die ten minste moet overblijven voor bagage of andere accessoires die niet in de fabriek zijn geïnstalleerd. Deze minimale nuttige massa wordt als volgt berekend:

Minimale nuttige massa in kg $\geq 10 \times (n + L)$

Waar: "n" = is het maximale aantal passagiers plus de bestuurder en "L" = totale lengte van het voertuig in meters.

Voor een camper met een lengte van 6 m en 4 toegestane zitplaatsen draagt de minimale nuttige massa dus b.v. $10 \text{ kg} \times (4 + 6) = 100 \text{ kg}$.

Om te garanderen dat de minimale nuttige massatische massa wordt gerespecteerd, is er een maximum combinatie van optionele uitrusting, die voor elk voertuigmodel kan worden besteld. In bovenstaand voorbeeld met een minimaal nuttige massa van 100 kg mag het totale gewicht van de optionele uitrusting voor een voertuig met vier toegestane zitplaatsen en een massa in rijklare toestand van bijv. 2.850 kg maximaal 325 kg bedragen:

3.500 kg technisch toelaatbare maximummassa

- 2.850 kg massa in rijklare toestand

- 3 x 75 kg massa van de passagiers

- 100 kg minimaal nuttige massa

= 325 kg maximaal toelaatbaar gewicht van de optionele uitrusting

Deze berekening is gebaseerd op de in de typegoedkeuringsprocedure vermelde standaardwaarde voor het massa in rijklare toestand, zonder rekening te houden met de toelaatbare gewichtsfwijkingen voor het massa in rijklare toestand (zie nr. 2 hierboven). Indien het maximaal toelaatbare gewicht voor de optionele uitrusting van (zie voorbeeld) 325 kg bijna of geheel is opgebruikt, kan in geval van een gewichtsfwijking naar boven tot gevolg hebben, dat aan het minimale nuttige massa van 100 kg rekenkundig wordt voldaan op basis van het massa in rijklare toestand, maar in feite is er geen overeenkomstig nuttige massa meer. Ook hier een rekenvoorbeeld voor een voertuig met vier zitplaatsen, waarvan het feitelijk gewogen massa in rijklare toestand 2 % boven de nominale waarde ligt:

3.500 kg technisch toelaatbare maximummassa

- 2.907 kg feitelijk gewogen massa in rijklare toestand (+ 2 % ten opzichte van de opgegeven waarde van 2.850 kg)

- 3 x 75 kg massa van de passagiers

- 325 kg optionele uitrusting (maximaal toelaatbare waarde)

= 43 kg feitelijk nuttige massa (< minimale nuttige massa van 100 kg)

Om een dergelijke situatie te voorkomen, verlaagt Dethleffs verder het maximaal toelaatbare gewicht van de totale optionele uitrusting die op een modelspecifieke basis kan worden besteld. De beperking van de optionele uitrusting is bedoeld om ervoor te zorgen dat het minimale nuttige massa, d.w.z. het wettelijk voorgeschreven vrije gewicht voor bagage en achteraf gemonteerde accessoires, feitelijk beschikbaar is voor de nuttige massa van de door Dethleffs geleverde voertuigen.

Wettelijke bepalingen inzake gewichtsgegevens

Aangezien het gewicht van een bepaald voertuig alleen kan worden bepaald wanneer het aan het einde van de productielijn wordt gewogen, kan zich in uitzonderlijke gevallen een situatie voordoen waarin de minimale nuttige massa aan het einde van de productielijn niet is gegarandeerd, ondanks deze beperking van de optionele uitrusting. Om ook in deze gevallen de minimale nuttige massa te kunnen garanderen, zal Dethleffs samen met uw dealer en u vóór aflevering van het voertuig controleren of bijvoorbeeld gewichtsverhoging mogelijk is, het aantal zitplaatsen moet worden aangepast of dat optionele uitrusting moet worden verwijderd.

6. Gevolgen van de afwijkingen/tolerantie van de massa in rijklare toestand op de nuttige massa

Zelfs ongeacht de minimale nuttige massa moet er rekening mee worden gehouden dat onvermijdelijke productiegerelateerde schommelingen in de massa in rijklare toestand - zowel naar boven als naar beneden - een spiegelbeeldig effect hebben op het resterende nuttige massa: als u bijv. ons voorbeeldvoertuig (zie nr. 3. hierboven) bestelt met een optionele uitrusting met een totaalgewicht van 150 kg, bedraagt de berekende nuttige massa op basis van de standaardwaarde voor de massa in rijklare toestand 275 kg. De feitelijk beschikbare belading kan door toleranties afwijken van deze waarde en hoger of lager zijn. Als de massa in rijklare toestand van uw voertuig bijvoorbeeld 2 % hoger is dan in de verkoopdocumenten staat vermeld, wordt de mogelijkheid tot nuttige massa van 275 kg tot 218 kg verminderd:

3.500 kg technisch toelaatbare maximummassa

- 2.907 kg feitelijk gewogen massa in rijklare toestand (+ 2 % ten opzichte van de opgegeven waarde van 2.850 kg)

- 3 x 75 kg massa van de passagiers

- 150 kg optionele uitrusting besteld voor het specifieke voertuig

= 218 kg feitelijk nuttige massa

Om er zeker van te zijn dat de berekende nuttige massa ook werkelijk wordt geboden, dient u daarom bij de configuratie van uw voertuig uit voorzorg rekening te houden met de mogelijke en toelaatbare afwijkingen voor de massa in rijklare toestand.

Wij raden u ook aan de belading camper vóór elke reis op een niet-automatische weegschaal te wegen en, rekening houdend met de individuele massa van de passagiers, te bepalen of aan het technisch toelaatbare totale gewicht van het voertuig en de technisch toelaatbare totale gewicht op de as wordt voldaan.

Trefwoordenlijst

12-V-boordnet	95
Storingsopsporing	172
12-V-contactdoos	77
230-V-aansluiting	59, 103
Storingsopsporing	171
230-V-boordnet	102
230-V-contactdoos	77
230-V-voorziening zie 230-V-aansluiting	103
230-V-zekeringenkast	107

A

Aanbouwonderdelen zie optionele uitrustingen.....	26
Aanduidingen op de band.....	167
Aanhangerkoppeling	43, 44
Aansluitkabel zie 230-V-aansluiting	103
Aanwijzingsstickers	162
Aardlekschakelaar	103
Controleren	107
Accu zie startaccu of woonruimteaccu	95, 96
Accubewaking	101
Accu-scheidingsschakelaar	101
Achterste bed	
Demonteren	79
Opbouwen	79
Achteruitrijcamera	50
Afmetingen zie technische gegevens	183
Aftapkraan	133
Afvalwatertank	134
Afvalwatertank	134
Storingsopsporing	177
Verzorging	154
Afvoer	
Afvalwater	22
Fecaliën	22
Huisvuil	22
Aluminiumvelgen	169
App Dethleffs Connect	94
Armleuning, instellen	55

B

Band verwisselen zie wiel vervangen	167
Banden	
Algemene instructies	165
Bandenkeuze	166
Bandenspanning	169
Draagkracht	168
Kenmerk	167
Omgang met	167
Overmatige slijtage	27, 47, 165, 169
Basisuitrusting	33
Bedden	78
Dwarsbed achter	78
Extra bed	81

Bedieningspaneel, verwarming	112
Belading	37
Dakdrager	43
Fietsenrek	42
Belading zie ook laadvermogen	37
Bestuurdersdeur	57, 61
Bestuurdersstoel	55
Armleuning, instellen	55
Helling van het zitvlak, instellen	56
In de lengte verstellen	55
In rijpositie draaien	55
Rugleuning, instellen	55
Zithoogte, instellen	56
Binnendeur, storingsopsporing	179
Binnenverlichting	161
Storingsopsporing	171
Boiler	110
Boiler (Truma)	112
Gebruikswijzen	116
Leegmaken	116
Storingsopsporing	174
Veiligheids-/aftapventiel	115
Warmwatervoorziening, inschakelen	114
Warmwatervoorziening, uitschakelen	115
Water, vullen	116
Brand	
Bestrijding	25
Handelen bij	25
Voorkomen	25
Brandstofvulopening	58
Brandveiligheid	25
Buitenaansluiting zie 230-V-aansluiting	59
Buitenverlichting	47, 160
Butaangas	29, 84

C

Campinggasflessen, gebruiken	29, 85
Capaciteit van de accu	92
Chassisinspectie	15
Checklist	
Bij ingebruikname na stilstand	157
Verkeersveiligheid	47
Voor het rijden	47
Voor stilstand in de winter	156
Voor tijdelijke stilstand	155
Circulatieluchtventilator	112
Condenswater	63, 64
Condenswater aan de schroefverbindingen aan de bodem van het voertuig	63
Condenswater aan het dubbele plexiglasraam	64
Contactdozen	
12 V	77
230 V	77
USB	77

Trefwoordenlijst

Controle op lekkage		
Inspectiebewijzen	11	
Inspectieschema	10	
Controles officiële	159	
Controles zie checklist	47, 155	
Controletermijnen	159	
Conventionele belasting	35	
D		
Dakdrager, belading	43	
Daklasten	43	
Dakluiken	68	
Dealers	162	
Dethleffs Connect-app	94	
Deuren		
Bestuurdersdeur	57, 61	
Passagiersdeur	57, 61	
Storingsopsporing	179	
Woonruimte deur	57, 61	
Dichtheidsgarantie	9	
Diepontlading	91	
Douche	134	
Doucheruimte	136	
Drinkwatervulopening		
Openen	131	
Sluiten	131	
E		
Eerste ingebruikname	31	
Elektrische inspectie	19	
Elektrische installatie		
Storingsopsporing	171	
Veiligheidsinstructies	30	
Verklaring van de begrippen	91	
Elektroblok	98	
Inbouwplaats	100	
Stilstand	100	
Taken	100	
Energiebalans, woonruimteaccu	97	
F		
Fecaliëncassette		
Leegmaken	140	
Verwijderen	140	
Feitelijke massa	33, 36	
Fietsenrek		
Belading	42	
Rit met beladen fietsenrek	42	
G		
Garantie	9	
Gasafsluitkraan	85	
Symbolen	85, 109	
Gascontrole	15	
Gasdrukregelaar	46	
Gasdrukregelaar, schroefverbindingen	85	
Gasflessen	84	
Veiligheidsinstructies	29, 84	
Vervangen	87, 90	
Gasinstallatie		
Algemene instructies	28, 83	
Bediening	86, 87	
Defect	28, 83, 173	
DuoControl	87	
Gasfles, vervangen	86, 87	
Geen gas	173	
MonoControl	86	
Omschakelautomaat	86, 87	
Storingsopsporing	173	
Gaskast	29, 84	
Gaskooktoestel	123	
Inschakelen	124	
Reinigen	149	
Storingsopsporing	173	
Uitschakelen	124	
Gaslucht	28, 83, 173	
Gebruik van een aanhanger	27	
Veiligheidsinstructies	27	
Gebruikswijzen, boiler (Truma)	116	
Gebruikswijzen, heteluchtverwarming	116	
Gebruikswijzen, klimaatregeling (Truma)	119	
Gewichten van optionele uitrustingen	181	
Gloeilamp zie verlichtingsmiddel, vervangen	160	
GVK-aanbouwonderdelen, verzorgen	145	
H		
Handrem	59	
Aantrekken	26	
Hangtafel		
Met demonteerbare steunpoot	73	
tot bed-onderstel ombouwen	73	
Vergroten	73	
Verkleinen	73	
Heteluchtverwarming	112	
Bedieningspaneel	112	
Circulatieluchtventilator	112	
Gebruikswijzen	116	
Storingsopsporing	174	
Hogedrukreiniger, wassen met	143	
Hoofdsteunen	56	
Instellen	56	
Hoog gasverbruik	28, 83, 173	
Hor, kantel-dakluik		
Openen	70	
Sluiten	70	
Hor, raam	66	
Hor, reinigen	148	
Hor, woonruimte deur	61	

Trefwoordenlijst

I	
Inbouwapparatuur	109
Inbouwapparatuur, gebruiksaanwijzingen.....	26
Inbouwplaats	
7"-paneel.....	92
Accu-scheidingschakelaar	101
Aftapkranen	133
Afvalwatertank	134
Bedieningspaneel verwarming.....	112
Bedieningschakelaar aftapkraan	134
Elektroblok	100
Isofix	53
SCU.....	94
Startaccu.....	95
Veiligheids-/aftapventiel.....	132
Veiligheids-/aftapventiel boiler	116
Watertank.....	128
Woonruimteaccu	97
Zekeringen	105
Zekeringenkast	107
Ingebruikname	
Na stilstand in de winter	157
Na tijdelijke stilstand	157
Inspectiebewijzen	
Controle op lekkage.....	11
Elektrische inspectie	19
Gascontrole	16
Inspecties.....	160
Inspectieschema	
Chassis.....	15
Controle op lekkage.....	10
Gascontrole	15
Jaarlijkse inspectie	14
Inwendige verzorging	148
Isofix-bevestigingssysteem voor kinderzitje	53
J	
Jaarlijkse inspectie.....	14
K	
Kabelhaspel	103
Kantel-dakluik.....	69
Hor	70
Openen	69
Sluiten	69
Ventilatiestand.....	70
Vouwverduistering.....	70
Keukenblokverlenging	74
Keukengedeelte	45
Kinderbeveiligingssystemen.....	52
Kinderzitjes	52
Klimaatregeling (Truma).....	119
Afstandsbediening	119
Automatisch gebruik.....	120
Circulatielucht.....	121
Gebruikswijzen	119
Inschakelen.....	120
Koeling.....	121
Luchtverdeling	121
Stille werking.....	122
Storingsopsporing.....	175
Timer	122
Uitschakelen	120
Verlichting.....	122
Koelkast.....	59
Inschakelen.....	125
Nachtmodus, inschakelen.....	125
Nachtmodus, uitschakelen.....	125
Storingsopsporing.....	176
Temperatuur, instellen.....	125
Uitschakelen	125
Kookplaat	123
Kunstmatige ventilatie	25
Kunststofdelen in het toilet en in de woonruimte, reinigen.....	148
Kussenstoffen, reinigen.....	150
L	
Laadvermogen	31
Berekening	36
Samenstelling.....	34
Voorbeeld berekening.....	34
Laadvermogen zie ook bijlading	31
Lampen.....	161
Laadruimte achterin	76
Lichtschakelaar	76
Reinigen.....	148
Touch-spot	75
Lederen overtrekken, reinigen.....	150
Lekwater in voertuig.....	177
Lichtmetalen velgen zie aluminiumvelgen	169
Lichtschakelaar.....	76
Luchtuitstroomopeningen, afstellen	111
M	
Massa in rijklare toestand	33
Meubelluiken, storingsopsporing.....	179
Meubeloppervlakken, reinigen	148
Milieu-instructies.....	22
Motorruimte, verzorging	146
Multifunctionele rail.....	82
N	
Niveauaanduiding, toilet	139
O	
Officiële controles	159
Omgang met banden.....	167
Onderhoudswerkzaamheden	160

Trefwoordenlijst

Onderkant, verzorgen	145
Opbergcompartimenten in de tussenvloer	72
Opbergruimten	72
Opstap	44, 59
Inklappen	45
Storingsopsporing	171
Uitklappen	45
Verzorging	148
Waarschuwingstoon	44
Opstaphulp	80
Opstelling van de zitplaatsen	57
Optionele uitrustingen	35
Beschrijving	21
Gewichten	181
Kenmerk	21
Veiligheidsinstructies	26
Overladen	37

P

Paneel, 7"	92
Passagiersdeur	57, 61
Passagiersstoel	55
ArMLEuning, instellen	55
Helling van het zitvlak, instellen	56
In de lengte verstellen	55
In rijpositie draaien	55
Rugleuning, instellen	55
Zithoogte, instellen	56
Persoonlijke uitrusting	36
Propaangas	29, 84
PVC-vloerbedekking, reinigen	148

R

Ramen	64
Reinigen zie verzorging	143
Reminstallatie, storingsopsporing	171
Remmen	50
Controleren	50, 171
Reserveonderdelen	161
Reservesleutels	163
Rijden	49
Rijsnelheid	50
Roestvrijstalen oppervlakken, reinigen	150
Rolhor, reinigen	148
Ruitensproeierinstallatie, verzorging	146
Ruitenwissers, verzorging	146
Rustspanning	91
Ruststroom	91

S

Sanitaire inrichting	127
SCU	93
Inbouwplaats	94
Serienummer	162

Servicekasten	62
Klepslot	62
Sleutelset	31
Slot, servicekast	62
Sneeuwkettingen	47
Spiegelkast	137
Startaccu	
Inbouwplaats	95
Laden	95
Ontlading	95
Stilstand	
In de winter	156
Tijdelijk (toilet)	142
Tijdelijke	154
Stoel, instellen	55
Stoelen, draaien	71
Storingsopsporing	
12-V-voorziening	172
230-V-aansluiting	171
Binnendeur	179
Boiler	174
Elektrische installatie	171
Gasinstallatie	173
Gaskooktoestel	173
Heteluchtverwarming	174
Klimaatregeling	175
Koelkast	176
Meubelluiken	179
Opbouw	179
Opstap	171
Reminstallatie	171
Thetford-toilet	177
Verwarming	174
Watervoorziening	177
Symbolen van de gasafsluitkranen	85, 109
Symbolen voor veiligheidsinstructies	21
System Control Unit	93

T

Tafels	73
Tankdeksel zie brandstofvulopening	58
Tanken	58
Tapijtvloer, reinigen	148
Technisch toelaatbare maximummassa	32, 36
Technische gegevens	183
Toebehoren, aanbouw	26
Toegelaten totaalgewicht zie technisch toelaatbare maximummassa	32
Toilet	139
Niveauaanduiding	139
Spoelen	139
Storingsopsporing	177
Tijdelijke stilstand	142
Wintergebruik	141

Trefwoordenlijst

Toiletruimte	134	Verwarming.....	110
Doucheruimte	136	Circulatieluchtventilator	112
Spiegelkast.....	137	Eerste ingebruikname	110
Ventileren.....	134	Luchtuitstroomopeningen, afstellen	111
Vouwwand	135	Storingsopsporing.....	174
Touch-spot, opbergkast onder het plafond.....	75	Verdeling van de hete lucht	111
Typeplaatje	162	Verzorging	143
U			
Uitwendige verzorging.....	143	Afvalwatertank	154
Uitzetbaar raam	64	Bij stilstand in de winter.....	156
Continue ventilatie.....	65	Bij tijdelijke stilstand.....	154
Openen	65	GVK-aanbouwonderdelen	145
Sluiten	65	Hogedrukreiniger, wassen met	143
USB-aansluiting	77	Hor.....	148
V			
Veiligheids-/aftapventiel	133	In de winter	154
Inbouwplaats	132	Inwendige verzorging	148
Veiligheids-/aftapventiel boiler.....	115	Keukeninrichting	149
Inbouwplaats	116	Kunststofdelen binnen	148
Veiligheidsgordels	51	Kussenstoffen.....	150
Juist dragen	51	Lampen	148
Reinigen	149	Lederen overtrekken.....	150
Veiligheidsinstructies	25	Meubeloppervlakken	148
Brandveiligheid.....	25	Motorruimte.....	146
Elektrische installatie.....	30	Onderkant	145
Gebruik van een aanhanger.....	27	Opstap.....	148
Kookplaat	123	PVC-vloerbedekking.....	148
Verkeersveiligheid	26	Roestvrijstalen oppervlakken	150
Waterinstallatie.....	30	Rolhor.....	148
Wiel vervangen.....	167	Ruitensproeierinstallatie	146
Velgenmaat	168	Ruitenwisser	146
Velgtype.....	165	Tapijtvloer	148
Vensterruiten, reinigen	144	Uitwendige verzorging.....	143
Ventileren	63	Veiligheidsgordel.....	149
Toiletruimte.....	134	Vensterruiten	144
Verdeling van de hete lucht	111	Verduisteringsrollo	148
Verduisteringsrollo, reinigen.....	148	Vouwverduistering	149
Verkeersveiligheid.....	47	Wassen.....	144
Checklist	47	Waterinstallatie	152
Instructies.....	26	Waterleidingen	153
Verlichting	75	Watertank	152
Laadruimte	76	Voertuig, wassen	144
Lampen, reinigen	148	Voertuigverlichting zie verlichting	160
Lichtschakelaar.....	76	Voor het rijden	31
Touch-spots	75	Vorstgevaar	127, 132
Verlichtingsmiddel, vervangen	160	Vouwverduistering, bestuurdersraam	57
Woonruimte	161	Beveiligen	57
Verlichtingsmiddel, vervangen		Openen	67
Buitenverlichting.....	160	Sluiten	67
Woonruimte	161	Vouwverduistering, kantel-dakluik	
Verstikkingsgevaar	25	Openen	70
		Sluiten	70
		Vouwverduistering, passagiersraam.....	57
		Beveiligen	57
		Openen	67
		Verduisteren	67
		Vouwverduistering, raam	66
		Vouwverduistering, reinigen	149

Trefwoordenlijst

Vouwverduistering, voorruit	
Openen.....	67
Sluiten.....	66
Vouwwand, toiletgedeelte.....	135

W

Waarschuingsstickers.....	162
Waarschuwingstoon, opstap.....	44
Wasbak.....	138
Wassen met hogedrukreiniger.....	143
Waterinstallatie.....	128
Leegmaken.....	132
Ontsmetten.....	153
Reinigen.....	152
Veiligheidsinstructies.....	30
Verzorging.....	152
Vullen.....	129
Waterleidingen, reinigen.....	153
Waterpomp.....	127, 129
Watertank.....	128
Reinigen.....	152
Vullen.....	131
Water, aftappen.....	132
Water, vullen.....	131
Waterhoeveelheid, verminderen.....	132
Watervoorziening	
Algemeen.....	127
Storingsopsporing.....	177
Wegslepen.....	58

Wiel vervangen.....	167
Bij aluminiumvelgen.....	169
Winterverzorging.....	154
Woonruimteaccu.....	96
Energiebalans.....	97
Inbouwplaats.....	97
Instructies.....	96
Laden.....	97
Ontlading.....	97
Storingsopsporing.....	172
Woonruimte deur.....	57, 61
Hor.....	61

Z

Zekering 230 V.....	107
Zekeringen	
Aan het elektroblok.....	106
Bij de startaccu.....	105
Bij de woonruimteaccu.....	106
Onder de bekleding van de A-kolom.....	106
Onder de zitgroep.....	106
Zekering 230 V.....	102, 107
Zekeringen 12 V.....	105
Zekeringen 12 V.....	105
Aan het elektroblok.....	106
Bij de startaccu.....	105
Bij de woonruimteaccu.....	106
Onder de bekleding van de A-kolom.....	106
Onder de zitgroep.....	106

Dethleffs GmbH & Co. KG
Arist-Dethleffs-Straße 12 • D-88316 Isny im Allgäu
www.dethleffs.nl

Dethleffs
Een vriend van de familie